

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Środowiska

Tekst jednolity*

KSI.410.002.09.2020

**Pan
Włodzimierz Karpiński
Prezes Zarządu
Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania
w m.st. Warszawie sp. z o.o.
ul. Obozowa 43
01-161 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

* Uwzględniono zmiany wprowadzone Uchwałą Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 31 maja 2021 r.

P/20/045 – Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi i użytkowymi oraz transgraniczne przemieszczanie odpadów

Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m.st. Warszawie sp. z o.o., ul. Obozowa 43, 01-161 Warszawa (dalej: „MPO” lub „Spółka”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Włodzimierz Karpiński, Prezes Zarządu MPO, od dnia 25 listopada 2019 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: <ul style="list-style-type: none"> – Krzysztof Bałanda – Prezes Zarządu MPO od dnia 30 czerwca 2016 r. do dnia 19 lipca 2018 r., – Michał Hamryszak – Prezes Zarządu MPO od dnia 20 lipca 2018 r. do dnia 25 listopada 2019 r. (akta kontroli str. 3686)
Zakres przedmiotowy kontroli	Zapewnienie właściwego odbioru i zagospodarowania wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli z wykorzystaniem dowodów powstałych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Środowiska
Kontrolerzy	Izabella Krawczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr KSI/36/2020 z dnia 2 lipca 2020 r. oraz nr KSI/50/2020 z dnia 15 października 2020 r. Agnieszka Kołakowska, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KSI/40/2020 z dnia 20 lipca 2020 r. Krzysztof Dąbrowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr KSI/41/2020 z dnia 24 lipca 2020 r. oraz nr KSI/51/2020 z dnia 15 października 2020 r. (akta kontroli str. 1, 2, 10172, 1325, 1367)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: „ustawa o NIK”.

I. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

MPO latach 2016-2020 (30 czerwca), wykonując zadania własne Miasta Stołecznego Warszawy (dalej: „Miasto”, lub „Warszawa”), o których mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³, świadczyło usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych oraz organizowało ich zagospodarowanie wyłaniając w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, jako zamawiający, podmioty trzecie prowadzące instalacje do przetwarzania odpadów, jak również kontrolowało sposób zagospodarowania odpadów komunalnych w tych instalacjach.

Jako podmiot odbierający odpady MPO spełniało wymagania określone w art. 9d ust. 1 ucpg w zakresie wyposażenia umożliwiającego odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz zapewnienia jego odpowiedniego stanu technicznego, utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego i wyposażenia pojazdów i urządzeń do odbierania odpadów komunalnych. W okresie objętym kontrolą Spółka świadczyła usługę odbioru odpadów komunalnych z - w zależności od okresu - 6 do 11 dzielnic Warszawy w ramach umów zawieranych z Miastem. Ubiegając się o zamówienie Spółka była przygotowana do świadczenia usługi odbioru odpadów, z wyjątkiem sześciu umów zawartych w listopadzie 2018 r. i trzech w marcu 2019 r., na których zawarcie Spółka się zdecydowała, mimo że nie była w stanie w pełni się z nich wywiązać. Świadcząc usługę odbioru odpadów MPO przekazywało odebrane odpady komunalne do zagospodarowania w instalacjach, których prowadzący, z powodu przedłużających się postępowań administracyjnych, nie posiadali wymaganych pozwoleń zintegrowanych, przy czym instalacje te były w okresie objętym kontrolą wymieniane w kolejnych uchwałach Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego jako regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, a następnie zostały wpisane na prowadzoną od 6 września 2019 r. przez Marszałka Województwa Mazowieckiego listę funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, oddanych do użytkowania i posiadających wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów, o której mowa w art. 38b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁴ (dalej: „uod”).

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2018 r. Spółka świadczyła usługę zagospodarowania odpadów komunalnych na podstawie umów zawartych z Miastem, a od 1 stycznia 2019 r. na podstawie powierzenia i Umowy Wykonawczej w sprawie świadczenia usług publicznych w zakresie zagospodarowania odpadów z dnia 12 grudnia 2017 r. (dalej: „Umowa Wykonawcza z 2017 r.”). W wykonaniu tej Umowy MPO przyjmowało odpady komunalne z terenu Miasta oraz dostarczone do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych do zagospodarowania we własnych instalacjach oraz w instalacjach prowadzonych przez podmioty trzecie, wybierane przez Spółkę w trybie przepisów o zamówieniach publicznych. Z podanej wyżej przyczyny nie wszystkie podmioty, z którymi Spółka zawierała umowy w sprawie zagospodarowania odpadów, posiadały pozwolenia zintegrowane, wymagane na podstawie art. 201 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁵. Pomimo tego, prowadzone przez te podmioty instalacje nie zostały usunięte z ww. uchwał Sejmiku Województwa Mazowieckiego ani też z listy prowadzonej przez Marszałka Województwa Mazowieckiego, który jest organem

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, ze zm., dalej: „ucpg”.

⁴ Dz. U. z 2020 r., poz. 797, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, ze zm., dalej: „POŚ”.

właściwym do wydania pozwolenia. Ten problem dotyczył także Spółki, która nie posiadała pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (MBP), mimo że wnioski o wydanie nowego pozwolenia złożyła na początku stycznia 2015 r. Prowadzone w sposób przewlekły postępowanie administracyjne zakończyło się wydaniem decyzji o odmowie wydania pozwolenia, którą podtrzymał najpierw Minister Środowiska, a potem Wojewódzki Sąd Administracyjny (WSA) w Warszawie. Wprawdzie w dniu 14 stycznia 2020 r. Naczelny Sąd Administracyjny uchylił wyrok WSA w Warszawie, odmowną decyzję Marszałka Województwa Mazowieckiego oraz utrzymującą ją w mocy decyzję Ministra Środowiska, ale w tym czasie eksploatacja instalacji była już od dnia 8 września 2018 r. wstrzymana - na mocy decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska - z powodu m.in. braku wymaganego pozwolenia zintegrowanego. Wcześniej, w grudniu 2016 r., Marszałek Województwa Mazowieckiego, na wniosek Spółki, wyraził zgodę na zamknięcie składowiska odpadów „Radiowo”, dla którego termin ważności pozwolenia zintegrowanego upływał z dniem 31 grudnia 2016 r. Wstrzymanie użytkowania instalacji MBP i zamknięcie składowiska zmniejszyło możliwości MPO zagospodarowania odpadów komunalnych we własnych instalacjach. W rezultacie Spółka zwiększyła masę odpadów komunalnych przekazywanych do zagospodarowania w instalacjach prowadzonych przez wykonawców zewnętrznych. Miało to wpływ m.in. na wysokość ceny jednostkowej netto za zagospodarowanie odpadów komunalnych, co z kolei przełożyło się na wysokość dopłat przyznawanych MPO przez Urząd Miasta w latach 2019-2020 i przewidzianych na rok 2021, tj.: dla 2019 r. kwota dopłaty wzrosła z 234 mln zł do 460,02 mln zł; dla 2020 r. z 235 mln zł do 1 110 mln zł; dla 2021 r. z 236 mln zł do 1 150 mln zł.

W jednym przypadku Spółka zmuszona była podjąć natychmiastowe działania w celu zapewnienia ciągłości wykonywania zadania polegającego na zagospodarowaniu odpadów. Sytuacja taka miała miejsce we wrześniu 2018 r., po wypowiedzeniu przez jednego z wykonawców trzech umów w sprawie zagospodarowania odpadów z pięciu dzielnic Warszawy (zadania: 7, 8 i 9). MPO niezwłocznie podjęło negocjacje z trzema wykonawcami i zapewniło zagospodarowanie odpadów komunalnych z tych dzielnic w drodze wykonania zastępczego.

W ramach realizacji Umowy Wykonawczej z 2017 r. Spółka sprawowała bieżącą kontrolę sposobu zagospodarowania odpadów komunalnych w instalacjach, w tym przeprowadziła u jednego wykonawcy kontrolę na miejscu. W okresie objętym kontrolą MPO nie prowadziło Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- przypadków prowadzenia ewidencji odpadów niezgodnie ze stanem rzeczywistym,
- przekroczenia w latach 2019-2020 (do 30 czerwca) dopuszczalnego czasu magazynowania przy ul. Kampinoskiej w Warszawie zmieszanych odpadów komunalnych,
- wytwarzania w kompostowni odpadów zielonych odpadów o kodzie 19 12 12 w ilości przekraczającej dopuszczalny limit,
- nierzetelnego sporządzania, przekazywanych do Urzędu Miasta, sprawozdań kwartalnych o rodzaju i ilości odpadów przyjętych do zagospodarowania z punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (dalej: „PSZOK”) oraz innych punktów zbiórki odpadów zlokalizowanych na terenie Miasta, na podstawie których rozliczano ilości zagospodarowanych odpadów komunalnych,

- nierzetelnego sporządzania przekazywanych marszałkowi województwa zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za 2017 r. i 2018 r.,
- niezagwarantowania w umowach dotyczących zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu m. st. Warszawy zawieranych do dnia 4 września 2019 r. możliwości naliczania kar umownych w przypadku niedostarczenia przez wykonawców umów wszystkich wymaganych dokumentów potwierdzających zagospodarowanie odpadów,
- nieosiągnięcia w latach 2016-2018 wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wymienionych w ucpg frakcji odpadów komunalnych,
- nieterminowego przekazania do Urzędu Miasta planów odbioru odpadów, wymaganych w ramach sześciu umów z dnia 30 listopada 2018 r. dotyczących odbioru odpadów komunalnych w 2019 r.,
- niewyposażenia, na dzień 1 stycznia 2019 r., miejsc gromadzenia odpadów (dalej „MGO”) w pojemniki do segregacji odpadów, a także niewyposażenia tych pojemników w elektroniczne etykiety RFID⁶ oraz w naklejki z oznaczeniem odpowiedniej frakcji odpadów dla sześciu zadań, czym naruszono § 2 ust. 3 pkt 1a-1c umów na odbiór odpadów komunalnych z terenu Miasta w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2019 r.,
- nie przekazano do Urzędu Miasta harmonogramów odbioru pojemników, czym naruszono postanowienia § 23 OPZ⁷ będącego integralną częścią umowy nr UMIA/GO/B/III/8/18/2019 z dnia 29 sierpnia 2019 r.

Wymienione wyżej nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

---

⁶ Systemy (zdalnej) identyfikacji radiowej – technologie radiowych identyfikatorów.

⁷ Opis Przedmiotu Zamówienia.

II. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności.

OBSZAR	Zapewnienie warunków dla właściwego odbioru i zagospodarowania wytwarzanych odpadów komunalnych oraz sprawowanie skutecznego nadzoru nad rynkiem odpadów komunalnych.
Opis stanu faktycznego	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Miasta podzielone było na dziewięć zadań obejmujących swoim zakresem następujące dzielnice: Zadanie 1 – dzielnice: Bielany i Żoliborz; Zadanie 2 – dzielnice: Białołęka i Targówek; Zadanie 3 – dzielnica Mokotów; Zadanie 4 – dzielnice: Ochota, Ursus, Włochy; Zadanie 5 – dzielnice: Praga Północ, Praga Południe; Zadanie 6 – dzielnice: Wawer, Rembertów, Wesoła; Zadanie 7 – dzielnica Śródmieście; Zadanie 8 – dzielnice: Ursynów, Wilanów; Zadanie 9 – dzielnice: Wola i Bemowo.

(akta kontroli str. 266-267)

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w latach 2016-2018 oraz odbiór odpadów komunalnych w latach 2019-2020 (I półrocze).

MPO posiadało aktualne wpisy do rejestru działalności regulowanej zgodnie z art. 9b ust. 1 ucpg, a także wpis do rejestru prowadzonego przez Marszałka Województwa Mazowieckiego, zgodnie z art. 49 ust. 1 i 3 uod.

(akta kontroli str. 34, 3182-3193, 3442, 9014)

W okresie objętym kontrolą MPO prowadziło eksploatację sześciu instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, tj.: przetwarzania odpadów wielkogabarytowych; przetwarzania odpadów zielonych (dalej: „kompostownia odpadów zielonych”); termicznego przetwarzania odpadów (dalej: „spalarnia odpadów”); sortownię odpadów innych niż niebezpieczne (dalej: „sortowania odpadów”); instalację MBP do 8 września 2018 r., składowisko odpadów „Radiowo” do 31 grudnia 2016 r.

(akta kontroli str. 356-361, 3178-3193, 3503-3510, 10136-10141, 11056-11062)

W zakresie gospodarowania odpadami MPO posiadało m.in. następujące decyzje administracyjne:

- instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów:
  - z powodu przedłużającego się postępowania administracyjnego MPO nie posiadało w kontrolowanym okresie ostatecznego pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie ww. instalacji, co było niezgodne z art. 201 POŚ (szczegółowe informacje zamieszczono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego);
- składowisko odpadów „Radiowo”;
- decyzja Wojewody Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2007 r. znak: WŚR.I.KS/6640/25/06 udzielająca MPO pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Kludyn i częściowo na terenie m.st. Warszawy⁸ – z okresem ważności do 31 grudnia 2016 r.;

⁸ Zmieniona decyzjami Marszałka Województwa Mazowieckiego: nr 23/09/PŚ.Z z 30 marca 2009 r., nr 85/09/PŚ.Z z 31 grudnia 2009 r., nr 130/10/PŚ.Z z 30 grudnia 2010 r., nr 104/11/PŚ.Z z 7 października 2011 r., nr 96/12/PŚ.Z z 25 lipca 2012 r. oraz nr 67/13/PŚ.Z z 16 maja 2013 r., nr 144/14/PS.Z z 27 listopada 2014 r.

- decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 116/16/PZ.O z dnia 10 października 2016 r. zatwierdzająca instrukcję prowadzenia składowiska odpadów „Radiowo”;
- decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 141/16/PZ.O z dnia 20 grudnia 2016 r., znak: PZ-ZD-1.7241.86.2016.GG wyrażającą zgodę na zamknięcie składowiska odpadów „Radiowo”⁹;
- decyzja Starosty Warszawskiego Zachodniego z dnia 28 marca 2017 r. znak: OŚ.6233.2.2017.KK na przetwarzanie odpadów w instalacji – składowisku odpadów „Radiowo” – z okresem ważności do 30 listopada 2017 r.;
- instalacja do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych przy ul. Kampinoskiej 1 w Warszawie:
- decyzja Prezydenta m.st. Warszawy nr 1230/OŚ/2014 z dnia 31 grudnia 2014 r., znak: OŚ-II.6233.423.2014.MM, na przetwarzanie odpadów wielkogabarytowych w instalacji do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych¹⁰ – z okresem ważności do 30 grudnia 2024 r.;
- kompostownia odpadów zielonych przy ul. Kampinoskiej 1 w Warszawie:
- decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 56/15/PŚ.O z dnia 28 kwietnia 2015 r. znak: PŚ-IV.7244.32.2015.AW na przetwarzanie odpadów zielonych¹¹ – z okresem ważności do 28 kwietnia 2025 r.;
- spalarnia odpadów:
- decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 29/15/PŚ.Z z dnia 29 stycznia 2015 r., znak: PŚ-V.7222.12.2014.KS, udzielająca MPO pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych¹² – z okresem ważności do 1 stycznia 2021 r.;
- sortowania odpadów selektywnie zebranych przy ul. Zabranieckiej 2 w Warszawie:
- decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 88/14/PŚ.O z dnia 21 lipca 2014 r. znak: PŚ-V.72244.55.2013.AW na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie¹³ - z okresem ważności do 11 lipca 2024 r.;
- bazy magazynowo–transportowe:
- decyzja Prezydenta m. st. Warszawy nr 912/OŚ/2013 z dnia 30 września 2013 r. znak: OS-II.6233.266.2013.MM na zbieranie odpadów w Warszawie przy ul. Marsa oraz przy ul. Tatarskiej 4¹⁴ – z okresem ważności do 25 września 2023 r.,
- decyzja Prezydenta m.st. Warszawy nr 1432/OŚ/2016 z dnia 7 grudnia 2016 r. zezwalająca na zbieranie odpadu o kodzie 20 03 01 (w stacji przeładunkowej)

⁹ Zmieniona decyzją Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 52/17/PZ.O z 28 czerwca 2017 r., znak: PZ-ZD-1.7241.37.2017.GG.

¹⁰ Zmieniona decyzją Prezydenta m.st. Warszawy nr 61/OŚ/2018 z 25 stycznia 2018 r., znak: OŚ-II.6233.1.2018.MAK.

¹¹ Zmieniona decyzją Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 3/18/PZ.O z 30 stycznia 2018 r., znak: PZ-ZD-I.7244.1.2018.AW.

¹² Sprostowana postanowieniem z 12 lutego 2015 r., znak: PŚ-V.7222.12.2014.KS, zmieniona decyzjami Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 207/15/PŚ.Z z 3 lipca 2015 r. znak: PŚ-V.7222.12.2014.KS oraz nr 56/18/PZ.Z z 6 lipca 2018 r. znak: PZ-II.7222.109.2017. KS.

¹³ Zmieniona decyzjami Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 149/14/PŚ.O z 23 grudnia 2014 r. znak: PŚ-IV.7243.66.2014.AW oraz nr 17/15/PŚ.O z 9 lutego 2015 r.

¹⁴ Zmieniona decyzjami Prezydenta m.st. Warszawy nr 1231/OŚ/2014 z 31 grudnia 2014 r., nr 267/OŚ/2015 z 19 marca 2015 r. oraz nr 236/OŚ/2017 z 28 lutego 2017 r.

przy ul. Kampinoskiej 1 w Warszawie – z okresem ważności do 5 grudnia 2026 r.;

- wytwarzanie lub zbieranie odpadów przy ul. Kampinoskiej 1:
- decyzja Prezydenta m.st. Warszawy nr 663/OŚ/2014 z dnia 1 sierpnia 2014 r. na wytwarzanie odpadów przy ul. Kampinoskiej 1¹⁵, w związku z eksploatacją czterech instalacji¹⁶ – z okresem ważności do 31 lipca 2024 r.;
- decyzja Prezydenta m.st. Warszawy nr 1218/OŚ/2015 z dnia 9 grudnia 2015 r. na zbieranie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne przy ul. Kampinoskiej 1¹⁷ – z okresem ważności do 8 grudnia 2025 r.

(akta kontroli str. 353-356, 359,3503-3520, 3182-3193)

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2018 r. Spółka realizowała 11 umów¹⁸ dotyczących odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Miasta w ramach zadań 1, 2, 3, 4, 7 i 9.

W latach 2016-2018 w jednej umowie¹⁹ określono, że masa odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych miała być dokumentowana i rozliczana na podstawie wag najazdowych, w pozostałych umowach masę odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych dokumentowana była na podstawie dynamicznych wag samochodowych, a masa odpadów zagospodarowanych dokumentowana była według wag najazdowych.

Spółka w celu potwierdzenia realizacji usługi zobowiązana była do przekazywania w Raporcie Tygodniowym danych i dokumentów określonych w Załączniku do OPZ za każdy zakończony tydzień. MPO przekazywało dokumenty dotyczące poprzedniego tygodnia, stan realizacji trasy, plik kwit wagowy; pliki elektroniczne dotyczące kwitów wagowych, kartę pojazdu, listę pojemników specjalnych, plan odbioru, kartę bazy. Biuro Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta (dalej: „BGO”) po otrzymaniu sprawozdania miesięcznego miało dokonać weryfikacji w terminie 10 dni roboczych od dnia jego otrzymania. Usługi wynikające z zawartych umów rozliczane były na podstawie zaakceptowanej przez BGO masy odebranych odpadów komunalnych tzw. masy bezspornej²⁰. Płatność za wykonaną usługę następowała po zaakceptowaniu przez Miasto miesięcznego sprawozdania.

(akta kontroli str. 267-277)

¹⁵ Sprostowana postanowieniem Prezydenta m.st. Warszawy nr 173/OŚ/2014 z 14 sierpnia 2014 r. oraz postanowieniem nr 28/OŚ/2015 z 4 lutego 2015 r. oraz zmieniona decyzją nr 121/OŚ/2015 z 5 lutego 2015 r.

¹⁶ W tym instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych i kompostowni odpadów zielonych.

¹⁷ Zmieniona decyzją Prezydenta m.st. Warszawy nr 483/OŚ/2016 z 27 kwietnia 2016 r.

¹⁸ Umowy nr: GO/B/III/1/8/U-07/14-17 z dnia 15 kwietnia 2014 r.; GO/B/III/1/8/U-08/14-17 z dnia 15 kwietnia 2014 r.; GO/B/III/1/8/U-10/14-17 z dnia 15 kwietnia 2014 r. GO/B/III/1/8/U-06/13-17 z dnia 19 listopada 2013 r.; Zadanie 9 – nr GO/B/III/1/8/U-11/14-17 z dnia 15 kwietnia 2014 r.; umowa zmieniająca umowę nr GO/B/III/1/8/U-07/14-17 zawarta w dniu 27 grudnia 2016 r.; umowa zmieniająca umowę nr GO/B/III/1/8/U-08/14-17 zawarta w dniu 27 grudnia 2016 r.; umowa zmieniająca umowę nr GO/B/III/1/8/U-10/14-17 zawarta w dniu 27 grudnia 2016 r.; umowa zmieniająca umowę nr GO/B/III/1/8/U-06/13-17 zawarta w dniu 18 listopada 2016 r.; umowa zmieniająca umowę nr GO/B/III/1/8/U-11/14-17 zawarta w dniu 27 grudnia 2016 r.; GO/B/III/1/8/U-9/18 z dnia 13 lipca 2018 r.

¹⁹ Umowa nr GO/B/III/1/8/U-9/18 z dnia 13 lipca 2018.

²⁰ Masa bezsporna (definicja obowiązująca w latach 2016 – 2018) :należy przez to rozumieć odpowiednio masę odebranych odpadów komunalnych (udokumentowaną przy użyciu wag zainstalowanych na pojazdach albo przy użyciu wag najazdowych zainstalowanych na terenie instalacji – w sytuacji niemożności ustalenia masy przy użyciu wag zainstalowanych na pojazdach i tylko przy akceptacji przez Zamawiającego) lub masę zagospodarowanych odpadów komunalnych (udokumentowaną przy użyciu wag najazdowych zainstalowanych na terenie instalacji) lub masę odebranych i zagospodarowanych odpadów zielonych (udokumentowaną przy użyciu wag zainstalowanych na pojazdach, której przekazanie do zagospodarowania zostało potwierdzone przy użyciu wag najazdowych zainstalowanych na terenie instalacji), zaakceptowaną w danym okresie rozliczeniowym przez Zamawiającego stanowiącą podstawę dla wystawienia przez Wykonawcę faktury lub stwierdzoną prawomocnym orzeczeniem sądu.

W latach 2016-2018 MPO odebrało odpady komunalne z terenu Miasta w ilości 1 142 709,33 Mg, z tego: w 2016 r. – 374 358,20 Mg; w 2017 r. – 379 625,78 Mg; w roku 2018 r. – 388 725,35 Mg.

W latach 2016-2018 MPO zagospodarowało odpady komunalne z terenu m.st. Warszawy w instalacjach własnych oraz zewnętrznych w ilości 1 140 959,07 Mg, z tego: w roku 2016 – 374 358,20 Mg; w roku 2017 – 379 550,79 Mg; w roku 2018 – 387 050,08 Mg.

(akta kontroli str. 8064-8104)

W latach 2016-2018 we wszystkich zadaniach realizowanych przez Spółkę, masa bezsporna odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych z terenu Miasta była weryfikowana przez Biuro Gospodarki Odpadami Komunalnymi Urzędu Miasta (dalej: „BGOK”).

(akta kontroli str. 5981-5987, 5988-5990)

[...]*)

(akta kontroli str. 8064-8104)

[...]*)

(akta kontroli str. 8064-8104)

[...]*)

(akta kontroli str. 7108-7111)

W systemie informatycznym²¹ stosowanym przez MPO w lutym 2017 r. brak było zarejestrowania danych dotyczących ilości odebranej masy odpadów według wag dynamicznych – brak rejestracji 470 Mg odpadów – na trasach w ramach Zadania 7.

(akta kontroli str. 267-277)

Członkowie Zarządu Spółki oświadczyli, że brak zarejestrowania w lutym 2017 r. danych dotyczących ilości odebranej masy odpadów według wag dynamicznych stwierdzony został po dokonanej przez BGOK analizie miesięcznego sprawozdania z odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.

(akta kontroli str. 8840-8842)

Zgodnie z informacją przygotowaną na posiedzenie Zarządu Spółki w dniu 7 marca 2018 r. BGOK odrzuciło rozliczenia MPO za okres od października do grudnia 2017 r., bowiem ustaliło ono nowe zasady rozliczania odebranych i zagospodarowanych odpadów. W myśl ww. zasad tonaż odpadów o masie poniżej 10 kg oraz powyżej 200 kg nie był uwzględniany przez Biuro przy rozliczeniu danego okresu rozliczeniowego.

(akta kontroli str. 8840-8842)

W latach 2016-2018 obowiązywały „Wytyczne – zasady postępowania przy realizacji procesu odbioru odpadów komunalnych” (dalej: „Wytyczne ”), w których określono m.in. definicje: systemu informatycznego Xtrack – system do obsługi procesu odbioru odpadów komunalnych i rozliczeń z tym związanych (moduły OptiTrax i Analizer); systemu dynamicznego ważenia odpadów – system zamontowany na mechanizmie wrzutowym pojazdu bezpylnego (śmieciarki), automatycznie określający wagę odpadów podczas opróżniania każdego pojemnika (wrzucania odpadów z pojemnika do śmieciarki) i automatycznie przekazujący dane o punkcie odbioru odpadów (dalej: „POO”), opróżnionym pojemniku i wadze odpadów do systemu informatycznego Spółki (system dynamicznego ważenia odpadów był zintegrowany z systemem identyfikacji pojemników); wagi najazdowej – waga na

²¹ Xtrack.

której dokonywany jest proces ważenia odpadów podczas wjazdu do Instalacji lub Punktu Przeladunkowego.

(akta kontroli str. 6719-6724)

Dyrektor Działu Odbioru Odpadów przedstawił przykłady, które powodowały konieczność złożenia korekty sprawozdania:

- błędnie nazwane pliki, błędne nagłówki w plikach, przecinek zamiast kropki,
- karta bazy – zły zakres baz, konieczność korekty z uwagi na niedokładność GPS,
- karta pojazdu – aktualizowanie dokumentów pojazdów,
- opóźnienie, w minionych latach, w spływniu danych z rejestratorów do systemu,
- awarie rejestratorów zamieszczonych na pojazdach i związane z tym odzyskiwanie danych,
- czynniki obiektywne wynikające z błędów ujawniających się *ex post* w systemie informatycznym, lub w efekcie błędów transmisji danych GPRS,
- czynniki obiektywne pojawiające się podczas wykonywania pracy (np. zanik sygnału GPS),
- rozbieżność interpretacji niektórych postanowień umowy np. pojęć „przejazd” i „trasa”.

(akta kontroli str. 7112-7114)

Dyrektor Zarządzający Pionem Odbioru Odpadów oraz Dyrektor Działu Odbioru Odpadów w Spółce wskazali m.in., że w celu wyeliminowania nieoprawnego lub uciążliwego działania systemu Xtrack pracownicy Spółki dokonywali zgłoszeń serwisowych na platformie XSS oraz w poczcie elektronicznej odnośnie do konieczności weryfikacji i usunięcia ewentualnych błędów w systemie informatycznym przez producenta oprogramowania.

(akta kontroli str. 7163-7165)

Ponadto Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił m.in., że w celu ograniczenia częstotliwości korygowania danych o ilości i rodzaju odebranych odpadów opracowano wewnętrzne raporty kontrolne kompletności przekazywanych plików, a także wprowadzono bieżącą kontrolę danych w systemie informatycznym, w tym danych przesyłanych przez rejestratory zamontowane w pojazdach.

(akta kontroli str. 7110 -7111)

W latach 2016-2018 Spółka została zobowiązana, w zawartych umowach na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, do uzyskania w danym roku kalendarzowym określonego w § 2 poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia określonych frakcji odpadów komunalnych²² odebranych w ramach poszczególnych Zadań. [...]*)

(akta kontroli str. 267-268)

[...]*)

(akta kontroli str. 6511, 7105)

[... ²³]*) [... ²⁴]*) [...]*)

[... ²⁵]*) [...]*)

(akta kontroli str. 6511-6512, 6513-6514)

²² Tj. papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

²³ Znak sprawy: DR-A.3150.1069.2019.ALE.

²⁴ Albo oświadczenia o wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej w ww. okresie, bądź oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie.

²⁵ Znak: FDZ.033.12.2019.JW.

[... ²⁶]*) [...]*)

(akta kontroli str. 6515-6516, 6537-6538, 7105)

W latach 2016-2018 w ramach trzynastu umów²⁷ Spółka przekazywała do zagospodarowania odpady komunalne o kodzie 20 03 01 (zmieszane odpady komunalne)²⁸ do instalacji zewnętrznych.

Ze względu na zamknięcie z dniem 31 grudnia 2016 r. składowiska „Radiowo” w zakresie odpadów przyjmowanych do składowania, całość odpadu poprocesowego z biologicznego przetwarzania odpadów o kodzie 19 05 99 (stabilizat) Spółka także przekazywała do instalacji zewnętrznych, na podstawie zawartych trzech umów²⁹. Ponadto w latach 2016-2018 w ramach sześciu umów³⁰ Spółka przekazywała innym podmiotom do zagospodarowania odpady o kodzie 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe).

(akta kontroli str. 6496-6498)

Od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. Spółka realizowała odbiór odpadów w ramach 6 zadań: 1-4, 7 i 9, w okresie od 1 lipca 2019 r. do 30 września 2019 r. – czterech zadań: 3, 4, 7 i 9, a od 1 października 2019 r. odbiór odpadów realizowany jest w ramach trzech zadań: 4, 7 i 9. W ramach ww. zadań MPO odebrało odpady komunalne w ilości 419 694,769 Mg.

(akta kontroli str. 6577-6579)

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. BGO weryfikowało masę odebranych odpadów komunalnych z terenu Miasta i tak: dla zadania nr 1 czterokrotnie dokonywało weryfikacji masy odebranych odpadów komunalnych dla miesięcy lutego i marca; dla zadania nr 2 czterokrotnie dokonywało weryfikacji dla miesiąca lutego; dla zadania nr 3 czterokrotnie dokonywało weryfikacji dla miesięcy stycznia i lipca; dla zadania nr 4 jedenastokrotnie dokonywało weryfikacji dla miesiąca października; dla zadania nr 7 ośmiokrotnie dokonywało weryfikacji dla miesięcy października i grudnia; dla zadania nr 4 ośmiokrotnie dokonywało weryfikacji dla miesięcy października i grudnia. W roku 2020 (I półrocze): dla zadania nr 4 siedmiokrotnie dokonywało weryfikacji dla miesiąca stycznia; dla zadania nr 7 ośmiokrotnie dokonywało weryfikacji dla miesiąca stycznia; dla zadania nr 9 ośmiokrotnie dokonywało weryfikacji dla miesiąca stycznia.

(akta kontroli str. 5981-5990, 5992-6002)

Jako jedną z przyczyn wielokrotnego weryfikowania przez BGO masy odpadów komunalnych, Spółka wskazała wadliwie działające rejestratory w samochodach.

Członkowie Zarządu Spółki wskazali, że największe różnice i największe straty zostały zauważone w III kwartale 2019 r., co było powodem decyzji o kupnie nowych rejestratorów.

Dyrektor Zarządzający Pionem Odbioru odpadów wyjaśnił, że „(...) od 1 stycznia 2019 r. zgodnie z podpisanymi umowami³¹ zostało zmienione oznakowanie pojemników i wymuszało to na wszystkich podmiotach odbierających odpady komunalne, usunięcie starego oznakowania i umieszczenie nowego zgodnie z załącznikiem nr 4 do OPZ, w którym określono sposób oznakowania pojemników

²⁶ znak: FDZ.3130.013.4.2020.JW.

²⁷ [...]*)

²⁸ Vide: rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 1923).

²⁹ [...]*)

³⁰ [...]*)

³¹ Umowy zawarte w dniu 30 listopada 2018 r. nr: GO/B/III/1/8/U-21/18; GO/B/III/1/8/U-22/18; GO/B/III/1/8/U-23/18; GO/B/III/1/8/U-24/18; GO/B/III/1/8/U-25/18; GO/B/III/1/8/U-26/18.

Od 1 lipca 2109 roku Spółka rozpoczęła realizację nowych 3 letnich umów dla zadania 4, 7 i 9, które zgodnie z postanowieniem § 20 ust. 17 OPZ nakładały dodatkowy obowiązek oznakowania wszystkich pojemników identyfikatorem etykiety elektronicznej (...)."

(akta kontroli str. 6721-6723)

Spółka nie była przygotowana do realizacji sześciu umów dotyczących odbioru odpadów komunalnych z terenu Miasta w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. Urząd Miasta naliczył kary z tytułu braku wstawienia pojemników zgodnie z terminem, za odbiór niezgodny z harmonogramem, nieterminowe dostarczenie planu odbiorów oraz odbiór odpadów poza dozwolonymi godzinami w łącznej kwocie 4 353 261,18 zł, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 3854-3855)

Spółka w ramach trzech umów³² dotyczących odbioru odpadów komunalnych z terenu Warszawy w okresie od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. sporządziła plany odbioru odpadów w dniach wolnych od pracy, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W 2019 r. Spółka świadczyła usługę odbioru odpadów komunalnych w zadaniu nr 3³³ od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 września 2019 r. W § 3 omawianej umowy określono m.in., że MPO jako wykonawca w ramach rozliczania umowy, nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia następującego po dniu zakończenia realizacji umowy: odbierze z MGO w terminach określonych w harmonogramie odbioru pojemników, zgodnie z § 23 OPZ, dostarczone pojemniki oraz zakończy rozliczenia związane z realizacją przedmiotu umowy. Ponadto przedłoży zamawiającemu dokumenty pozwalające mu na weryfikację sprawozdań z realizacji zadań, zgodnie z § 4 umowy. Ostatecznie MPO nie przekazało harmonogramu odbioru pojemników.

MPO zawarło (ustne) porozumienie z [...]*) odnośnie do udzielania wszelkiej pomocy przy zmianie operatora realizującego odbiór odpadów z terenu zadania 3. Do końca listopada 2019 r. zostało odebranych prawie 90% pojemników, a do końca roku 96% wszystkich pojemników. Pozostała część pojemników z powodu zmiany zarządców, albo braku dostępu do MGO, nie mogła zostać wstawiona przez [...]*) i proces wymiany pojemników był zrealizowany na początku 2020 r. Z uwagi na przedłużający się proces wstawiania pojemników przez [...]*), 10 stycznia 2020 r. MPO wysłało pismo z informacją, że jeżeli proces wymiany pojemników nie zakończy się do końca stycznia 2020 r. to będzie dochodzić zapłaty za bezumowne korzystanie z pojemników. Powyższe zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 6733-6735)

Rada Miasta st. Warszawy podjęła uchwały: nr XXX/865/2020³⁴ z dnia 14 maja 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne i nr XXXII/976/2020³⁵ z 2 lipca 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie

³² GO/B/III/1/8/U-7/19-22 z dnia 27 marca 2019 r.; GO/B/III/1/8/U-10/19-22 z dnia 27 marca 2019 r.; GO/B/III/1/8/U-12/19-22 z dnia 27 marca 2019 r.

³³ Na podstawie umowy nr UMIA/GP/B/111/1/8/18/2019.

³⁴ Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 5786.

³⁵ Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 7774; w omawianej uchwale Rada Miasta st. Warszawy dodała do § 1 pkt 3, że postanawia się o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne w stosunku do nieruchomości na których prowadzona jest działalność: a) Urzędu m.st. Warszawy i innych jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy

odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne stanowiące, że od 1 sierpnia 2020 r. nieruchomości niezamieszkałe zostały wyłączone ze stołecznego systemu odbierania odpadów komunalnych, a ich właściciele zostali zobowiązani do zawarcia umów na odbiór odpadów komunalnych we własnym zakresie.

Na dzień 11 września 2020 r. Spółka podpisała 1 248 umów z właścicielami nieruchomości niezamieszkałych.

(akta kontroli str. 6502-6506)

Zagospodarowanie odpadów komunalnych w latach 2019-2020 (I półrocze).

Miasto na podstawie uchwały Nr LII/1251/2017 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie wyboru sposobu i formy wykonywania zadania własnego m.st. Warszawy polegającego na zagospodarowaniu odpadów komunalnych³⁶ oraz zmiany Aktu Założycielskiego Spółki³⁷, powierzyło MPO zadanie własne dotyczące zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Warszawy w instalacjach własnych i zewnętrznych od dnia 1 stycznia 2019 r. Zasady i warunki świadczenia usług zagospodarowywania przez Spółkę określone zostały w Umowie Wykonawczej z 2017 r.³⁸ Umowa określiła okres świadczenia usług publicznych przez MPO do 31 grudnia 2044 r.

Stosownie do postanowień Umowy Wykonawczej z 2017 r., od 1 stycznia 2019 r. MPO zostało zobowiązane m.in. do:

- rozliczania wykonania usługi zagospodarowania odpadów komunalnych przez inne podmioty, które zostaną wyłonione w trybie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³⁹;
- bieżącego kontrolowania sposobu zagospodarowania odpadów w instalacjach, w tym do zapewnienia zgodności działania instalacji z zasadami i regulacjami prawnymi;
- świadczenia usług publicznych z zachowaniem należytej staranności wymaganej od profesjonalisty, mając na względzie zapewnienie najwyższej jakości usług i optymalizacji kosztów świadczenia tych usług, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w sposób przyczyniający się do osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, o których mowa w art. 3b i 3c ucpg.

(akta kontroli str. 7-32)

Uchwałą Rady m.st. Warszawy nr LXIII/1706/2018 z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej m.st. Warszawy⁴⁰ (dalej: „WPF”) na lata 2018-2045, zabezpieczono na 2019 r środki w kwocie 374 mln zł na realizację zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów zagospodarowania odpadów z terenu Warszawy w instalacjach własnych Spółki i instalacjach zewnętrznych. Zarządzeniem Nr 1861/2019 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie zmian w budżecie

---

działających w formie jednostek budżetowych oraz samorządowych zakładów budżetowych oraz b) instytucji kultury, dla których organizatorem, współorganizatorem lub współprowadzącym jest m.st. Warszawa.

³⁶ Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 6068.

³⁷ Repertorium A Nr 2257/2017.

³⁸ Umowa wykonawcza z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie świadczenia usług publicznych w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych, aneks nr 1 do ww. umowy z dnia 8 sierpnia 2019 r.; aneks nr 2 do ww. umowy z dnia 11 marca 2020 r.

³⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm., dalej: „Pzp”.

⁴⁰ Niepublikowana.

m.st. Warszawy, zmian w planie finansowym zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami m.st. Warszawie na 2019 r. i zmian w planie wydatków Urzędu m.st. Warszawy na rok 2019, środki na realizację powyższego zadania na 2019 r. zostały zwiększone do kwoty 460,02 mln zł. Zgodnie z uchwałą nr 1/2019 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (dalej: „NZW Spółki”) z dnia 30 grudnia 2019 r., w Akcie Założycielskim została określona kwota dopłat na realizację powyższego zadania dla 2019 r. w wysokości do 460,02 mln zł natomiast dla lat 2020-2022 odpowiednio w wysokości: 235 mln zł, 236 mln zł i 235 mln zł. Następnie na podstawie uchwały Rady m.st. Warszawy nr XXIV/682/2019 z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie Wieloletnie Prognozy Finansowej Miasta Społecznego Warszawy na lata 2020-2050⁴¹ oraz uchwały nr 1/2020 NZW z dnia 4 lutego 2020 r., wysokość dopłat na realizację powyższego zadania w latach 2020-2022 została zwiększona do kwoty 375 mln zł rocznie. Spółka, pismami z 23 stycznia 2020 r. oraz 19 marca 2020 r., przekazała Miastu aktualizację kalkulacji finansowej na lata 2020-2022. W dniu 30 marca 2019 r. NZW Spółki podjęło Uchwałę nr 1/2020, na mocy której w Akcie Założycielskim zostały zmienione kwoty dopłat wnoszonych w latach 2020-2021, tj.: na rok 2020 kwota dopłaty została zwiększona do 1 110 mln zł; na rok 2021 kwota dopłaty została zwiększona do 1 150 mln zł; na rok 2022 kwota dopłaty pozostała na niezmienionym poziomie. Łączna kwota dopłat w latach 2019-2022 wynikająca z uchwał NZW Spółki wynosiła 3 095,02 mln zł.

(akta kontroli str. 7-31, 32-45, 266-267)

Według prognozy przekazanej przez BGO w piśmie z 18 października 2017 r. ilość odpadów do zagospodarowania w 2019 r. wynosiła 762 508 Mg. W ramach posiadanych mocy przerobowych instalacji własnych, Spółka zobowiązała się do zagospodarowania 87 000 Mg odpadów komunalnych, tj. 20 000 Mg odpadów wielkogabarytowych; 27 000 Mg odpadów zielonych, 40 000 Mg odpadów zmieszanych.

W 2018 r. Spółka po przeprowadzeniu postępowań przetargowych na zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z terenu Warszawy wyłoniła wykonawców do realizacji zagospodarowania odpadów na rok 2019. W dniu 25 maja 2018 r. Spółka podpisała umowy na wykonanie zadań nr 1, 2, 3, 5 i 6⁴². W dniu 4 czerwca 2018 r. MPO podpisało umowy na realizację zadań nr 7, 8 i 9⁴³, natomiast umowa zawarta w dniu 29 czerwca 2018 r. dotyczyła wykonania zadania nr 4⁴⁴. Trzej wykonawcy⁴⁵ wybrani w ramach ww. postępowań przetargowych oraz postępowań przetargowych zorganizowanych w roku 2019 i 2020 nie posiadali, z powodu przedłużających się postępowań administracyjnych, ostatecznych pozwoleń zintegrowanych dla prowadzonych instalacji.

(akta kontroli str. 657-758)

[... 46]*) [...]*)

[... 47]*)

⁴¹ Niepublikowana.

⁴² Umowy o numerach: 111/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018; 112/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018; 113/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018; 116/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018; 117/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018.

⁴³ Umowy o numerach: 118/ DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018 z 5 czerwca 2018 r.; 119/ DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018 z 25 maja 2018 r.; 120/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018 z 25 maja 2018 r.

⁴⁴ Umowa numer: 157/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018.

⁴⁵ [...]*)

⁴⁶ [...]*)

⁴⁷ Umowy nr: 326/DZA/ZOZ/OUZ2/2019 z 24 września 2019 r.; 330/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2019 z 25 września 2019 r.; 338/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2019 z 27 września 2019 r.

[... 48]*) [...]*)

(akta kontroli str. 3574-3586, 6547-6573)

[... 49]*) [...]*)

(akta kontroli str. 4252-4256)

[... 50]*) [... 51]*) [...]*)

(akta kontroli str. 4222-4227)

Dyrektor Zarządzający Pionem Zagospodarowania Odpadów wyjaśnił m.in., że: „MPO w m. st. Warszawie sp. z o.o. nie skierowało pism do Wykonawców umów zawartych na uzupełnienie 2019 r. z uwagi na bardzo pilną potrzebę ich zawarcia oraz z uwagi na tryb zawarcia umów - zamówienie z wolnej ręki. W trakcie trwania negocjacji z Wykonawcami negocjowane i omawiane były m.in. warunki realizacji umowy, w tym cena netto za zagospodarowanie jednej tony odpadów, a więc nie było zasadnym kierowanie pism do Wykonawców w sprawie składowych ceny. Spółka podczas negocjacji z Wykonawcami brała pod uwagę poziom cen uzyskanych na etapie negocjacji przeprowadzonych we wrześniu 2019 r. Wykonawcy wskazywali na niestabilną sytuację na rynku gospodarki odpadami w końcu 2019 r., co miało przełożenie na wzrost cen zagospodarowania odpadów.”

(akta kontroli str. 4495-4509)

[... 52]*) [... 53]*) [... 54]*) [...]*)

[...]*)

(akta kontroli str. 4223-4227)

Spółka w ramach prac związanych z zagospodarowaniem odpadów komunalnych pochodzących z terenu Warszawy w 2020 r., przeprowadziła dwa postępowania przetargowe, w czerwcu oraz w październiku 2019 r. Obydwa postępowania z powodu braku ofert zostały unieważnione przez MPO.

W dniu 13 grudnia 2019 r. Spółka wszczęła, w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp, postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego na „Zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z terenu Miasta Stołecznego Warszawy w maksymalnej ilości 5 000 Mg”. Wartość zamówienia została określona na kwotę 3 400 000,00 zł.

W grudniu 2019 r. Spółka zaprosiła do negocjacji pięciu wykonawców i zawarła z nimi umowy w ramach postępowań prowadzonych w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp. Spółka podpisała dziesięć umów⁵⁵ na okres trzech miesięcy.

(akta kontroli str. 8210-8221)

⁴⁸ Umowa nr: 436/DZA/ZOZ/OUZ/022/2019.

⁴⁹ [...]*)

⁵⁰ Umowy nr: 326/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2019 z 24 września 2019 r.; 330/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2019 z 25 września 2019 r.; 374/DZA/ZZA/OUZ2/022/2019 z 28 września 2019 r.; 338/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2019 z 27 września 2019 r..

⁵¹ Umowy nr: 436/ DZA/ZOZ/OUZ2/022/2019 oraz aneks nr 1 do umowy; 445/ DZA/ZOZ/OUZ2/022/2019 oraz aneks nr 1 do umowy; 446/ DZA/ZOZ/OUZ2/022/2019; 452/ DZA/ZOZ/OUZ2/022/2019; 456/ DZA/ZOZ/OUZ2/022/2019.

⁵² [...]*)

⁵³ Umowa nr: 165/DZA/ZOZ/DSO/022/2019 na zadanie nr 1; 179/DZA/ZOZ/DSO/022/2019 na zadanie nr 2; 178/DZA/ZOZ/DSO/022/2019 na zadanie nr 3; 184/DZA/ZOZ/DSO/022/2019 na zadanie nr 4.

⁵⁴ Umowy nr: 472/DZA/ZZA/OUZ2/022/2019 na zadanie nr 1 ; 440/DZA/OUZ2/022/2019 na zadanie nr 4.

⁵⁵ [...]*)

Spółka 7 lutego 2020 r. ogłosiła postępowanie przetargowe na zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z terenu Warszawy z okresem realizacji od 1 kwietnia 2020 r. do 31 marca 2021 r. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego [... ⁵⁶]*) [...]*) Spółka unieważniła postępowanie w zakresie zadania nr 4, 2 i 8. Celem zapewnienia ciągłości zagospodarowania odpadów komunalnych, podpisano aneksy do umów⁵⁷, tj. dla zadania 2 z terminem realizacji od 1 kwietnia 2020 r. do dnia 30 czerwca 2020 r.; dla zadania 8 z terminem realizacji od 1 kwietnia 2020 r. do 30 czerwca 2020 r. Spółka nie wyłoniła wykonawcy zadania nr 4 i w związku z tym podpisała Aneks nr 1 do umowy⁵⁸, w którym zmieniono termin wykonania umowy, tj. od 1 kwietnia 2020 r. do 28 lutego 2021 r.

(akta kontroli str. 4222-4224, 6296)

[... ⁵⁹]*) [...]*)

(akta kontroli str. 1331-1581, 1593-1612, 1749-1970, 1971-2001, 2002-2331)

[... ⁶⁰]*) [...]*)

[...]*)

[... ⁶¹]*) [... ⁶²]*)

[...]*) [...]*)

(akta kontroli str. 4222-4227)

W każdej z 47 umów realizowanych w latach 2019-2020 (I półrocze) przez MPO z wykonawcami na realizację usługi zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Miasta oraz w każdej z 12 umów ma zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z PSZOK zlokalizowanych na terenie Warszawy, MPO zapewniło sobie prawo do przeprowadzania kontroli sposobu i prawidłowości wykonania przedmiotu zamówienia przez wykonawcę.

W latach 2019-2020 (I półrocze) spośród ww. 47 umów, MPO przeprowadziło jedną kontrolę realizacji zapisów pięciu umów⁶³ zawartych z jednym wykonawcą w zakresie wykonywania usługi zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Miasta w roku 2019.

W każdej z 47 umów zawartych latach 2018-2020 (I półrocze) przez MPO z wykonawcami na realizację usługi na zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Warszawy, MPO zobowiązało wykonawców do posiadania przez cały okres realizacji umów uprawnień niezbędnych do świadczenia usługi (§ 2 ust. 16 pkt 2 umów). Wykonawcy odpowiadali m.in. za posiadanie stosownych uprawnień, w tym decyzji i zezwoleń wymaganych dla prawidłowego wykonania umowy (§ 6 ust. 3 pkt 10 umów). Ponadto w ww. umowach MPO zawarło, że może nałożyć na wykonawców kary umowne m.in. w przypadku naruszenia powyższych

---

⁵⁶ [...]*)

⁵⁷ [...]*)

⁵⁸ Umowa nr 118/DZA/ZOZ/DSO/022/2020.

⁵⁹ Umowa nr 082/DZA/ZZA/OUZ2/022/2020 na realizację zadania nr 1; umowa nr 081/DZA/ZZA/OUZ2/022/2020 na realizację zadania nr 2; umowa nr 200/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2020; umowa nr 036/DZA/ZOZ/DSO/022/2020 z 6 lutego 2020 r. oraz umowa nr 049/DZA/ZZA/PUZ2/022/2020 z 18 lutego 2020 r. oraz aneks nr 1 do tej umowy.

⁶⁰ Umowy nr: 112/DZA/ZOZ/DSO/022/2020 z dnia 31.03.2020 r.; 113/DZA/ZOZ/DSO/022/2020 z 31.03.2020 r.; 114/ DZA/ZOZ/DSO/022/2020 z 31.03.2020 r.; 116/ DZA/ZOZ/DSO/022/2020 z 31.03.2020 r.; 115/ DZA/ZOZ/DSO/022/2020 z 31.03.2020 r.; 117/ DZA/ZOZ/DSO/022/2020 z 31.03.2020 r.; 118/ DZA/ZOZ/DSO/022/2020 z 01.04.2020 r.

⁶¹ Dotyczy umów zawartych w 2018 r.

⁶² Dotyczy umów zawartych w 2018 r.

⁶³ Umowy z 25 maja 2018 r. o numerach: 111/ DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018; 112/ DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018; 113/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018, 116/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018; 117/DZA/ZOZ/OUZ2/022/2018, ze zmianami.

postanowień. MPO zagwarantowało sobie również prawo rozwiązania umów, gdy wartość kar umownych przekroczy kwotę zabezpieczenia należytego ich wykonania, a także w sytuacji, jeśli wykonawca utraci możliwość realizacji umów przy użyciu wskazanych instalacji, w szczególności, gdy wykonawcy utracą którekolwiek z uprawnień umożliwiających wykonanie zamówienia zgodnie z przepisami prawa.

(akta kontroli str. 6547-6548)

Postanowienia umów zawierały mechanizmy pozwalające lub zobowiązujące MPO do weryfikacji prawidłowości realizacji zawartych umów i odpowiedniego reagowania w sytuacji stwierdzonych nieprawidłowości, z możliwością ich rozwiązania.

Koordynatorzy realizacji umów dotyczących usług zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Warszawy przed podpisaniem umów lub na etapie składania dokumentów przez wykonawców w trakcie prowadzonej procedury przetargowej byli informowani przez wykonawców, iż nie posiadali oni ostatecznych pozwoleń zintegrowanych.

(akta kontroli str. 6547-6548)

[...]*)

(akta kontroli str. 5936-5978)

MPO w latach 2018-2020 (I półrocze) w ramach prowadzonych postępowań przetargowych⁶⁴ oraz umów zawartych z wykonawcami wybranymi w wyniku przeprowadzonych postępowań nie wymagało potwierdzenia niezbędnego warunku jakim było prowadzenie działalności na podstawie ostatecznych pozwoleń zintegrowanych. Następnie przekazywało im odpady do zagospodarowania, pomimo że nadal nie posiadali oni prawomocnych pozwoleń zintegrowanych.

(akta kontroli str. 373-613, 728-963,998-1240, 2628-2935, 2954-3170)

Dyrektor Zarządzający Pionem Zagospodarowania Odpadami wyjaśnił, że: „(...) opracowując postępowania przetargowe obowiązywała nas regionalizacja i nie mogliśmy przekazać odpadów poza region. Mogliśmy przekazać odpady tylko regionalnym instalacjom wskazanym w WPGO. Stąd wymóg w postępowaniu dotyczył tego, aby instalacja posiadała status RIPOK. Sankcje przekazania odpadów poza region były wysokie dla nas – takie prawo wówczas działało. Mieliśmy wiedzę, że te regionalne instalacje są w toku prowadzonego postępowania w celu uzyskania pozwoleń zintegrowanych – i nie wiedzieliśmy w którym momencie uzyskają pozwolenia zintegrowane, poza tym kiedyś te instalacje miały pozwolenia i nie rozumieliśmy dlaczego nie uzyskują tego następnego pozwolenia. Poza tym te instalacje działały, nie były wstrzymane przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (MWIOŚ) i przekazywały sprawozdania, dalej funkcjonowały. Kierowaliśmy się tym, że te instalacje są na liście RIPOK-ów, a od września 2019 r. zostały wpisane w na listę instalacji komunalnych prowadzonych przez Marszałka. Spółka mając odpowiedzialność za zagospodarowanie odpadów była w sytuacji, iż w roku 2019 musiała przekazać odpady komunalne do regionalnych instalacji. Nie mogliśmy przekazać odpadów komunalnych w roku 2019 instalacjom poza region ponieważ te instalacje płaciłyby kary za przyjęcie odpadów spoza regionu, stąd woli przyjęcia odpadów z innego regionu nie było. Zmiana regionu w roku 2019 – przejście z warszawskiego do zachodniego nie pomogło nam bo te instalacje, które weszły do regionu zachodniego miały małe moce przerobowe. Dla nas wyznacznikiem było wojewódzki plan, wpis do tego wojewódzkiego planu

⁶⁴ Zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu m.st. Warszawy w zewnętrznych instalacjach w 2019 r.; zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu m.st. Warszawy w zewnętrznych instalacjach w 2020 r.

oraz niewstrzymanie działalności przez MWIOŚ. MPO w m. st. Warszawie sp. z o.o. wystąpiło z zapytaniem, czy wyłonione instalacje są gotowe do zagospodarowania odpadów zgodnie z wymaganymi przepisami i te firmy odpowiadały na pisma o gotowości, że są gotowe, że są w procesie pozyskiwania pozwolenia zintegrowanego. (...) Obecnie na liście instalacji komunalnych są instalacje takie jak [...]*), z którymi Spółka ma zawarte umowy na zagospodarowanie odpadów komunalnych. Obowiązki wynikające z ustawy mówią, że mamy przekazać odpady instalacjom, które znajdują się na liście instalacji komunalnych.”

(akta kontroli str. 8210-8221)

Skutkiem braku ostatecznego pozwolenia zintegrowanego przez podmioty zewnętrzne był brak podstawy prawnej do przyjmowania odpowiedzialności za przekazywane odpady przez prowadzących instalacje. Nie było również podstawy prawnej do zobowiązania tych podmiotów do spełnienia szeregu szczegółowych wymagań istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska, a określanych przez właściwego terenowo Marszałka Województwa w pozwoleniu zintegrowanym, dotyczących m.in. warunków i sposobów magazynowania odpadów nieprzetworzonych i wytworzonych w instalacji MBP, rocznych limitów mocy przerobowych dla poszczególnych części instalacji MBP.

W latach 2019-2020 (I półrocze) w umowach zawartych na zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Warszawy ich wykonawcy zostali zobowiązani do sporządzenia i przekazania MPO sprawozdań miesięcznych w terminie 7 dni licząc od dnia zakończenia miesiąca świadczenia usługi oraz sprawozdań kwartalnych, w terminie 20 dni licząc od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego.

W umowach z wykonawcami usługi zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Warszawy zawieranych do 4 września 2019 r. nie zagwarantowano możliwości naliczania kar umownych za niedostarczenie wszystkich wymaganych dokumentów potwierdzających zagospodarowanie odpadów. Zapisy w umowach zawieranych do tej daty były nieskuteczne i wydłużały proces składania wyjaśnień i uzupełniania dokumentacji przez wykonawców, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 7198-7200)

Wykonawcy wystawiali faktury za zagospodarowanie odpadów w systemie miesięcznym na podstawie zatwierdzonych sprawozdań miesięcznych, jednak w omawianych umowach MPO pozostawiło sobie możliwość ich korekty, po uzgodnieniu sprawozdania kwartalnego.

(akta kontroli str. 6547-6548)

Badaniu poddano wszystkie sprawozdania za I kwartał 2019 r. złożone przez wykonawców w ramach zadań 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9. Wykonawca zadań 1, 2, 3, 5 i 6 złożył sprawozdania 24 kwietnia 2019 r., tj. dzień po upływie terminu. Wykonawcy zadań 4, 7, 8 i 9 przekazali sprawozdania za I kwartał w dniu 19 kwietnia 2019 r., tj. w terminie.

MPO w wyniku weryfikacji sprawozdań kwartalnych zgłaszało uwagi dotyczące masy odpadów wskazanych w sprawozdaniach dla ww. zadań, które były większe niż masy odpadów wykazanych przez wykonawcę w kartach przekazania odpadów. W przekazanych dokumentach dla zadań 7, 8 i 9 brakowało podpisów transportującego odpady. Zgodnie z postanowieniami umowy, termin na uzgodnienie sprawozdania kwartalnego upływał 3 miesiące od daty złożenia pierwszej wersji. W dniu 9 października 2019 r. podpisano porozumienia do umów na zagospodarowanie odpadów dotyczących zadań nr 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 i 9 w zakresie wydłużenia terminu na uzgodnienie sprawozdania kwartalnego

o rodzajach i ilościach odpadów przyjętych do zagospodarowania w I kwartale 2019 r. do 31 października 2019 r. Z kolei 16 października 2019 r. podpisało porozumienie z wykonawcą zadania 4, w którym termin rozliczenia I kwartału został wydłużony do 25 października 2019 r. Ostatecznie omawiane sprawozdanie za I kwartał: dla zadania 1 zostało uzgodnione w dniu 29 października 2019 r., dla zadania 2 w dniu 22 października 2019 r., dla zadania 3 w dniu 29 października 2019 r., dla zadania 4 w dniu 25 października 2019 r., dla zadania 5 w dniu 23 października 2019 r., dla zadania 6 w dniu 23 października 2019 r., dla zadania 7 w dniu 30 października 2019 r., dla zadania 8 w dniu 30 października 2019 r., dla zadania 9 w dniu 10 września 2019 r.

Najwięcej korekt w ramach sprawozdania za I kwartał składał wykonawca zadań 7, 8 i 9⁶⁵, tj. dla zadania 7 złożył 11 korekt (zaakceptowane zostało w dniu 30 października 2019 r.), dla zadania nr 8 złożył dziesięć korekt (zaakceptowane zostało w dniu 30 października 2019 r.), dla zadania 9 złożył osiem korekt (zaakceptowane zostało w dniu 10 października 2019 r.).

(akta kontroli str. 3721-3725 i 7179-7200)

Zarząd Spółki zlecił radcy prawnemu sporządzenie opinii prawnej w sprawie analizy ryzyk oraz sposobów i uwarunkowań prawnych ograniczenia ryzyk związanych z nieuzgodnieniem w terminie umownym sprawozdań kwartalnych za pierwszy kwartał, składanych przez wykonawców umów na zagospodarowanie odpadów z terenu Miasta, warunkujących rozliczenie wynagrodzenia za pierwszy kwartał 2019 r. W omawianej opinii wskazano, że istnieje ryzyko odstąpienia od realizacji umów oraz ryzyko prób ich rozwiązania przez wykonawców, jednakże autor poinformował, iż poziom ryzyka odstąpienia od realizacji umów trudno było oszacować. Ze sporządzonej analizy wynikało, że zakres niezaakceptowanych mas odpadów był różny w przypadku poszczególnych wykonawców, a wykonawcy zadań 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 i 9 nie dokonali terminowo rozliczenia masy odpadów na poziomie przekraczającym 90% lub nawet 100%.

(akta kontroli str. 7172-7179)

Badaniem objęto sprawozdania kwartalne za II kwartał 2019 r. przekazane przez wykonawców w ramach zadań 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 8. Omawiane sprawozdania zostały zaakceptowane przez MPO w okresie od 22 do 23 października 2019 r., w tym samym terminie MPO zaakceptowało sprawozdania za I kwartał 2019 r.

(akta kontroli str. 3610 -3618)

W ramach zadania nr 1 wykonawca przekazał sprawozdanie 22 lipca 2019 r., które po pięciu korektach zostało zaakceptowane 18 października 2019 r. Korekty dotyczyły m.in. ilości odpadów zagospodarowanych, czy uzupełniania podpisów na dokumentach.

Zgodnie z zapisami Umowy Wykonawczej z 2017 r. do obowiązków Spółki w zakresie rozliczania ilości zagospodarowywanych odpadów z terenu Warszawy należało m.in.:

- sporządzanie i przekazywanie do Miasta (BGO) pisemnych informacji miesięcznych z ilości odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w terminie 15 dni licząc od dnia zakończenia miesiąca, którego informacja dotyczyła zawierających następujące informacje o odpadach przyjętych do zagospodarowania: zadanie (rodzaj, numer zadania i nazwę podmiotu przekazującego odpady); kod odpadu; rodzaj odpadu; ilość odpadów

---

⁶⁵ [...]*)

przyjętych do zagospodarowania, wg wskazań wag najazdowych (w Mg) lub mas wskazanych w kartach przekazania odpadów (dalej: „KPO”) w przypadku odpadów komunalnych pochodzących z PSZOK; sposób zagospodarowania; nazwę i adres instalacji, do której przyjęto odpady;

- sporządzenie i przekazanie do Miasta w terminie 40 dni licząc od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego sprawozdań kwartalnych o rodzaju i ilości odpadów przyjętych do zagospodarowania, tj.: zadanie (rodzaj, numer zadania i nazwę podmiotu przekazującego odpady); kod odpadu; rodzaj odpadu; ilość odpadów przyjętych do zagospodarowania, wg wskazań wag najazdowych (w Mg) lub mas wskazanych w KPO w przypadku odpadów komunalnych pochodzących z PSZOK; sposób zagospodarowania; nazwę i adres instalacji do której przyjęto odpady; numer karty ewidencji odpadów (dalej: „KEO”); numer KPO;
- informacje o odpadach wytworzonych w instalacji, tj.: kod odpadów; rodzaj odpadów; masę wytworzonych odpadów; sposób zagospodarowania; nazwę i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady; numer KEO; numer KPO.

Integralną część sprawozdań kwartalnych stanowiły potwierdzone za zgodność z oryginałem: KEO sporządzone na podstawie wskazań wag najazdowych Instalacji lub mas wskazanych w KPO, w przypadku odpadów komunalnych pochodzących z PSZOK lub innych punktów zbiórki odpadów komunalnych; KPO; oświadczenie podmiotu posiadającego zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów w procesie R12 o przekazaniu odpadów do ostatecznego zagospodarowania (tj. powtórne użycie, recykling, odzysk surowcowy lub energetyczny albo unieszkodliwienie); zestawienie ilości odpadów przekazanych do poszczególnych instalacji do zagospodarowania uwzględniając podział na rodzaje odpadów i na podmioty przekazujące odpady do instalacji zgodnie z przedstawionym przez Miasto wykazem kryteriów identyfikacji.

Sprawozdania kwartalne były uważane za zatwierdzone przez Urząd Miasta, w przypadku braku zgłoszenia do nich uwag w terminie 15 dni roboczych liczonych od pierwszego dnia roboczego następującego po dniu wpływu sprawozdania kwartalnego z Urzędu Miasta. Uzgadnianie sprawozdań z kwartalnych z Urzędem Miasta przedłużało się (zarówno Miasto i Spółka miało 10 dni roboczych na składanie kolejnych zastrzeżeń lub wyjaśnień do sprawozdań kwartalnych).

(akta kontroli str. 7-31)

Ponadto Urząd Miasta, zgodnie z Umową Wykonawczą z 2017 r., był zobowiązany do przekazywania Spółce, do 15 dnia każdego miesiąca, miesięcznych informacji o odpadach odebranych przez podmioty świadczące usługę odbioru odpadów oraz miesięczną informację o odpadach dostarczonych do PSZOK lub innych punktów zbiórki odpadów komunalnych, a także listy podmiotów uprawnionych do przekazywania odpadów do instalacji, w tym danych dotyczących pojazdów wykorzystywanych przez te podmioty.

W dokumencie pn.: „Protokół kontroli w sprawie oceny prawidłowości i efektywności zastosowanego przez spółkę mechanizmu rozliczenia wynagrodzenia za usługę zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu m.st. Warszawy za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. realizowaną przez podmioty wyłonione przez Spółkę Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m.st. Warszawie sp. z o.o. w trybie przetargu nieograniczonego”, zawarto m.in. że: „(...) na dzień sporządzania Protokołu z kontroli pomimo złożenia przez MPO już trzech sprawozdań kwartalnych zostało zaakceptowane przez BGO tylko jedno sprawozdanie za I kwartał 2019 r. Głównym powodem tak długiego uzgadniania sprawozdań kwartalnych z Miastem

był przedłużający się proces uzgadniania tych sprawozdań z wyłonionymi w przetargu nieograniczonym podmiotami świadczącymi usługę zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu m.st. Warszawy (...).”.

(akta kontroli str. 7912-7935)

Sprawozdanie kwartalne za I kwartał 2019 r.⁶⁶ za zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Warszawy wraz z załącznikami KEO i KPO oraz oświadczeniami podmiotów posiadających zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów w procesie R12 o przekazaniu do ostatecznego zagospodarowania, zostało zaakceptowane przez BGO 10 września 2019 r.⁶⁷ Ilość odpadów przyjętych do zagospodarowania wg wskazań wag najazdowych wynosiła 175 209,83 Mg, a masa odpadów wytworzonych wynosiła 175 209,83 Mg (w tym 7,22 Mg z ilości odpadów przyjętych z PSZOK-ów). Uzgodnienia zostały zakończone w terminie określonym w Umowie Wykonawczej z 2017 r.

Natomiast masa odpadów zaakceptowana przez BGO za I kwartał 2019 r. to 175 020,70 Mg, z tego 175 013,48 Mg stanowiły odpady odebrane bezpośrednio od zarządców nieruchomości zlokalizowanych na terenie Miasta oraz 7,22 Mg stanowiły odpady zebrane w PSZOK-ach położonych na terenie Warszawy. Niezaakceptowana przez BGO masa odpadów wynosiła 189,13 Mg, co stanowiło 0,11% ogólnej masy odpadów wykazanej w sprawozdaniu kwartalnym przez MPO. Jako powód nieuznania BGO wskazało różnice pomiędzy masą odebranych odpadów przez podmioty świadczące usługę odbioru odpadów komunalnych z terenu Warszawy (waga na podstawie wag dynamicznych zamontowanych na pojeździe), a odpadami przyjętymi do zagospodarowania. BGO zaakceptowało sprawozdanie kwartalne do wysokości masy odpadów odebranych.

(akta kontroli str. 4586-454674)

Sprawozdanie kwartalne za II kwartał 2019 r. za zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Warszawy wraz z załącznikami KEO i KPO oraz oświadczeniami podmiotów posiadających zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów w procesie R12 o przekazaniu do ostatecznego zagospodarowania, zostało zaakceptowane przez BGO 10 grudnia 2019 r.⁶⁸ Ze sprawozdania wynikało, że ilość odpadów przyjętych do zagospodarowania wg wskazań wag najazdowych wynosiła 194 118,50 Mg, a masa odpadów wytworzonych wynosiła 171 871,32 Mg. Uzgodnienia zostały zakończone w terminie określonym w umowie wykonawczej.

(akta kontroli str. 4675-4678, 4679-4711)

W piśmie⁶⁹ z 15 września 2020 r. MPO wykazało, że w II kwartale 2019 r. przyjęto do zagospodarowania 195 378,253 Mg odpadów pochodzących z terenu Warszawy, z czego 194 118,500 Mg stanowiły odpady odebrane bezpośrednio od zarządców nieruchomości zlokalizowanych na terenie Miasta, a 1 259,753 Mg stanowiły odpady zebrane w PSZOK-ach. BGO zaakceptowało⁷⁰ masę odpadów w ilości 194 995,271 Mg, co stanowiło 99,80% masy odebranych i zagospodarowanych odpadów, z czego: 193 735,518 Mg stanowiły odpady odebrane bezpośrednio od zarządców nieruchomości zlokalizowanych na terenie Warszawy, a 1 259,753 Mg odpady zebrane w PSZOK-ach położonych na terenie Miasta. Niezaakceptowana przez BGO masa odpadów wynosiła 382,982 Mg, co stanowiło 0,20% ogólnej masy wykazanej w sprawozdaniu kwartalnym przez MPO. BGO jako powód nieuznania

⁶⁶ 10 maja 2019 r. zostało przekazane przez MPO do Urzędu Miasta.

⁶⁷ Pismo znak: GO-II.032.1.2019.HST (8.HST.GO-II), które wpłynęło do MPO w dniu 25 września 2019 r.

⁶⁸ Znak sprawy: GO-FB.032.5.2019.HST (3.HST.GO-II).

⁶⁹ Pismo znak: RDS-RA.0710.2.3.2020.TS (3 TS) I.dz. 815/2020.

⁷⁰ Pismo z dnia 10 grudnia 2019 r., znak: GO-FB.032.5.2019.HST (3.HST.GO-II).

wskazała różnice pomiędzy masą odebranych odpadów przez podmioty świadczące usługę odbioru odpadów komunalnych z terenu Warszawy (waga na podstawie wag dynamicznych zamontowanych na pojeździe), a odpadami przyjętymi do zagospodarowania. BGO zaakceptowało sprawozdanie kwartalne do wysokości masy odpadów odebranych.

(akta kontroli str. 8237-8240)

Sprawozdanie kwartalne za III kwartał 2019 r., za zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Warszawy wraz z załącznikami KEO i KPO oraz oświadczeniami podmiotów posiadających zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów w procesie R12 o przekazaniu do ostatecznego zagospodarowania, zostało zaakceptowane przez BGO 8 kwietnia 2020 r.⁷¹. Ze sprawozdania (po korekcie) wynikało, że ilość odpadów przyjętych do zagospodarowania wg wskazań wag najazdowych wynosiła 186 876,410 Mg, a masa odpadów wytworzonych wynosiła 162 082,298 Mg.

Sprawozdanie kwartalne za IV kwartał 2019 r. za zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Warszawy zostało zaakceptowane przez BGO 27 kwietnia 2020 r. wraz z załącznikami KEO i KPO. Ze sprawozdania wynikało, że ilość odpadów w przyjętych do zagospodarowania wg wskazań wag najazdowych wynosiła 205 904,763 Mg, a masa odpadów wytworzonych wynosiła 165 393,390 Mg.

Sprawozdanie kwartalne za I kwartał 2020 r.⁷² o rodzajach i ilościach odpadów przyjętych do zagospodarowania dla odpadów pochodzących z PSZOK-ów oraz innych punktów zbiórki odpadów zlokalizowanych na terenie Warszawy wraz z załącznikami KEO i KPO, zostało zaakceptowane przez BGO⁷³. Ze sprawozdania wynikało, że ogółem przyjęto odpady do zagospodarowania wg wskazań wag najazdowych w ilości 1 171,337 Mg, a masa wytworzonych odpadów wynosiła 455,577 Mg.

Sprawozdanie kwartalne za I kwartał 2020 r.⁷⁴ o rodzajach i ilościach odpadów przyjętych do zagospodarowania dla odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie m.st. Warszawy wraz z załącznikami KEO i KPO oraz świadczeniami podmiotów posiadających zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów w procesie R12 o przekazaniu do ostatecznego zagospodarowania⁷⁵. Ze sprawozdania wynikało, że ilość odpadów przyjętych do zagospodarowania wg wskazań wag najazdowych wynosiła ogółem 179 891,860 Mg, a masa wytworzonych odpadów ogółem wynosiła 156 690,657 Mg.

(akta kontroli str. 4586-5110, 8326)

Z badania sprawozdań kwartalnych⁷⁶ za II, III (korekta) i IV kwartał 2019 r. oraz za I kwartał 2020 r. wynikało, że:

- Spółka nie wypełniła poszczególnych pozycji w kolumnach dotyczących kodu odpadu, rodzaju odpadów, masy wytworzonych odpadów (Mg), sposobu zagospodarowania, nazwy i adresu instalacji do której zostały przekazane odpadu, nr KEO/nr załącznika oraz nr KPO/nr załącznika;

⁷¹ Znak sprawy: GO-II.32.11.2019.HST (9.PPA.GO-FB).

⁷² Data sporządzenia 16 czerwca 2020 r.

⁷³ W dniu 30 czerwca 2020 r.

⁷⁴ Data sporządzenia 31 lipca 2020 r.

⁷⁵ Na dzień 30 września 2020 r.

⁷⁶ O rodzajach i ilościach odpadów przyjętych do zagospodarowania dla odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie Warszawy oraz sprawozdania kwartalne o rodzajach i ilościach odpadów przyjętych do zagospodarowania dla odpadów pochodzących z PSZOK-ów oraz innych punktów zbiórki odpadów zlokalizowanych na terenie Miasta.

- w poszczególnych pozycjach sprawozdań wskazywała wyższą masę odpadów wytworzonych od ilości odpadów przyjętych do zagospodarowania wg wskazań wag najazdowych;
- spółka wypełniała część pozycji w sposób nieczytelny;
- w ramach poszczególnych sprawozdań kwartalnych ogółem ilość odpadów przyjętych do zagospodarowania była wyższa od masy odpadów wytworzonych.

(akta kontroli str. 4179-4220, 8192-8200, 8326-8437, 8439-8514)

Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wskazała m.in., że podmioty współpracujące ze Spółką w ramach umów na zagospodarowanie przedkładają sprawozdanie kwartalne o rodzajach i ilościach odpadów przyjętych do zagospodarowania oraz w sprawozdaniu tym podmiot (właściciel instalacji) oświadczał jakie odpady zostały wytworzone w procesie przetwarzania odpadów przyjętych do zagospodarowania i MPO nie zadawało pytań wykonawcom w zakresie rodzajów wytwarzanych odpadów.

(akta kontroli str. 8195-8196)

Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wyjaśniła, że: „Postanowienia umowy wykonawczej zostały transponowane do umów na zagospodarowanie odpadów komunalnych z podmiotami trzecimi. Powyższe oznacza, że terminy określone w umowach z podmiotami trzecimi są ściśle powiązane z terminami nałożonymi na MPO przez umowę wykonawczą w zakresie sprawozdawczości kwartalnej. W zawartych umowach z podmiotami trzecimi czas na uzgodnienie sprawozdania kwartalnego, które zawiera ogromną ilość załączników dokumentujących zagospodarowanie został określony na 3 miesiące od dnia złożenia sprawozdania, z wyjątkiem czwartego kwartału który został określony na 40 dni. Jest to okres oszacowany przez MPO m.in. na podstawie własnych doświadczeń niezbędny na skompletowanie wszystkich dokumentów ewidencji odpadów a i tak realizacja umów pokazała, że w niektórych przypadkach okres był zbyt krótki.”

(akta kontroli str. 6480)

W latach 2018-2020 (I półrocze) Spółka trzykrotnie, tj. 19 marca 2018 r., 17 lipca 2018 r. oraz 8 maja 2020 r., kierowała wnioski do Krajowej Informacji Skarbowej o wydanie interpretacji w zakresie VAT od dopłaty, o czym informowała Urząd Miasta w trybie roboczym.

Dyrektor Działu Rachunkowości i Controllingu wyjaśnił, że o fakcie otrzymania przez Spółkę pierwszej Interpretacji Indywidualnej z 19 kwietnia 2018 r., Miasto zostało poinformowane pocztą elektroniczną 24 kwietnia 2018 r. oraz 18 maja 2018 r. Treść Wniosku o Interpretację Indywidualną została przekazana Miastu pismem FDC.30.36.2018.AC z 17 maja 2018 r. O fakcie otrzymania przez Spółkę drugiej Interpretacji Indywidualnej z 16 października 2018 r., Miasto zostało poinformowane pocztą elektroniczną 19 października 2018 r. Dyrektor Działu Rachunkowości i Controllingu wyjaśnił, że treść wniosku była konsultowana z Miastem w ramach kontaktów roboczych i za pośrednictwem poczty elektronicznej. Wniosek został złożony 17 lipca 2018 r., o złożeniu wniosku Miasto zostało poinformowane pocztą elektroniczną 18 lipca 2018 r.

(akta kontroli str. 4405, 10173-10176, 10728-10729)

W przekazanej 19 października 2018 r. interpretacji Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej (dalej: „Dyrektor KIS”) stwierdził iż dopłata stanowi wynagrodzenie za usługę i tym samym jest opodatkowana VAT. W dniu 13 listopada 2018 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (dalej: „WSA”) w Warszawie MPO złożyło skargę na interpretację indywidualną w zakresie podatku od towarów i usług,

a następnie 31 maja 2019 r. złożono pismo procesowe uzupełniające skargę. 30 sierpnia 2019 r. doręczono MPO odpis wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 14 sierpnia 2019 r. wraz z uzasadnieniem. WSA uznał stanowisko Dyrektora KIS za uprawnione. 27 września 2019 r. pełnomocnicy Spółki złożyli skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego (dalej: „NSA”) za pośrednictwem WSA w Warszawie.

Dyrektor Działu Rachunkowości i Controllingu w Spółce wyjaśnił, iż po otrzymaniu Wiążącej Informacji Stawkowej, Spółka będzie miała komplet wiążących interpretacji w zakresie VAT od dopłaty. W dalszej kolejności Spółka wystąpi do Urzędu Skarbowego z wnioskiem o zwrot nadpłaconego podatku o czym poinformuje Miasto. Zwrot podatku zostanie uzgodniony z Miastem po czym Spółka prześle go Miastu. Rozpoczęcie działań zależy od terminu otrzymania wyroku NSA. Dyrektor Działu Rachunkowości i Controllingu w Spółce wskazał, że w tej chwili NSA rozpatruje sprawę o sygnaturach z końca 2018 r.

(akta kontroli str. 10691)

W celu potwierdzenia stanowiska Spółki, 5 maja 2020 r. złożono „Wniosek o wydanie Wiążącej Informacji Stawkowej”, który dotyczył stawek VAT obowiązujących od 1 kwietnia 2020 r. (zgodnie z ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw⁷⁷). Zgodnie ze stanowiskiem Spółki przedstawionym we wniosku: „usługi (...) wynikające z Umowy o zagospodarowanie składają się na jedną usługę główną jaką jest unieszkodliwianie i odzysk odpadów. Usługa ta winna być zaklasyfikowana do kategorii PKWiU 38.21.2 Usługi związane z usuwaniem odpadów innych niż niebezpieczne i opodatkowana stawką 8% podatku VAT.”.

(akta kontroli str. 10414-10415)

[...]*)

– [...]*)

(akta kontroli str. 4405)

– [...]*)

– [... ⁷⁸]*) [...]*)

– [... ⁷⁹]*) [...]*)

(akta kontroli str. 3959-3964)

– [... ⁸⁰]*) [...]*)

– [... ⁸¹]*) [...]*)

(akta kontroli str. 3965-3971, 3992-3995)

[...]*)

(akta kontroli str. 4407)

– [... ⁸²]*) [...]*)

– [... ⁸³]*) [... ⁸⁴]*) [... ⁸⁵]*) [...]*)

⁷⁷ Dz. U. poz. 1751, ze zm.

⁷⁸ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – Dz. U. z 2020 r. poz. 106, ze zm.

⁷⁹ Pismo znak: FDC.34.41.2019.PO

⁸⁰ Pismo znak: FDC.34.84.2019.PO.

⁸¹ Pismo znak: FDC.34.95.2019.PO.

⁸² Znak sprawy: GO-FB.7031.1.2019.HST.

⁸³ Znak sprawy: GO-FB.7031.1.2020.HST.

⁸⁴ Repertorium A Nr 1761/2020.

[... 86]*) [... 87]*) [...]*)

(akta kontroli str. 4015-4020, 8806-8832)

[... 88]*) [...]*)

(akta kontroli str. 4408, 4232-4234)

[...]*)

(akta kontroli str. 3726-3747)

W okresie objętym kontrolą Spółka, zgodnie z art. 9d ust. 1 ucpg jako podmiot odbierający odpady komunalne, posiadała wyposażenie umożliwiające odbieranie odpadów komunalnych oraz zapewniała jego odpowiedni stan techniczny. Utrzymywano właściwy stan sanitarny pojazdów i urządzeń do odbierania odpadów komunalnych.

(akta kontroli str. 10232-10299)

W § 10 ust. 3 umów⁸⁹ zawartych 27 marca 2019 r. Spółka jako wykonawca została zobowiązana do wykorzystywania pojazdów spełniających kryterium środowiskowe określone w SIWZ, w liczbie nie niższej, niż wskazana w złożonej ofercie, przy uwzględnieniu, że: 1) pojazdy wykorzystywane do spełnienia kryterium środowiskowego wskazanego w ofercie nie mogą w danym miesiącu być wykorzystywane do spełnienia kryterium środowiskowego w więcej niż w jednym zadaniu; 2) uznaje się, że pojazd realizował przedmiot umowy, jeżeli liczba dni, w których był wykorzystywany przekroczyła 80% średniej liczby dni, w których pojazdy tej kategorii były wykorzystywane w danym miesiącu; 3) w trakcie realizacji przedmiotu umowy wykonawca może zastąpić pojazdy wskazane w ofercie pojazdami tego samego typu, spełniającymi wymagania wskazanej normy lub wyższe, pod warunkiem spełnienia określonych w OPZ wymagań dotyczących zgłaszania pojazdów; 4) weryfikacja spełnienia kryterium przez wykonawcę będzie następowała od czwartego miesiąca kalendarzowego, następującego po rozpoczęciu okresu realizacji zamówienia. Spółka dla zadań nr 4, 7 oraz 9 zobowiązała się, że najpóźniej od pierwszego dnia siódmego miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę, będzie świadczyła usługę pojazdami wymaganymi dla spełnienia kryterium środowiskowego.

Ponadto Spółka została zobowiązana, od pierwszego dnia miesiąca rozpoczęcia świadczenia usługi, do spełnienia kryterium jakościowego, tj. wyposażenia wszystkich pojazdów w system odczytu etykiety elektronicznej oraz system pomiaru masy pojemników i odpadów.

(akta kontroli str. 10715-10717)

Spółka pismami⁹⁰ z 26 czerwca 2019 r. przekazała Urzędowi Miasta kopie zezwolenia na zbieranie odpadów w wersji papierowej, opis realizacji umowy w wersji papierowej oraz płyty zawierające: karty bazy format csv, karty pojazdów, format csv; listy pojemników specjalnych w formacie csv oraz karty pojazdów zawierające dane podstawowe, dokumenty elektroniczne.

---

⁸⁵ Znak pisma: FDC.34.22.2020.PO.

⁸⁶ Znak pisma: FDC.34.27.2020.PO.

⁸⁷ Repertorium A Nr 9599/2020.

⁸⁸ Kalkulacja kosztów usług publicznych: koszty funkcjonowania systemu zagospodarowania odpadów przez MPO na lata 2019-2044.

⁸⁹ Umowy: nr GO/B/III/1/8/U-10/19-22 – zadanie nr 7, nr GO/B/III/1/8/U-12/19-22 – zadanie nr 9, nr GO/B/III/1/8/U-7/19-22 – zadanie nr 4.

⁹⁰ Znak pism: ZDK.7123.258.2019.08.MO; ZDK.7123.259.2019.08.MO; ZDK.7123.260.2019.08.MO.

Z przedstawionych ww. dokumentów nie wynikało, iż Spółka przekazała w ramach poszczególnych zadań dane dotyczące spełnienia kryterium środowiskowego, co zostało szerzej opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Członkowie Zarządu Spółki wyjaśnili, że: „dokumenty dotyczące spełnienia kryterium środowiskowego przez MPO w m.st. Warszawie Sp. z o.o. w ramach umów zawartych 27 marca 2019 r. zostały przekazane pisami z dnia 26 czerwca 2019 r. poprzez skany dowodów rejestracyjnych. Ta norma wpisana jest w dowodach rejestracyjnych pojazdów zasilanych CNG i w pojazdach do odbioru zakupionych w latach 2016-2019. W pozostałych dowodach nie było wpisanej informacji. Ponadto w homologach pojazdów zawarta jest informacja o emisji spalin.”.

(akta kontroli str. 10701-10703, 10706-10707)

W 2018 r. MPO miało trudności z pozyskaniem kierowców do obsługi pojazdów odbierających odpady w ramach jednego zadania. Spółka do obsługi zadania nr 3 – dzielnica Mokotów – przesuwiała załogi z innych zadań oraz organizowała zastępstwa.

W 2018 r. odbiór odpadów był realizowany przez 194 jednostki taborowe (141 pojazdów bezpylnych, 53 pojazdy kontenerowe i pojazdy ciężarowe), w tym 131 pojazdów wyposażonych było w elektroniczny system rejestracji parametrów pracy pojazdu, bazujący na technologii GPS oraz system wagowy i system identyfikacji pojemników RFID (93 to pojazdy bezpylne przystosowane do odbioru wszystkich frakcji odpadów komunalnych – w tym 27 nowej generacji o niskoemisyjnym napędzie CNG – a 38 to pojazdy kontenerowe i skrzyniowe do odbioru głównie frakcji segregowanej suchej, gabarytowej i zielonej – w tym 6 o niskoemisyjnym napędzie CNG). Średni wiek eksploatowanych w Spółce na dzień 31 grudnia 2018 r. pojazdów wyposażonych w ww. systemy wynosił prawie 10 lat. Ze Sprawozdania Zarządu Spółki z działalności w roku obrotowym 2018 wskazano m.in., że: „średni wiek w danej grupie taborowej należało uznać za zbyt ogólną, gdyż wśród wyszczególnionych pojazdów były pojazdy 17 letnie, jak i 2 letnie. Realizowanie podstawowej działalności Spółki, jaką jest odbiór odpadów komunalnych blisko dwudziestoletnim taborem wiąże się z szeregiem problemów, wśród których za najistotniejsze należy uznać: wysoką awaryjność, wysokie koszty napraw – szczególnie zakup części zamiennych, problemy z dostępnością części zamiennych, niską gotowość eksploatacyjną (częste i długotrwałe przestoje).”.

W zakresie zaplecza technicznego do obsługi taboru i sprzętu przeznaczonego do odbioru odpadów komunalnych, Spółka wykorzystywała jeden warsztat w dwóch lokalizacjach.

(akta kontroli str. 10534-10653)

Na koniec grudnia 2019 r. odbiór odpadów z terenu Warszawy realizowany był przez 194 pojazdy.

(akta kontroli str. 1018-10404)

Członkowie Zarządu Spółki wyjaśnili, m.in. że: „(...) w Informacji o wstępnych wynikach zadania audytowego – czynności doradczych pn. *Ocena funkcjonowania systemu zarządzania w wybranych obszarach działalności Spółki* przeprowadzonych w Miejskim Przedsiębiorstwie Oczyszczania w m.st. Warszawie wskazano m.in., że od początku 2019 r. do dnia 30 września 2019 r. – w ramach zapewnienia ciągłości realizacji usługi – Spółka realizowała zadania nr 3 (Mokotów). W dokumencie wskazano, że z udzielonych wyjaśnień wynikało, że wykorzystywany tabor przez Spółkę był wyeksploatowany, co mogło przekładać się na przestoje i prace naprawcze niektórych pojazdów (...).”

(akta kontroli str. 10820-10823)

Spółka udzieliła w styczniu 2019 r. zamówienia publicznego na dostawę i serwis fabrycznie nowych samochodów bezpylnych (pojazdy do zbierania odpadów) oraz szkolenia obsługi. W przeprowadzonym zamówieniu nie uwzględniono m.in. wymogu wyposażenia samochodów w dynamiczne systemy wagowe, co było przez Spółkę uzasadnione tym, że systemy te dostarczają inni producenci niż producenci pojazdów (podwozi/nadwozi). W związku z powyższym przeprowadzono odrębnie postępowanie przetargowe, w trybie przetargu nieograniczonego na dostawę i montaż na pojazdach fabrycznie nowych dynamicznych systemów wagowych wraz z serwisem, które zostało zakończone wyłonieniem wykonawcy i podpisaniem umowy. Następnie, w trybie z wolnej ręki udzielono zamówienia na doposażenie pojazdów w systemy zintegrowane z systemem informatycznym Spółki wraz z serwisem i szkoleniami. Zastosowanie wskazanego trybu udzielenia zamówienia zostało uzasadnione m.in. koniecznością podłączenia systemów wagowych w sposób zapewniający dwustronną komunikację z pozostałymi systemami (np. systemem monitoringu położenia pojazdu, systemem rejestracji parametrów pracy pojazdów oraz automatyczny system identyfikacji pojemników) oraz z systemem informatycznym funkcjonującym w Spółce. Ten wymóg mógł spełnić jedynie dostawca systemu informatycznego funkcjonującego w MPO. Ponadto w 2019 r. Spółka rozstrzygnęła postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego dotyczącego dostawy 8 samochodów specjalistycznych do mycia i dezynfekowania pojemników na odpady.

(akta kontroli str. 8795-8797, 10344)

W okresie objętym kontrolą zapewniono odpowiednie wyposażenie baz magazynowo-transportowych. W toku przeprowadzonych oględzin, 12 sierpnia 2020 r., bazy magazynowo-transportowej przy ul. Tatarskiej stwierdzono, że MPO dysponowała wewnętrznym warsztatem naprawczym, w którym wykonywano m.in. przeglądy pojazdów oraz naprawy usterek zgłoszonych przez operatorów urządzeń. W przypadku napraw przekraczających możliwości kompetencyjne pracowników Spółki pojazd był kierowany do serwisów zewnętrznych. Na terenie bazy wydzielono miejsce do mycia i dezynfekcji pojazdów z separatorem odcieków. Ponadto w hali magazynowane były w odrębnych boksach odpady zmieszane, odpady pochodzące z selektywnego zbierania, wielkogabarytowe. Miejsce magazynowania odpadów było zabezpieczone przed dostępem osób postronnych oraz objęte wizyjnym systemem kontroli. Spółka dysponowała dokumentami potwierdzającymi prawo dysponowania terenem bazy transportowo-magazynowej w formie użytkowania wieczystego.

(akta kontroli str. 340,10232-10299)

MPO nie dostarczyło pojemników do MGO na dzień 1 stycznia 2019 r. zgodnie z podpisanymi umowami⁹¹ na obsługę 6 zadań, tj. zadania 1 – Bielany, Żoliborz; zadania 2 – Białoleka, Targówek; zadania 3 – Mokotów; zadania 4 – Ochota, Ursus, Włochy; zadania 7 – Śródmieście; zadania 9 – Wola, Bemowo, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 3855)

MPO nie przekazało planów odbioru w wyznaczonym terminie na obsługę sześciu zadań, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Nieoznakowanie przez MPO, na dzień 1 stycznia 2019 r., pojemników naklejką z nazwą frakcji odpadów dla zadań 1, 2, 3, 4, 7 i 9 było niezgodne z zapisami zawartych umów z dnia 30 listopada 2018 r. na realizację usługi odbioru odpadów

⁹¹ Umowy nr: GO/B/III/1/8/U-21/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-22/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-23/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-24/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-25/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-26/18 z dnia 30 listopada 2018 r.

komunalnych z terenu m.st. Warszawy, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 3854 -3855)

Instalacje do przetwarzania odpadów prowadzone przez MPO

W latach 2016-2020 (do 2 października) MPO przetwarzało odpady komunalne w sześciu należących do Spółki instalacjach, o których mowa na str. 5-6 wystąpienia pokontrolnego.

W okresie objętym kontrolą MPO nie prowadziło PSZOK.

(akta kontroli str. 356-361, 3182-3193, 10136-10141, 11056-11062)

MPO wystąpiło 5 stycznia 2015 r. z wnioskiem do Marszałka województwa mazowieckiego (dalej: „Marszałek” lub „organ I instancji”) o wydanie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji MBP zlokalizowanej przy ul. Kampinoskiej 1 w Warszawie. Marszałek w decyzji z 28 listopada 2016 r.⁹² odmówił udzielenia pozwolenia zintegrowanego argumentując m.in., że zastosowana w instalacji MBP technologia mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych była nieefektywna pod względem środowiskowym, a proces przetwarzania odpadów byłby prowadzony bez efektu ekologicznego w postaci skutecznego wydzielenia podstawowych odpadów surowcowych nadających się do recyklingu. Minister Środowiska (dalej: „MŚ” lub „organ II instancji”), w odpowiedzi na złożone przez MPO odwołanie, utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy⁹³.

WSA w Warszawie (sąd I instancji) wyrokiem z 27 października 2017 r.⁹⁴, oddalił skargę MPO na decyzję MŚ w przedmiocie odmowy udzielenia pozwolenia zintegrowanego.

NSA 14 stycznia 2020 r. uchylił ww. wyrok WSA w Warszawie w przedmiocie odmowy udzielenia pozwolenia zintegrowanego; jak również przedmiotowe decyzje MŚ oraz Marszałka. W opinii NSA treść obowiązku uregulowanego w art. 204 ust. 1 POŚ nie może być interpretowana w oderwaniu od innych przepisów prawnych, które kształtują standard najlepszych dostępnych technik.

(akta kontroli str. 355, 9571-9640, 9651-9693, 9706-9779)

Dla instalacji MBP, jako jedynej spośród instalacji prowadzonych przez MPO w okresie objętym kontrolą, zostały wydane dwie decyzje administracyjne wstrzymujące jej eksploatację. Pierwsza⁹⁵ została wydana w dniu 31 sierpnia 2016 r. w związku z nieposiadaniem przez MPO wymaganego pozwolenia zintegrowanego. Główny Inspektor Ochrony Środowiska (dalej: „GIOŚ”) decyzją z 24 października 2016 r. utrzymał ją w mocy. 28 października 2016 r. Spółka złożyła skargę do WSA w Warszawie na decyzję o zamknięciu instalacji MBP, który postanowieniem z 5 grudnia 2016 r. wstrzymał wykonanie ww. decyzji wstrzymującej, a następnie 9 maja 2017 r. oddalił skargę. MPO 25 lipca 2017 r. złożyło skargę kasacyjną do NSA, którą następnie wycofało 9 sierpnia 2018 r. wnosząc o umorzenie postępowania. Wyrokiem z 13 września 2018 r. NSA umorzyło postępowanie w przedmiotowej sprawie. Ponadto Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (dalej: „MWIOŚ”) decyzją z 7 czerwca 2018 r.⁹⁶ wstrzymał działalność MPO w zakresie użytkowania instalacji MBP z terminem wstrzymania działalności, z uwzględnieniem potrzeby bezpiecznego dla środowiska zakończenia działalności, na 10 września

⁹² Nr 168/16/PZ.Z.

⁹³ Decyzja z 28 kwietnia 2017 r. nr DZŚ-III.281.46.2017.

⁹⁴ Sygn. IV SA/Wa 1327/17.

⁹⁵ Znak: IN.7024.194.2014.ES.

⁹⁶ Znak: IN.7023.1.136.2014.ES.

2018 r. Decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, od której MPO złożyło odwołanie do GIOŚ 22 czerwca 2018 r., który następnie w drodze decyzji z 5 listopada 2018 r. uchylił skarżoną decyzję MWIOŚ i umorzył postępowanie.

MPO zaprzestało przyjmowania odpadów do instalacji MBP z dniem 8 września 2018 r.

(akta kontroli str. 3438-3445, 9571-9640, 9651-9693, 9706-9774)

Od 1 stycznia 2016 r. do instalacji MBP oraz kompostowni odpadów zielonych, a w przypadku instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych w okresie od 1 stycznia 2017 r., przekazywano do przetworzenia odpady komunalne wyłącznie z terytorium województwa mazowieckiego.

Dyrektor Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Kampinowska” (dalej: ZUO „Kampinowska”): wyjaśnił, że: „W zakładzie nie posiadamy dokumentów potwierdzających lub zaprzeczających przyjęcie odpadów wielkogabarytowych w roku 2016 z terenu województwa mazowieckiego, ponieważ nie było obowiązku regionalizacji dla tych odpadów.”

W latach 2016-2019 przyjęto do spalarni odpadów łącznie 4,660 Mg odpadów o kodzie 20 03 99 z terenu województwa lubelskiego.

(akta kontroli str. 10173,10928)

W sprawie funkcjonowania składowiska odpadów „Radiowo” Członek Zarządu Spółki wyjaśnił m.in., że: „Szacuje się, że przyjmowania odpadów do składowania na składowisku odpadów *Radiowo* rozpoczęto na początku lat 60-tych ubiegłego wieku. W 1991 roku na składowisko zaprzestano przyjmowania (...) zmieszanych niesegregowanych odpadów komunalnych. (...) od roku 1992 obiekt stanowił składowisko odpadów balastowych (poprocesowych) dla zlokalizowanego w pobliżu zakładu przetwarzającego zmieszane niesegregowane odpady komunalne. (...) Zgodnie z Decyzją nr 141/16/PZ.O z dnia 16 grudnia 2016 r. wyrażającą zgodę na zamknięcie składowiska MPO zaprzestało przyjmowania odpadów do składowania na składowisku odpadów „Radiowo” z dniem 31 grudnia 2016 r. (...)”.

(akta kontroli str. 3178-3181, 3238-3230)

Prace budowlane związane z technicznym zamknięciem składowiska „Radiowo” zakończono 30 listopada 2017 r., w tym wykonano kształtowanie bryły składowiska; drenaż trasy zjazdowej; rozbudowę głównej drogi wjazdowej na koronę składowiska⁹⁷ oraz rekultywację składowiska i uporządkowanie jego terenu.

(akta kontroli str. 3238-3244, 3252-3305)

MPO nie przeprowadziło, w pierwszych dwóch kwartałach 2018 r., badań monitorujących osiadanie składowiska i stateczności skarp, tj. pomiarów osiadania i przemieszczania skarp z częstotliwością wskazaną w instrukcji prowadzenia składowiska⁹⁸.

W sprawie braku działań Prezes i Członek Zarządu Spółki oraz Dyrektor Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów »Kampinowska« oświadczyli m.in, że: „W listopadzie 2017 roku na składowisku *Radiowo* zostały zakończone prace rekultywacyjne. Mylnie zinterpretowano, że już po zakończeniu prac rekultywacyjnych badania monitorujące osiadanie składowiska i stateczność skarp należy prowadzić 1 raz w roku. Przeprowadzona kontrola w 2018 r. Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie wykazała, że zgodnie z nową

⁹⁷ Zakończone w październiku 2017 r. zgodnie z decyzją nr 52/17/PZ.O z 28 czerwca 2017 r. zmieniającą decyzję Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 141/16/PZ. O z 20 grudnia 2016 r.

⁹⁸ Zatwierdzonej decyzją nr 116/16//PZ.O z dnia 10 października 2016 r.

instrukcją badania monitorujące osiadanie składowiska i stateczność skarp należy wykonywać w cyklu kwartalnym przez okres 1 roku od zakończenia kształtowania bryły. W wyniku stwierdzonego naruszenia Dyrektor Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów *Kampinoska* (...) został ukarany mandatem karnym w wysokości 500 zł. W związku z powyższym monitoring osiadania powierzchni i analiza stateczności skarp został wykonany w III, IV kwartale 2018 r. oraz w I i II kwartale 2019 r.”.

(akta kontroli str.10926-10929, 11052-11055)

MPO nie posiadało dokumentacji potwierdzającej realizację, w okresie od 1 stycznia 2016 r. do dnia wyłączenia z eksploatacji składowiska odpadów „Radiowo”, obowiązku pobierania i przechowywania próbek odpadów dostarczonych do składowania, w związku z brakiem ustawowego obowiązku przechowywania przez MPO ww. dokumentacji po zamknięciu składowiska⁹⁹.

(akta kontroli str. 3178-3181, 3241-3244)

Marszałek przeprowadził przegląd decyzji administracyjnej udzielającej MPO pozwolenia zintegrowanego dla spalarni odpadów pod kątem spełnienia przez tą instalację najlepszych dostępnych technik, tj. wymagań określonych w konkluzjach BAT¹⁰⁰. Pismem z 26 marca 2020 r.¹⁰¹ Marszałek poinformował MPO o rozpoczęciu analizy warunków ww. pozwolenia zintegrowanego oraz przekazał Spółce do wypełnienia ankietę¹⁰². Marszałek Województwa Mazowieckiego określił zakres dostosowania spalarni do wymogów konkluzji BAT w terminie do 3 grudnia 2023 r., w tym m.in. w zakresie ochrony powietrza, gospodarki odpadami i ogólnej efektywności środowiskowej. Wezwał on także MPO w terminie jednego roku od dnia doręczenia wezwania do wystąpienia z wnioskiem o zmianę przedmiotowego pozwolenia zintegrowanego, wskazując jednocześnie konieczny zakres merytoryczny¹⁰³.

(akta kontroli str. 353-354, 3182-3193)

MPO złożyło do Marszałka wnioski o zmianę posiadanych przez siebie decyzji w zakresie gospodarowania odpadami, realizując tym samym obowiązek wynikający z ucpg. I tak MPO złożyło:

- w dniu 3 września 2019 r. wniosek dotyczący decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr 1432/OŚ/2016 na zbieranie (przeładunek) odpadów przy ul. Kampinoskiej 1;
- w dniu 5 września 2019 r. wniosek dotyczący decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr 912/OŚ/2013 na zbieranie (przeładunek) przy u. Tatarskiej 2/4;
- w dniu 23 grudnia 2019 r. wnioski dotyczące: 1) decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr 1230/OŚ/2014, na przetwarzanie odpadów wielkogabarytowych; 2) decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 56/15/PŚ.O na

⁹⁹ Zgodnie z art. 115 ust. 1 uod zarządzający składowiskiem odpadów pobiera próbki odpadów dostarczonych do składowania na składowisku odpadów, co najmniej raz w miesiącu i przechowuje je przez okres co najmniej miesiąca. W myśl art. 116 ust. 1 uod zarządzający składowiskiem odpadów, a w przypadku jego braku władający powierzchnią ziemi, przechowuje do czasu zamknięcia składowiska odpadów podstawową charakterystykę odpadów oraz wyniki testów zgodności.

¹⁰⁰ Best Available Technology – standard służący określaniu wielkości emisji zanieczyszczeń dla większych zakładów przemysłowych w UE.

¹⁰¹ Znak: PZ-OP-II.7222.71.1.2020.UŻ.

¹⁰² Pn.: „Analiza warunków pozwolenia zintegrowanego na podstawie publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2019/2010 z dnia 12 listopada 2019 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT), zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w odniesieniu do spalania odpadów”.

¹⁰³ Pismo z 3 czerwca 2020 r. znak: PZ-OP-II.7222.71.1.2020.UŻ.

przetwarzanie odpadów zielonych; 3) decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr 1218/OŚ/2015 na zbieranie odpadów przy ul. Kampinoskiej 1;

- w dniu 2 marca 2020 r. wnioski dotyczące: 1) decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 29/15/PŚ.Z udzielającej pozwolenia zintegrowanego dla spalarni odpadów; 2) decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 88/14/PŚ.O na wytwarzanie odpadów w sortowaniu odpadów selektywnie zebranych, z uwzględnieniem zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie.

(akta kontroli str. 10143-10144)

Zgodnie z art. 1 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw¹⁰⁴ został wprowadzony w art. 48a uod obowiązek ustanowienia zabezpieczenia roszczeń przez posiadacza odpadów, obowiązany do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów lub do zmiany tego zezwolenia, w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów wykonania zastępczego. Stawki zabezpieczenia roszczeń zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie wysokości stawek zabezpieczenia roszczeń¹⁰⁵.

[...]*)

- [...]*)

[...]*)

- [... ¹⁰⁶]*)

- [... ¹⁰⁷]*)

- [...]*)

[...]*)

- [... ¹⁰⁸]*)

- [... ¹⁰⁹]*)

(akta kontroli str. 3438-3445)

[...]*)

(akta kontroli str. 10931)

Zgodnie przepisami ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, w latach 2019-2020, na potrzeby działalności z zakresu gospodarki odpadami, sporządzono operaty przeciwpożarowe w:

- czerwcu 2019 r. oraz kwietniu 2020 r. dla Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Kampinowska”, dot. magazynowania opadów, w związku z prowadzonymi działalnościami polegającymi na: przetwarzaniu odpadów wielkogabarytowych¹¹⁰; przetwarzaniu odpadów zielonych¹¹¹;
- grudniu 2019 r. dla Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów "Gwarków" (OUZ 2) przy ul. Zabranieckiej 2 w związku z prowadzonymi działalnościami: przetwarzanie odpadów w spalarni odpadów¹¹², wytwarzanie odpadów

¹⁰⁴ Dz. U. poz. 1592, ze zm.

¹⁰⁵ Dz. U. poz. 256.

¹⁰⁶ Dot. decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr 1230/OŚ/2014, ze zm.

¹⁰⁷ Dot. decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 56/15/PŚ.O, ze zm.

¹⁰⁸ Dot. decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 29/15/PŚ.Z, ze zm.

¹⁰⁹ Dot. decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 88/14/PŚ.O.

¹¹⁰ Dot. decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr 1230/OŚ/2014, ze zm.

¹¹¹ Dot. decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 56/15/PŚ.O ze zm.

¹¹² Dot. decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 29/15/PŚ.Z, ze zm. – pozwolenie zintegrowane.

z uwzględnieniem zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie w sortowni odpadów selektywnie zebranych¹¹³.

Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy wyraził zgodę na zastosowanie warunków ochrony przeciwpożarowej zawartych ww. operatach w drodze stosownych postanowień¹¹⁴.

(akta kontroli str. 3438-3445, 9996-9997)

Na terenie MPO funkcjonował w trzech lokalizacjach wizyjny system kontroli miejsc magazynowania odpadów, tj.: przy ul. Tatarskiej 2/4, ul. Kampinoskiej 1 oraz ul. Zabranieckiej 2.

Wizyjny system kontroli miejsc magazynowania odpadów był prowadzony przy użyciu urządzeń technicznych zapewniających zapis obrazu przez całą dobę, a także identyfikację osób przebywających w miejscu magazynowania odpadu. Ponadto obraz z kamer był przechowywany przez okres nie krótszy niż miesiąc od dnia jego zapisu i zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych oraz jego utratą, w szczególności wskutek zniszczenia lub kradzieży, tj. zgodnie z postanowieniami art. 25 ust. 6b oraz 6d i 6e uod.

MPO we wrześniu 2019 r. przekazało do MWIOŚ dane umożliwiające logowanie do ww. systemu wizyjnego Spółki.

(akta kontroli str. 9835, 9560-9564)

Ewidencja odpadów przyjmowanych i przetwarzanych w instalacji MPO prowadzona była z zastosowaniem KPO oraz KEO. W latach 2016-2019 nie wystawiono KPO, w przypadku odpadów komunalnych odbieranych przez MPO z terenu Miasta, a następnie przyjmowanych do instalacji MPO celem ich przetworzenia. Tak samo w przypadku przekazywania odpadów wytworzonych w instalacjach MPO, a przekazywanych w ramach Spółki do innej instalacji MPO do dalszego zagospodarowania. Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ewidencji odpadów zostały opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 9550-9559)

W 2017 r. w MPO rozpoczęto stosowanie bazy danych pn. Ripok Serwis na potrzeby gromadzenia i analizowania danych o odpadach, w tym wazów odpadów na wagach najazdowych zlokalizowanych w instalacjach MPO, prowadzenia kart ewidencji odpadów, sporządzenia kart przekazania odpadów.

W toku oględzin stwierdzono, że pierwsze rekordy danych dla instalacji zlokalizowanej przy ul. Kampinoskiej 1 były datowane na dzień 16 maja 2017 r., przy ul. Zabranieckiej 2 na dzień 1 czerwca 2017 r., zaś przy ul. Tatarskiej 2/4 na dzień 6 czerwca 2017 r.

Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wyjaśniła m.in., że: „Do końca 2016 roku Spółka posiadała dwie instalacje i jedną bazę z wagami najazdowymi. Wagi były obsługiwane przez oprogramowanie od trzech różnych podmiotów. (...) Oprogramowanie poszczególnych wag nie było ze sobą w żaden sposób zintegrowane ani dane nie były zbierane do żadnej bazy informatycznej. W grudniu 2016 roku Spółka podpisała umowę na wdrożenie systemu do rejestracji, ewidencji i analiz w obszarze odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym także generowania kart przekazania odpadów. System o nazwie RIPOK Service. Na początku roku 2017 umowa została rozszerzona o dostarczenie i wdrożenie

¹¹³ Dot. decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 88/14/PŚ.O, ze zm.

¹¹⁴ Z dnia: 3 września 2019 r. znak: MZ.5585.16347-1.43.7279.2019.WS; 29 maja 2020 r. znak: MZ.5585.16347-1.53.3256.2020.WS; 28 lutego 2020 r. znak: MZ.5585.5562-1.30.1417.2020.WS; 28 lutego 2020 r. znak: MZ.5585.5562-1.29.1415.2020.WS.

oprogramowania do bezpośredniej obsługi wag najazdowych i rejestrowania mas odpadów. Oba oprogramowania zostały ze sobą zintegrowane w jeden scentralizowany system. Na poszczególnych wagach działają lokalne bazy danych, które są synchronizowane z bazą centralną. Bazy lokalne mają za zadanie zabezpieczyć działanie wag najazdowych gdy nie ma połączenia z bazą centralną. (...) Od 1 stycznia 2020 r. ewidencja odpadów oraz karty przekazania odpadów prowadzone są w MPO (...) przy pomocy systemu BDO zgodnie z obowiązującą instrukcją. Do bazy BDO dane wprowadzane są przez pracowników MPO w m.st. Warszawie sp. z o.o. sporządzających karty przekazania odpadów czy prowadzących karty ewidencji odpadów.”.

W MPO nie wdrożono żadnej regulacji wewnętrznej określającej tryb i sposób prowadzenia ewidencji oraz sporządzania raportów i sprawozdań z zakresu gospodarki odpadami. Na potrzeby systemu Ripok Serwis używano dedykowaną dla tego systemu instrukcję obsługi.

Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wyjaśniła w tej sprawie, że: „Pracownicy zajmujący się ewidencją i sprawozdawczością znają swoje obowiązki z zakresu podstawowej działalności MPO w m. st. Warszawie sp. z o.o. Ewidencja i sprawozdawczość prowadzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dlatego też nie wdrażano dedykowanej regulacji wewnętrznej w tym zakresie.”.

(akta kontroli str. 9543-9544, 9550-9559, 11052-11055).

Badaniem szczegółowym objęto zapisy rejestrów wagowych prowadzonych dla dwóch miejsc wykonywania przez MPO działalności z zakresu gospodarki odpadami, tj. przy:

- a) ul. Kampinoskiej w okresach: od 16 maja do 30 grudnia 2017 r.; od 2 stycznia do 30 czerwca 2018 r. oraz od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r.;
- b) ul. Zabranieckiej w okresach: od 1 czerwca do 31 grudnia 2017 r.; od 2 stycznia do 30 czerwca 2019 r. oraz od 2 stycznia do 30 czerwca 2020 r.

Wyżej wymienione rejestry wagowe zawierały dane o: 126 025 ważeniach odpadów¹¹⁵ dla lokalizacji przy ul. Kampinoskiej oraz 23 741 ważeniach odpadów¹¹⁶ przy ul. Zabranieckiej.

(akta kontroli str. 10965-10967)

W rejestrach wagowych stwierdzono przypadki danych o masie netto odpadów innej aniżeli wynikająca ze wskazań masy brutto i tary. W rejestrach wagowych dla wag najazdowych przy ul. Kampinoskiej stwierdzono 6 686 przypadków różnicy w masie odpadów w zakresie od (-)8,100 Mg do 10,040 Mg. (5,31% badanej próby)¹¹⁷, zaś przy ul. Zabranieckiej 300 przypadków w zakresie od (-)2,860 Mg do 2,480 Mg (tj. 1,26% badanej próby).

Członkowie Zarządu Spółki oświadczyli m.in., że: „Program umożliwia ręczne nadpisanie masy odpadów przekazanych do zagospodarowania, zgodnie z kwitem wagowym podmiotu, który przyjmuje odpady do zagospodarowania. Czasami jest to potrzebne do rozliczenia z przyjmującym odpad, jeżeli umowa stanowi, że

¹¹⁵ Z tego dane o: 64 534 ważeniach w okresie od 16 maja do 30 grudnia 2017 r.; 43 929 ważeniach w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2018 r. oraz 17 562 ważeniach w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r.

¹¹⁶ Z tego dane o: 8 492 ważeniach w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2017 r.; 6 386 ważeniach w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2019 r. oraz 8 863 ważeniach w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2020 r.

¹¹⁷ Z tego: 2 284 w zakresie od (-)8,100 Mg do 6,660 Mg w okresie od 16 maja do 30 grudnia 2017 (tj. 3,54% badanej próby z tego okresu); 2 768 w zakresie od (-)6,020 Mg do 6,960 Mg w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2018 r. (tj. 6,30% badanej próby z tego okresu); 1 634 w zakresie od (-)1,580 Mg do 10,040 Mg w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r. (tj. 9,30% badanej próby z tego okresu).

rozliczenie następuje zgodnie z wagą odbiorcy. Na kwicie wagowym zostają zachowane zarówno wskazania wagi podczas ważenia przy wyjeździe z lokalizacji MPO jak i wskazania wagi z instalacji (...). Dopisanie wagi instalacji przyjmującej nie usuwa danych z ważenia pojazdu na wadze MPO i program wskazuje wagę brutto i tarę zgodnie ze wskazaniami na własnej wadze. Podczas generowania raportu waga netto zostaje wskazana zgodnie z przyjętym dla danego kwitu sposobem rozliczenia, tj. według danych podmiotu przekazującego lub wg danych jednostki przyjmującej.”

Badanie wykazało brak ciągłości w numeracji kwitów wagowych, tj. występowanie luk w ich numeracji. W rejestrach wagowych dla wag najazdowych przy ul. Kampinoskiej stwierdzono 430 luk¹¹⁸ i brak danych o 9 244 kwitach wagowych¹¹⁹. Z kolei w rejestrach dla ul. Zabranieckiej stwierdzono 71 luk i brak danych o 18 866 kwitach wagowych¹²⁰.

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił m.in., że: „(...) W systemie zagospodarowania odpadów RipokSerwis funkcjonują trzy tryby ważeń: 1. Ważenie ewidencyjne (normalne), 2. Pozaewidencyjne ważenie kontrolne, 3. Pozaewidencyjne ważenie usługowe. Wszystkie ważenia skutkują zapisem dokumentu Kwit wagowy (KW) do bazy danych systemu, jednak tylko zapisy ważenia normalnego stanowią ewidencję odpadów. (...) kwity wagowe w systemie zapisywane są w ramach trzech ewidencji. Każdy tryb transakcji jest odpowiednio oznaczony w bazie danych. (...) posiada odrębny licznik numeracji oraz oznaczenia dokumentów (...) O wyborze procedury ważenia w przypadku ręcznej obsługi, co do zasady, decyduje operator wagi komputerowej. (...) Jednym z powodów *przeskoków* numeracji są błędy w użyciu poszczególnych procedur ważenia, a następnie ich korygowanie. Mechanizm błędu jest następujący: (...). Ważenia, które zostały błędnie zakwalifikowane jako kontrolne, a powinny być ważeniami ewidencyjnymi (*normalnymi*). (...) Operator samodzielnie nie może przekwalifikować ważenia, (...). Ewentualne przeniesie jest możliwe tylko narzędziowo i wiąże się nie tylko ze zmianą znacznika kwalifikacji, ale także ze zmianą numeru dokumentu (...) oraz przestawieniem licznika. (...) KW został pierwotnie wystawiony w trybie ważenia ewidencyjnego (*normalnego*) (...), a następnie operator na wadze zmienił samodzielnie kwalifikację dokumentu na *ważenie kontrolne*. Takie działanie jest nieprawidłowe i niedopuszczalne, (...) Skutek merytoryczny jest taki, że dokument jest widoczny w ewidencji ważeń kontrolnych, więc ewidencja podstawowa wykazuje jego brak (...).”

Jako przyczynę występowania luk Prezes Zarządu Spółki wskazał także, że: „(...) KW zostały fizycznie usunięte z bazy danych systemu ze względu na błędy. Sytuacje występujące częściej w początkowych miesiącach użytkowania systemu, kiedy podczas ważeń występowały pomyłki. Kwity wagowe były usuwane w m.in. przypadkach, gdy po pierwszym ważeniu (utworzeniu) kwitu wagowego kurs nie mógł się odbyć (np. ze względu na brak lub zbyt małą ilość odpadu, który miał być przekazany do instalacji zewnętrznej).”

---

¹¹⁸ Z tego: 345 przypadków luk w numeracji kwitów wagowych w zakresie od 1 do 66 408 dla ważeń wykonywanych od 16 maja do 30 grudnia 2017 r.; 55 przypadków luk w numeracji kwitów wagowych w zakresie od 1 do 40 613 dla ważeń wykonywanych od 2 stycznia do 30 czerwca 2018 r.; 30 przypadków luk w numeracji kwitów wagowych w zakresie od 189 do 33 339 dla ważeń wykonywanych od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r.

¹¹⁹ Z tego dane o: 6 770 kwitach w okresie od 16 maja do 30 grudnia 2017 r. (tj. 10,19% badanej próby z tego okresu); 2 442 kwitach w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2018 r. (tj. 6,01% badanej próby z tego okresu) oraz 32 kwitach w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r. (tj. 0,10% badanej próby z tego okresu).

¹²⁰ Z tego dane o: 16 302 kwitach w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2017 r. (tj. 67,03% badanej próby z tego okresu); 2 0892 kwitach w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2019 r. (tj. 24,66% badanej próby z tego okresu) oraz 475 kwitach w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2020 r. (tj. 5,09% badanej próby z tego okresu).

Stwierdzono w rejestrach wagowych zapisy świadczące o dokonywaniu kilku ważeń o tej samej porze, w tym dla ważeń przy ul. Kampinoskiej oraz ul. Zabranieckiej stwierdzono odpowiednio: 2 673 przypadki¹²¹, podczas których wystawiono łącznie 13 320 kwitów wagowych¹²² oraz 203 przypadki¹²³, podczas których wystawiono łącznie 680 kwitów wagowych¹²⁴.

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił m.in, że: „(...) Dla spełnienia wymagań Urzędu M.St. Warszawy w zakresie sprawozdawczości z rozliczania poszczególnych zadań w ramach realizacji umowy na odbiór odpadów komunalnych z terenu W-wy zaimplementowano w systemie algorytm rozliczania odpadów transportowanych z punktu przeładunkowego (PP), np. baza ONR-3 na Tatarskiej – wg Właścicieli/Zadań. (...) Ponieważ dok. powstają seryjnie czas zapisu mieści się w jednej sekundzie. Precyzja prezentacji informacji o dacie/czasie kończy się na minutach. Stąd patrząc na tę informację wydaje, że dokumenty powstały w tym samym czasie. Jednak analizując zapisy rekordów w bazie danych, (...), widać, że dok. powstają wprawdzie w czasie jednej sekundy, ale w kolejnych jednostkach setnych sec. (...).”.

W sprawie ważeń o tej samej porze Dyrektor ZUO „Kampinoska” wyjaśnił¹²⁵ m.in., że: „(...) Zestawienie kwitów wagowych (...) dotyczy tzw. KW rozważeniowych i wynika bezpośrednio z algorytmów działania oprogramowania PROFECO. Niniejszy sposób ewidencjonowania operacji przyjęcia lub wydania odpadów w oprogramowaniu PROFECO stosuje się dla m.in. sytuacji, gdy w przyjmowanym transporcie znajduje się odpad jednorodny (jeden kod opadu), ale pochodzący z więcej niż jednej gminy (od różnych właścicieli). W związku z powyższym, algorytm na podstawie danych z jednego KW wygenerował kilka innych kwitów podrzędnych (rozważeniowych), których suma jest zgodna z wartością netto KW głównego, a operacje mają ten sam czas utworzenia. (...) W KW podrzędnych (rozważeniowych) pojawia się kilka różnych właścicieli odpadów. Taka sytuacja wynika z charakterystyki danego punktu przeładunkowego odpadów, z którego odpady były przejmowane. Algorytm, dokonując rozważenia kw. głównego, dzielił masę odpadów ze względu na zdefiniowane z góry ilości procentowe oraz określonych właścicieli (w tym przypadku gminy/zadania) (...).”.

Ponadto ustalono występowanie w badanych rejestrach wagowych przypadków braku zgodności numeru kwitu wagowego z chronologią ważeń na ww. wagach najazdowych. I tak w rejestrach wagowych dla wag najazdowych przy ul. Kampinoskiej stwierdzono 90 przypadków nadawania kwitom wagowym numeracji niezgodnie z chronologią ważeń¹²⁶, tj. 14 462 kwitom¹²⁷. Z kolei przy ul.

---

¹²¹ Z tego: 1 215 w okresie od 16 maja do 30 grudnia 2017 r.; 1 454 od 2 stycznia do 30 czerwca 2018 r.; 8 w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r. (tj. 0,05% badanej próby w tym okresie).

¹²² Z tego: 6 100 w okresie od 16 maja do 30 grudnia 2017 r. (tj. 9,45% badanej próby z tego okresu); 7 212 w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2018 r. (tj. 16,42% badanej próby); 4 w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r. (tj. 0,05% badanej próby z tego okresu).

¹²³ Z tego: 201 przypadków w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2017 r.; 2 przypadki w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2019 r.

¹²⁴ Z tego: 673 ważeń w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2017 r. (tj. 7,93% badanej próby z tego okresu); 7 ważeń w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2019 r. (tj. 0,11% badanej próby z tego okresu).

¹²⁵ Pismo znak: ZZG.091.212.2020.RM.

¹²⁶ Z tego: 35 w okresie od 16 maja do 30 grudnia 2017 r.; 47 w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2018 r.; 8 w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r.

¹²⁷ Z tego: 8 300 w okresie od 16 maja do 30 grudnia 2017 r. (tj. 12,86% badanej próby z tego okresu); 6 151 w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2018 r. (tj. 14,00% badanej próby z tego okresu); 11 w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r. (tj. 0,06% badanej próby z tego okresu).

Zabranieckiej stwierdzono 55 takich przypadków¹²⁸, w ramach których wystawiono łącznie 684 kwitów wagowych¹²⁹.

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił m.in., że: „Brak zgodności numeru wagowego z chronologią ważeń na wagach najzdrowych wynika z faktu usuwania kwitów wagowych (np. usunięty błędny kwit jest zastępowany dokumentem prawidłowym wystawianym po upływie jakiegoś czasu po zaewidencjonowaniu ważenia na wadze), tworzenia kwitów wagowych na potrzeby wewnętrznej ewidencji za okres wsteczny (np. po rozliczeniu okresu/procesu) oraz wprowadzania kwitów wagowych, które były tworzone w formie papierowej (odręcznie), w tym dla ważeń poza godzinami pracy obsługi wagi wprowadzanych następnego dnia za dzień poprzedni. System nie pozwala na zmianę wartości numeru dokumentu, co skutkuje tym, że kwity dodane później mają zawsze numery większe (nie można wykorzystać powtórnie numeru usuniętego KW). Zaburzenia numeracji kwitów z chronologią ważeń, których przyczyny opisano powyżej nie miały wpływu na dokonywane rozliczenia z m.st. Warszawy. Przedmiotowe sytuacje występują także w następstwie działania funkcji systemu, która na podstawie KW ewidencjonujących wydanie na zewnątrz, (przekazanie innemu posiadaczowi), odpadów wytwarzanych w ramach realizowanych procesów odzysku na instalacjach Zakładu, generuje KW ewidencjonujące ich przyjęcie (tych odpadów) do ewidencji (...)”.

(akta kontroli str. 10182-10185, 10911-10921)

Zgodnie z posiadanymi przez MPO decyzjami administracyjnymi moce przerobowe prowadzonych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych wynosiły: 27 000 Mg/rok dla kompostowni odpadów zielonych, 20 000 Mg/rok dla instalacji do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych, 150 000 Mg/rok odpadów do składowania dla składowiska odpadów „Radiowo”, 60 000 Mg/rok dla spalarni odpadów, 30 000 Mg/rok dla sortowni odpadów selektywnie zebranych.

W przypadku instalacji MBP, ze względu na brak ostatecznego pozwolenia zintegrowanego, moc przerobowa dla tej instalacji nie została formalnie ustalona. Projektowana moc przerobowa dla instalacji MBP wynosiła 345 000 Mg/rok dla części mechanicznej oraz 174 000 Mg/rok dla części biologicznej.

(akta kontroli str. 359-360, 3182-3193, 10974-10976)

Na skutek braku ostatecznych decyzji administracyjnych dla instalacji MBP nie obowiązywały limity mas poszczególnych rodzajów przyjmowanych odpadów, czy mas poszczególnych rodzajów odpadów możliwych do wytworzenia. Wytwarzano w tej instalacji odpady w ilościach większych, aniżeli limity określone w ostatniej ważnej decyzji administracyjnej Prezydenta m.st. Warszawy nr 663/OŚ/2014 z dnia 1 sierpnia 2014 r., tj. obowiązującej do 15 lipca 2015 r. MPO wytworzyło bowiem w instalacji MBP odpady o kodzie 19 05 99 (stabilizat) w ilości 68 759,190 Mg w 2017 r. oraz 64 507,010 Mg w 2018 r., odpady o kodzie 19 12 10 (paliwo alternatywne) w ilości 151 702,880 Mg w 2017 r., odpady o kodzie 19 12 12 (inne odpady, w tym zmieszane substancje i przedmioty z mechanicznej obróbki odpadów) w ilości 120 538,720 Mg w 2016 r., 113 100,980 Mg w 2017 r. oraz 78 520,160 Mg w 2018 r., przy czym limity w ostatniej ważnej decyzji administracyjnej wynosiły dla wskazanych kodów odpadów odpowiednio: 55 000,000 Mg/rok; 150 000,000 Mg oraz 60 000,000 Mg/rok.

¹²⁸ Z tego: 35 w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2017 r.; 15 w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2019 r.; 5 w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2020 r.

¹²⁹ Z tego: 582 w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2017 r. (tj. 6,85% badanej próby z tego okresu); 97 w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2019 r. (tj. 1,52% badanej próby z tego okresu); 5 w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2020 r. (tj. 0,06% badanej próby z tego okresu).

(akta kontroli str. 10145,10196-10197, 10867-10899)

Dla pozostałych instalacji MPO w obowiązujących decyzjach administracyjnych określono następujące limity mas odpadów dopuszczonych do przetworzenia lub wytworzenia. I tak dla:

- a) odpadów dopuszczonych do wytworzenia w ramach prowadzonych procesów wynosiły one odpowiednio:
- w przypadku sortowni odpadów selektywnie zebranych: 15 01 07 – 3 000 Mg/rok; 19 12 05 – 2 500 Mg/rok¹³⁰; 15 01 01 – 10 000 Mg/rok; 19 12 01 – 10 000 Mg/rok¹³¹; 15 01 02 – 20 000 Mg/rok; 15 01 03 – 200 Mg/rok; 15 01 04 – 1 700 Mg/rok; 15 01 05 – 1 500 Mg/rok; 15 01 09 – 90 Mg/rok; 16 06 05 – 90 Mg/rok; 19 12 02 – 250 Mg/rok; 19 12 03 – 150 Mg/rok; 19 12 04 – 1 700 Mg/rok; 19 12 07 – 90 Mg/rok; 19 12 08 – 1 700 Mg/rok; 19 12 10 – 15 000 Mg/rok; 19 12 12 – 15 000 Mg/rok¹³²;
  - w przypadku spalarni odpadów: 19 01 02 – 2 835 Mg/rok; 19 01 07* – 3 300 Mg/rok; 19 01 10* – 114 Mg/rok; 19 01 12 – 23 600 Mg/rok; 19 01 13* – 472 Mg/rok¹³³;
  - w przypadku instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych: 19 12 02 – 1 000 Mg/rok; 19 12 03 – 500 Mg/rok; 19 12 04 – 500 Mg/rok; 19 12 05 – 500 Mg/rok; 19 12 06* – 2 000 Mg/rok; 19 12 07 – 10 000 Mg/rok; 19 12 08 – 2 000 Mg/rok; 19 12 10 – 10 000 Mg/rok; 19 12 11* – 2 000 Mg/rok; 19 12 12 – 10 000 Mg/rok¹³⁴;
  - w przypadku kompostowni odpadów zielonych 19 12 12 – 3 240 Mg/rok¹³⁵;
- b) odpadów przyjmowanych do przetwarzania w instalacji wynosiły one odpowiednio:
- w przypadku sortowni odpadów selektywnie zebranych: 15 01 06 – 30 000 Mg/rok¹³⁶; 20 01 01 – 25 000 Mg/rok; 20 01 39 – 5 000 Mg/rok¹³⁷;
  - w przypadku spalarni odpadów: 04 02 09 – 100 Mg/rok; 04 02 15 – 100 Mg/rok; 15 01 01 – 5 000 Mg/rok; 15 01 02 – 5 000 Mg/rok; 15 01 05 – 5 000 Mg/rok; 15 01 06 – 15 000 Mg/rok; 16 03 04 – 100 Mg/rok; 19 08 05 – 7 500 Mg/rok; 19 12 04 – 340 Mg/rok; 19 12 10 – 60 000 Mg/rok; 19 12 12 – 10 000 Mg/rok; 19 80 01 – 5 000 Mg/rok; 20 01 01 – 150 Mg/rok; 20 01 08 – 3 800 Mg/rok; 20 01 10 – 150 Mg/rok; 20 01 11 – 300 Mg/rok; 20 01 32 – 150 Mg/rok; 20 01 38 – 100 Mg/rok; 20 01 39 – 300 Mg/rok; 20 01 99 – 150 Mg/rok; 20 02 01 – 5 000 Mg/rok; 20 02 03 – 100 Mg/rok; 20 03 01 – 60 000 Mg/rok; 20 03 02 – 5 000 Mg/rok; 20 03 99 – 150 Mg/rok¹³⁸;
  - w przypadku instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych – 20 03 07 – 20 000 Mg/rok¹³⁹;
  - w przypadku kompostowni odpadów zielonych 20 02 01 – 27 000 Mg/rok¹⁴⁰.

(akta kontroli str. 3182-3193, 10151, 10155-10161)

¹³⁰ Decyzja nr 149/15/PŚ.O.

¹³¹ Decyzja nr 17/15/PŚ.O.

¹³² Decyzja nr 88/14/PŚ.O.

¹³³ Decyzja nr 29/15/PŚ.Z.

¹³⁴ 1230/OŚ/2014.

¹³⁵ Decyzja nr 56/15/PŚ.O.

¹³⁶ Decyzja nr 149/15/PŚ.O.

¹³⁷ Decyzja nr 88/14/PŚ.O.

¹³⁸ Decyzja nr 207/15/PŚ.Z, ze zm.

¹³⁹ Decyzja nr 1230/OŚ/2014.

¹⁴⁰ Decyzja nr 56/15/PŚ.O.

W okresie objętym kontrolą w instancjach MPO przetwarzane były odpady, których posiadaczem była sama Spółka, jak również odpady dostarczane przez podmioty zewnętrzne¹⁴¹. W procesach odzysku lub unieszkodliwienia zagospodarowano odpady o kodach: 15 01 01, 15 01 02, 15 01 06, 19 05 99, 19 12 10, 19 12 12, 20 01 01, 20 01 08, 20 01 10, 20 01 11, 20 01 38, 20 01 39, 20 01 99, 20 02 01, 20 03 01, 20 03 07, 20 03 99, ex 20 01 08¹⁴². Masa odpadów zagospodarowanych w poszczególnych pięciu instalacjach w latach 2016-2020 (do 30 czerwca) wyniosła w przypadku: spalarni odpadów – 210 822,284 Mg¹⁴³; instalacji MBP – 1 094 474,450 Mg¹⁴⁴; instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych – 81 371,612 Mg¹⁴⁵; kompostowni odpadów zielonych – 110 043,330 Mg¹⁴⁶; sortowni odpadów selektywnie zebranych – 55 890,320 Mg¹⁴⁷.

W poszczególnych instalacjach wytworzono w ramach prowadzonych procesów przetwarzania odpady o kodach: w spalarni odpadów – 19 01 02, 19 01 07*, 19 01 10*, 19 01 12, 19 01 13*; w instalacji MBP – 13 02 08, 15 01 10, 15 01 11, 16 01 03, 16 02 13, 16 02 15, 16 06 01, 19 05 03, 19 05 99, 19 12 02, 19 12 07, 19 12 10, 19 12 12; w instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych – 16 02 15, 19 12 02, 19 12 03, 19 12 04, 19 12 05, 19 12 07, 19 12 10, 19 12 11, 19 12 12; w kompostowni odpadów zielonych – 19 12 12; w sortowni odpadów selektywnie zebranych – 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 07, 19 12 01, 19 12 03, 19 12 10, 19 12 12.

Masa wytworzonych odpadów w poszczególnych instalacjach w latach 2016-2020 (do 30 czerwca) wyniosła w przypadku:

- a) spalarni odpadów – 14 762,785 Mg w 2016 r., 9 568,700 Mg w 2017 r., 13 348,400 Mg w 2018 r., 13 299,740 Mg w 2019 r., 5 658,730 Mg w 2020 r.;

¹⁴¹ W tym do: 1) spalarni odpadów – od 23 podmiotów zewnętrznych odpady o łącznej masie 22 556,489 Mg; 2) kompostowni odpadów zielonych – od 36 podmiotów zewnętrznych odpady o łącznej masie 26 558,140 Mg; 3) sortowni odpadów selektywnie zebranych – od trzech podmiotów zewnętrznych odpady o łącznej masie 2314,480 Mg; 4) instalacji MBP – od jednego podmiotu zewnętrznego odpady o łącznej masie 13,780 Mg.

¹⁴² Odpady były zagospodarowywane: 1) w spalarni odpadów w ramach procesów D10, R1; 2) w instalacji MBP w ramach procesów R8, R12, R13, 3) w instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych w ramach procesu R12, R13; 5) kompostowni odpadów zielonych w ramach procesu R3 oraz R13; 6) sortowni odpadów selektywnie zebranych w ramach procesu R12.

¹⁴³ Z tego odpadów o kodzie: 15 01 01 - 0,340 Mg w 2016 r., 38,955 Mg w 2019 r., 15 01 02 - 2,200 Mg w 2016 r., 14,480 Mg w 2018 r., 10,861 Mg w 2019 r.; 19 12 10 - 12 142,400 Mg w 2016 r., 6 462,441 Mg w 2017 r., 8 553,199 Mg w 2018 r., 6 169,050 Mg w 2019 r., 3 089,405 Mg w 2020 r.; 19 12 12 - 1 923,080 Mg w 2016 r., 147,060 Mg w 2017 r., 483,680 Mg w 2018 r., 1 464,920 Mg w 2019 r., 290,280 Mg w 2020 r.; 20 01 01 - 4,160 Mg w 2016 r., 0,520 Mg w 2017 r., 7,440 Mg w 2019 r.; 20 01 08 - 0,500 Mg w 2016 r., 312,740 Mg w 2018 r., 261,850 Mg w 2019 r.; 20 01 10 - 0,280 Mg w 2016 r., 0,720 Mg w 2017 r., 6,240 Mg w 2018 r., 3,220 Mg w 2019 r., 7,160 Mg w 2020 r.; 20 01 11 - 1,620 Mg w 2019 r., 12,780 Mg w 2020 r.; 20 01 38 - 9,740 Mg w 2020 r.; 20 01 99 - 2,920 Mg w 2016 r., 0,840 Mg w 2018 r., 7,940 Mg w 2019 r., 82,800 Mg w 2020 r.; 20 03 01 - 38 251,475 Mg w 2016 r., 31 525,755 Mg w 2017 r., 36 646,771 Mg w 2018 r., 42 053,820 Mg w 2019 r., 20 678,174 Mg w 2020 r.; 20 03 99 - 14,648 Mg w 2016 r., 12,080 Mg w 2017 r., 3,050 Mg w 2018 r., 3,160 Mg w 2019 r., 0,610 Mg w 2020 r., ex 20 01 08 - 116,920 Mg w 2019 r.

¹⁴⁴ Łącznie w części mechanicznej i biologicznej instalacji MBP, z tego odpadów o kodzie: 19 05 99 – 85 830,160 Mg w 2016 r.; 19 12 12 – 130 594,120 Mg w 2016 r., 109 391,420 Mg w 2017 r., 72 515,590 Mg w 2018 r.; 20 01 08 - 884,260 Mg w 2016 r., 821,340 Mg w 2017 r., 527,520 Mg w 2018 r., 20 03 01 – 251 003,060 Mg w 2016 r., 271 089,470 Mg w 2017 r., 171 817,510 Mg w 2018 r.

¹⁴⁵ W procesie R12, z tego: 15 113,36 Mg w 2016 r.; 16 336,890 Mg w 2017 r.; 18 871,618 Mg w 2018 r.; 15 337,370 Mg w 2019 r.; 8 863,62 Mg w 2020 r. Ponadto w instalacji tej zagospodarowywano odpady w procesie R13, masa odpadów magazynowanych wyznaczona jako łączna masa odpadów magazynowanych w poszczególnych miesiącach wynosiła przykładowo 3 880,200 Mg w 2017 r.; 3 141,764 Mg w 2018 r. (wielkości te obejmowały masę odpadów przetworzonych następnie w ramach procesu R12).

¹⁴⁶ Z tego odpadów o kodzie 20 02 01 – 30 126,450 Mg w 2016 r., 20 801,520 Mg w 2017 r., 23 947,020 Mg w 2018 r., 25 444,640 Mg w 2019 r., 9 723,700 Mg w 2020 r.

¹⁴⁷ Z tego odpadów o kodzie: 15 01 06 – 27 699,670 Mg w 2016 r., 19 759,660 Mg w 2017 r., 5 481,740 Mg w 2018 r., 2 371,350 Mg w 2019 r., 511,640 Mg w 2020 r.; 20 01 01 - 7,860 Mg w 2017 r., 0,340 Mg w 2019 r.; 20 01 39 - 7,080 Mg w 2019 r., 50,980 Mg w 2020 r.

- b) instalacji MBP – 341 578,331 Mg w 2016 r., 334 106,791 Mg w 2017 r., 240 119,912 Mg w 2018 r.;
- c) instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych – 15 113,260 Mg w 2016 r., 16 335,240 Mg w 2017 r., 18 871,940 Mg w 2018 r., 15 335,700 Mg w 2019 r., 8 728,570 Mg w 2020 r.;
- d) kompostowni odpadów zielonych – 3 173,820 Mg w 2016 r., 2 895,260 Mg w 2017 r., 3 154,180 Mg w 2018 r., 3 591,740 Mg w 2019 r., 4 112,420 Mg w 2020 r.;
- e) sortowni odpadów selektywnie zebranych – 27 527,650 Mg w 2016 r., 19 767,520 Mg w 2017 r., 5 333,950 Mg w 2018 r., 2 526,560 Mg w 2019 r., 566,520 Mg w 2020 r.

(akta kontroli str. 3448-3500; 10867-10899, 11726-11784)

Przypadki wytwarzania w kompostowni odpadów zielonych o kodzie 19 12 12 w ilościach powyżej dopuszczalnego limitu, określonego w obowiązującej decyzji administracyjnej, zostały opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W 2016 r. przyjęto do składowania na składowisku odpadów „Radiowo” 100 626,400 Mg odpadów o kodach: 19 01 12, 19 05 99 oraz 19 12 12, w tym od zakładów zagospodarowania odpadów działających w ramach MPO odpowiednio 13 221,100 Mg, 59 510,370 Mg oraz 23 948,770 Mg. W omawianym okresie MPO posiadało podpisane trzy umowy z podmiotami zewnętrznymi na przyjmowanie od nich odpadów do składowania¹⁴⁸, ale tylko w ramach jednej z nich¹⁴⁹ przyjęto do składowania 2 680,240 Mg odpadów o kodzie 19 05 99 oraz 1 265,920 Mg odpadów o kodzie 19 12 12.

(akta kontroli str. 3470-3471)

W przypadku instalacji MBP, przetwarzania odpadów wielkogabarytowych oraz kompostowni odpadów zielonych, MPO płaciło za odbiór odpadów o kodach: 19 05 99; 19 12 10; 19 12 12¹⁵⁰. Zapłatę MPO otrzymywało w sytuacji przekazania innemu podmiotowi odpadów o kodach: 19 12 02 oraz 19 12 07¹⁵¹. W przypadku składowiska odpadów „Radiowo”, instalacji MBP, przetwarzania odpadów wielkogabarytowych oraz kompostowni odpadów zielonych MPO pobierało opłatę w sytuacji przyjęcia od innego podmiotu odpadów o kodach: 19 05 99; 19 12 12; 20 02 01; 20 03 01; 20 03 07¹⁵².

Średnie ceny netto zagospodarowania 1 Mg odpadów komunalnych w spalarni odpadów oraz sortowni odpadów selektywnie zebranych wynosiły:

¹⁴⁸ Numer: 046/DZW/OUZ1/2016; 01/DZW/OUZ1/022/2016; 333/DZW/OUZ1/022/2016.

¹⁴⁹ Numer 333/DZW/OUZ1/022/2016.

¹⁵⁰ Średnie ceny netto za 1 Mg odpadów wynosiły w przypadku: 1) instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych: odpady o kodzie 19 12 10 - 135,5 zł w 2016 r.; 196,75 zł w 2017 r.; 258 zł w 2018 r.; 377 zł w 2019 r.; 481 zł w 2020 r.; odpady o kodzie 19 12 12 - 135,5 zł w 2016 r.; 196,75 zł w 2017 r.; 258 zł w 2018 r.; 377 zł w 2019 r.; 481 zł w 2020 r.; 2) kompostowni odpadów zielonych: odpady o kodzie 19 12 12 - 470 zł w 2019 r.; 645 zł w 2020 r.; 3) instalacji MBP: odpady o kodzie 19 12 12 - 162 zł w 2017 r.; 245 zł w 2018 r.; odpady o kodzie 19 05 99 - 161,33 zł w 2017 r.; 228,25 zł w 2018 r.; odpady o kodzie 19 12 10 - 143,2 zł w 2016 r.; 163,1 zł w 2017 r.; 215 zł w 2018 r.;

¹⁵¹ Średnie ceny netto za 1 Mg odpadów wynosiły w przypadku: 1) instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych: odpady o kodzie 19 12 02 - 112 zł w 2016 r.; 278 zł w 2017 r.; 310,12 zł w 2018 r.; 275 zł w 2019 r.; 230,2 zł w 2020 r.; odpady o kodzie 19 12 07 - 60 zł w 2016 r.; 40 zł w 2017 r.; 40 zł w 2018 r.; 34,39 zł w 2019 r.; 1 zł w 2020 r.; 2) instalacji MBP: odpady o kodzie 19 12 02 - 126,4 zł w 2016 r.; 216,68 zł w 2017 r.; 373,33 zł w 2018 r.; odpady o kodzie 19 12 07 - 60 zł w 2016 r.; 40 zł w 2017 r.; 40 zł w 2018 r.;

¹⁵² Średnie ceny za 1 Mg odpadów wynosiły w przypadku: 1) instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych: odpady o kodzie 20 03 07 - 350 zł w latach 2016–2018; 2) kompostowni odpadów zielonych: odpady o kodzie 20 02 01 - 162 zł w 2016 r.; 280 zł w 2017 r.; 280 zł w 2018 r.; 480 zł w 2019 r.; 799,99 zł w 2020 r.; 3) instalacja MBP: odpady o kodzie 20 03 01 - 338 zł w latach 2016–2018; 4) składowisko odpadów „Radiowo”: odpady o kodzie 19 05 99 - 84 zł w 2016 r.; odpady o kodzie 19 12 12 - 140 zł w 2016 r.

- w przypadku spalarni odpadów dla odpadów o kodach: 15 01 02 – 250 zł w 2019 r.; 20 01 01 – 1 500 zł w 2019 r.; 20 01 10 – 1 000 zł w 2016 r.; 1 000 zł w 2017 r.; 1 500 zł w 2018 r.; 1 500 zł w 2019 r.; 20 01 99 – 1 000 zł w 2016 r.; 1 000 zł w 2017 r.; 1 500 zł w 2018 r.; 1 500 zł w 2019 r.; 20 03 99 – 365 zł w 2016 r.; 1 000 zł w 2017 r.; 1 500 zł w 2018 r.; 1 500 zł w 2019 r.; 1 500 zł w 2020 r.;
- w przypadku sortowni odpadów selektywnie zebranych dla odpadów o kodzie 15 01 06 – 250 zł w 2019 r.

(akta kontroli str. 10145-10165)

Zgodnie z decyzjami administracyjnymi MPO miało prawo magazynować wytworzone odpady o kodach:

- 19 01 02, 19 01 07*, 19 01 10*, 19 01 12, 19 01 13* – w przypadku spalarni odpadów,
- 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 07, 19 12 01, 19 12 10, 19 12 12 – w przypadku sortowni odpadów selektywnie zebranych,
- 19 12 02, 19 12 07, 19 12 10, 19 12 12, 19, 12 11*, 16 02 15*, 19 12 03, 19 12 05 – w przypadku instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych,
- 19 12 12 – w przypadku instalacji przetwarzania odpadów zielonych.

MPO prowadziło magazynowanie odpadów w ramach zbierania odpadów w trzech lokalizacjach, tj. przy ul. Tatarskiej 2/4, Kampinoskiej 1 i Zabranieckiej 2.

W latach 2016-2020 przy ul. Zabranieckiej 2 zbierane były odpady opakowaniowe o kodach 15 01 06, 15 01 02, 15 01 07, 15 01 01.

Dla miejsc zbierania i przeładunku odpadów przy ul. Tatarskiej oraz ul. Kampinoskiej zostały określone w decyzjach administracyjnych maksymalne czasy magazynowania odpadów, w tym w przypadku zbierania odpadów przy ul. Kampinoskiej Prezydent m.st. Warszawy, jako organ wydający zezwolenie dla stacji przeładunkowej, nałożył obowiązek prowadzenia rejestru czasu magazynowania odpadów o kodzie 20 03 01¹⁵³.

W bazie magazynowo-transportowej przy ul. Tatarskiej kontrola przeładunku, w tym masy odpadów magazynowanych, była prowadzona w formie zestawień sporządzanych dwa razy dziennie przez pracowników stacji i przesyłanych do przełożonego drogą mailową. Dyrektor Działu Odbioru Odpadów wyjaśnił m.in., że: „(...) zestawienia nie są rejestrem z zachowaniem ciągłości całego miesiąca, a jedynie bieżącymi raportami odnośnie magazynowanych odpadów w podziale na poszczególne frakcje (kody odpadów) na daną godz. Kontrola przeładunku odbywała się kilkukrotnie w ciągu dnia, a zestawienia są wykonywane dwa razy w ciągu dnia (pierwsze na godz. 8.00 i drugie na godz. 15.00). Zestawienie na godz. 8.00 dodatkowo zawiera liczbę załadowanych kontenerów, liczbę pracujących pojazdów oraz ilość m³. Raporty (...) prowadzone były w metrach sześciennych do 12 listopada 2019 roku a od dnia 13 listopada 2019 roku są prowadzone w tonach. (...) zestawienia przedstawiają ilość odpadów na przeładunku zlokalizowanym na terenie bazy magazynowo – transportowej przy ul. Tatarskiej 2/4 na moment sporządzania zestawienia.”

(akta kontroli str. 3438-3445, 9878-9952, 10979-10980)

W stacji przeładunkowo-magazynowej przy ul. Tatarskiej w Warszawie do dnia 12 listopada 2019 r. rejestr magazynowanych odpadów prowadzony był w m³. Ich

¹⁵³ Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

masa mogła być ustalona przy pomocy systemu RIPOK Service, w którym gromadzone są dane o odpadach przyjętych i wydanych w danym dniu.

(akta kontroli str. 9958-9961)

W pkt 5.3 decyzji na zbieranie odpadów¹⁵⁴ przy u. Kampinoskiej 1 określono, że odpady o kodzie 20 03 01 mogą być magazynowane do uzyskania partii przeładunkowej, ale nie dłużej niż 24 godziny¹⁵⁵. MPO zostało również zobowiązane w pkt 6.3 do prowadzenia dokumentacji rejestrującej czas magazynowania odpadów. Naruszenia w tym zakresie zostały opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 3189-3193)

Z powodu zamykania instalacji MBP w 2018 r., na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Kampinoska” uruchomiono przeładunek odpadów w ramach struktury zakładu. Jak wyjaśnił Dyrektor ZUO „Kampinoska” rejestr przeładunku prowadzony był w formie elektronicznej do końca 2018 r. przez pracowników w Wydziale Głównego Technologa. Nadzór na rejestrze przeładunku sprawowany był przez Kierownika Wydziału Unieszkodliwiania Odpadów, Kierownika Wydziału Głównego Technologa oraz Dyrektora Zakładu.

Ponadto wyjaśnił, że: „(...) w przypadku instalacji MBP, kompostowni odpadów zielonych, instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych w decyzjach administracyjnych i w wewnętrznych uregulowaniach nie były określone limity czasu magazynowania odpadów oprócz wymagań prawnych tj. do 1 roku dla odpadów przeznaczonych do składowania i do 3 lat w przypadku odpadów przeznaczonych do odzysku.”.

MWIOŚ w dniach 11 września 2018 r. – 14 lutego 2019 r. przeprowadził kontrolę w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów „Kampinoska” w celu sprawdzenia wykonania decyzji MWIOŚ z 7 czerwca 2018 r. wstrzymującej działalność MPO w zakresie użytkowania instalacji MBP. Kontrolą zostały objęte również zagadnienia związane m. in. z eksploatacją punktu przeładunkowego odpadów komunalnych. Podczas kontroli, na żądanie MWIOŚ, został przedstawiony „Rejestr magazynowania odpadów przeładunek Kampinoska” za okres od 1 września do 31 grudnia 2018 r. Na podstawie okazanego rejestru MWIOŚ stwierdził, że został przekroczony 24-godzinny okres magazynowania odpadów¹⁵⁶.

Dyrektor ZUO „Kampinoska” wyjaśnił, że: „(...) Do dnia sporządzenia niniejszego wyjaśnienia¹⁵⁷ postępowanie w MWIOŚ dot. przekroczenia czasu magazynowania odpadów w punkcie przeładunkowym przy ul. Kampinoskiej 1 nie zostało zakończone i nie została w tym przedmiocie wydana decyzja MWIOŚ.”.

(akta kontroli str. 10050-10074, 10145-10147)

Magazynowane były odpady o kodach:

- 19 12 10, 19 12 12, 20 01 08, 20 03 01 w spalarni odpadów¹⁵⁸;
- 20 03 07 w instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych;

¹⁵⁴ Nr 1432/OŚ/2016 z 7 grudnia 2016 r., znak: OŚ-II.6233.332.2016.MAK.

¹⁵⁵ Z zastrzeżeniem pkt 6.3 o treści: „W przypadku, gdy odpady dostarczone zostaną do stacji przeładunkowej w dzień poprzedzający dzień ustawowo wolny od pracy, dopuszcza się dłuższy czas magazynowania, tj. do końca pierwszego dnia roboczego następującego po tym dniu wolnym.”.

¹⁵⁶ Magazynowanie odpadów z przekroczeniem 24 godzinnego czasu przeznaczonego na uzyskanie partii przeładunkowej zostało wskazane jako naruszenie nr 4 w protokole z kontroli nr WA 160/2018 z 14 lutego 2019 r.

¹⁵⁷ Tj. do 28 sierpnia 2020 r.

¹⁵⁸ Do 2018 r. proces D15 - magazynowanie poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1-D14 (z wyjątkiem wstępnego magazynowania u wytwórcy odpadów).

- 20 02 01 w kompostowni odpadów zielonych.

(akta kontroli str. 3438-3445, 9554-9559, 9785-9790, 9812-9813, 9958-9961, 9782-9790, 10945-10947)

Instalacje MPO wykorzystywane do przetwarzania odpadów komunalnych (instalacja MBP, sortownia odpadów selektywnie zebranych) wytwarzały przede wszystkim odpady o kodzie 19 12 10 (paliwo alternatywne) oraz 19 12 12 (inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów) na poziomie nie niższym niż 74% łącznej masy odpadów wytwarzanych. Średni poziom odzysku odpadów surowcowych w instalacji MBP był poniżej 1% i był niższy aniżeli średni wskaźnik recyklingu w instalacjach MBP funkcjonujących w kraju, a wynoszący od 6,1% w przypadku 20 instalacji MBP¹⁵⁹ do 9,68% w przypadku 5 instalacji MBP¹⁶⁰.

Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wyjaśniła m.in., że: „(...) W latach ubiegłych objętych kontrolą nie osiągnęliśmy poziomów odzysku – niemniej jednak w latach 2015-2018 m. st. Warszawa osiągnęło ustawowo wymagane poziomy recyklingu. Od 2019 r. MPO w m. st. Warszawie sp. z o.o. przełożyło obowiązek na podmioty zewnętrzne, realizujące umowy zawarte na zagospodarowanie odpadów komunalnych z miasta st. Warszawa. (...) MBP składał się z części mechanicznej i biologicznej. W przypadku części mechanicznej instalacja miała zapewnić wytwarzanie odpadów nadających się do odzysku. MPO (...) kierowało wytworzone odpady 19 12 10 do dalszego odzysku (głównie energetycznego), zaś 19 12 12 do części biologicznej MBP w procesie D8. Część masy wytworzonych odpadów 19 12 12 kierowana była również do odzysku przez podmioty zewnętrzne. Odzysk odpadów surowcowych nie był realizowany ze względu na zastosowaną technologię przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w eksploatowanej instalacji MBP (...)”. W odniesieniu do sortowni odpadów selektywnie zebranych wyjaśniła ponadto m.in., że: „(...) Na poziom odzysku ma bardzo duże znaczenie jakość odpadów o kodzie 15 01 06, które są mocno zanieczyszczone.”.

(akta kontroli str. 9962-9982)

[... ¹⁶¹]*) [...]*)

Mając na uwadze powyższe w MPO opracowano koncepcję realizacji inwestycji infrastrukturalnych pozwalających zagospodarować odpady z Warszawy zgodnie z wymogami gospodarki w obiegu zamkniętym, w tym m. in.:

- rozbudowę spalarni odpadów w celu zwiększenia mocy przerobowej do 305 tys. Mg/rok¹⁶² wraz z instalacją do doczyszczania odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki (sortownia mechaniczna) o mocy przerobowej 30 tys. Mg/rok¹⁶³;
- budowę biogazowni – instalacji recyklingu organicznego odpadów biodegradowalnych z produkcją biometanu o mocy przerobowej 80 tys. Mg/rok;

¹⁵⁹ Raport końcowy III etapu ekspertyzy mającej na celu przeprowadzenie badań odpadów w 20 instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (prof. A. Jędrzejczak, Zielona Góra, 2015), - https://sdr.gdos.gov.pl/Documents/GO/Ekspertyzy/Ekspertyza%20MBP_III%20etap_%202022-06-2015%20+%20za%20C5%82aczyniki.pdf.

¹⁶⁰ Prezentacja pn. „Ocena realnej efektywności instalacji MBP”, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o., Białystok 2018 r. - <https://sdr.gdos.gov.pl/Documents/GO/Spotkanie%2024-26.09.2018/efektywno%C5%9Bc%20instalacji%20MBP.pdf>

¹⁶¹ Załącznik do uchwały nr 117/2020 Zarządu Spółki z 17 czerwca 2020 r.

¹⁶² W tym dwie linie o łącznej mocy przerobowej wynoszącej 265,2 tys. Mg/rok oraz dotychczasowa linia technologiczna o mocy przerobowej 40 tys. Mg/rok.

¹⁶³ Alternatywnie do 60 tys. Mg/rok.

- budowę Centrum Recyklingu i Edukacji Ekologicznej, wyposażonego m.in. w instalację do sortowania odpadów papieru, plastiku, metalu oraz szkła o mocy przerobowej 120 tys. Mg/rok, instalację do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych wraz z punktem przygotowania odpadów do ponownego użycia w ilości 65 Mg/rok, instalację do przetwarzania odpadów zielonych w ilości 35 tys. Mg/rok oraz PSZOK.

Realizacja ww. przedsięwzięć, o wartości szacunkowej ponad 2 mld zł, w opinii MPO, umożliwiłaby wykorzystać efektywne i nowoczesne technologie (z wyłączeniem instalacji MBP) do zagospodarowania w cyklu zamkniętym około 80-90% odpadów wytworzonych w Mieście, tj. większości odpadów wszystkich frakcji. Tym samym istniałaby możliwość zrealizowania wymaganych poziomów recyklingu, a także zapewnienia stabilnych cen za zagospodarowanie odpadów z terenu Warszawy. Jako zagrożenia ww. dokumencie wskazano m.in. mały strumień odpadów selektywnie zebranych, słabą jakość selektywnej zbiórki, niestabilną sytuację legislacyjną jak również uwarunkowania polityczne.

W koncepcji przyjętej uchwałą 117/2020 Zarządu Spółki wstępnie wskazano horyzont czasowy realizacji ww. przedsięwzięć do 2023 r., uwzględniając w niej dotychczasowe przedsięwzięcie MPO, tj. rozbudowę spalarni odpadów.

(akta kontroli str. 7122-7135)

MPO realizowało działania na potrzeby inwestycji celu publicznego polegającej na rozbudowie spalarni odpadów. Powyższe przedsięwzięcie stanowiło zadanie własne Miasta, które zostało powierzone MPO na mocy Umowy Wykonawczej z 21 listopada 2014 r.¹⁶⁴ o świadczenie usług publicznych w zakresie rozbudowy, utrzymania i eksploatacji instalacji zagospodarowania odpadów (dalej: „Umowa Wykonawcza z 2014 r.”).

Zgodnie z § 8 ust. 2 w związku z § 3 ust. 2 pkt 7 oraz § 4 ust. 1 ww. umowy MPO zobowiązane było do zapewnienia od dnia 1 stycznia 2019 r. rozpoczęcia świadczenia usług zagospodarowania odpadów w ilości 330 200 Mg/rok w rozbudowanej spalarni odpadów.

(akta kontroli str. 302-340)

Do dnia 21 września 2020 r. rozbudowa spalarni nie została sfinalizowana. Tym samym MPO nie rozpoczęło zagospodarowania odpadów od dnia 1 stycznia 2019 r. w zmodernizowanej części spalarni odpadów. Zgodnie z wyjaśnieniami Członka Zarządu z 11 sierpnia 2020 r. nowy planowany termin zakończenia przedsięwzięcia to grudzień 2023 r.

(akta kontroli str. 8992, 10132-10135)

W sprawie realizacji Umowy Wykonawczej z 2014 r., w tym zmiany umownego terminu zakończenia inwestycji, Członek Zarządu Spółki wyjaśnił m.in., że: „(...) W okresie II/III kwartału 2017 r. Miasto podjęło decyzję o powierzeniu zagospodarowania całego strumienia odpadów komunalnych z m.st. Warszawy do MPO. Spółka została poinformowana o tym (...) 24 maja 2017 r. w Ratuszu w tym okresie zaprzestano prac nad umową wykonawczą z 21 listopada 2014 r. a kwestie rozliczania odpadów zostały przniesione do umowy wykonawczej z 12 grudnia 2017 r. (...) W związku z podpisaniem dużej umowy wykonawczej z 12 grudnia 2017 r. do MPO zostało przekazane zagospodarowanie całości odpadów komunalnych z m. st. Warszawy oraz wskazano, iż zagospodarowanie odpadów

¹⁶⁴ Numer 407/ZBO/2014 w Centralnym Rejestrze Umów MPO. Umowa zmieniona aneksami: nr 1 z 30 grudnia 2015 r., nr 2 z 31 marca 2016 r., nr 3 z 18 kwietnia 2016 r., nr 4 z 31 marca 2017 r., nr 5 z 30 czerwca 2017 r., nr 6 z 29 września 2017 r., nr 7 z 28 grudnia 2017 r.

komunalnych w Spalarni rozpocznie się w terminie 36 m-cy od podpisania umowy z generalnym wykonawcą rozbudowy Spalarni.”.

(akta kontroli str. 7-32, 8991, 8995)

W okresie objętym kontrolą (do 11 sierpnia 2020 r.) MPO wszczęło dziewięć postępowań o zamówienie publiczne na potrzeby realizacji przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie spalarni odpadów, z tego:

- sześć postępowań zakończyło się wyłonieniem wykonawcy, tj. na: wykonanie działań promocyjnych i informacyjnych¹⁶⁵, świadczenie pomocy technicznej¹⁶⁶, wybór inżyniera kontraktu (dwa postępowania)¹⁶⁷, wybór projektanta¹⁶⁸ oraz wybór generalnego wykonawcy robót budowlanych¹⁶⁹;
- trzy postępowania zostały unieważnione przez MPO, w tym jedno dotyczące wyłonienia generalnego wykonawcy robót budowlanych¹⁷⁰ oraz dwa dotyczące usługi polegającej na wykonaniu studium wykonalności oraz uzyskaniu decyzji środowiskowej¹⁷¹.

(akta kontroli str. 9000-9002, 9010, 10238-10241, 10244-10246)

W ramach ww. postępowań o zamówienie publiczne prowadzonych było łącznie 10 postępowań odwoławczych przed Krajową Izbą Odwoławczą¹⁷², z tego pięć dotyczyło postępowania znak: JRP.27.2.2017.MP, dwa dotyczyły postępowania znak: JRP.27.5.2019.KS, po jednym w sprawie postępowań znak: ZDZ-ZZP-390-10/15, ZDZ-ZZP-390-8/15, ZBO.27.32.2015.LK.

(akta kontroli str. 8990-8991)

Członek Zarządu Spółki wyjaśnił, że: „Główne przyczyny opóźnień w realizacji przez MPO (...) przedsięwzięcia to przedłużające się postępowania przetargowe głównie na wybór generalnego wykonawcy rozbudowy spalarni. I postępowanie (ogłoszone w maju 2017 r.) zostało unieważnione w dniu 8 maja 2019 r. z uwagi na fakt, iż w przedmiotowym postępowaniu nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu.”.

(akta kontroli str. 8998)

[...]*)

(akta kontroli str. 8944, 8993, 10238-10241)

¹⁶⁵ W ramach postępowania nr ZBO-ZOZ-390-24/15 wszczętego 13 września 2015 r. wyłoniono Wykonawcę, z którym podpisano 12 kwietnia 2016 r. umowę nr 092/ZOZ/JRP/2016 z terminem realizacji do 11 kwietnia 2020 r.

¹⁶⁶ W ramach postępowania nr ZDZ-ZZP-390-8/15 wszczętego 14 marca 2015 r. wyłoniono Wykonawcę, z którym podpisano 25 lipca 2016 r. umowę nr 216/ZBO/JRP/022/2016 z terminem realizacji do 25 lipca 2020 r.

¹⁶⁷ W ramach postępowania nr ZBO.27.32.2015.LK wszczętego 2 grudnia 2015 r. wyłoniono Wykonawcę, z którym podpisano 25 sierpnia 2016 r. umowę nr 246/ZBO/JRP/022/2016 z terminem realizacji do 25 sierpnia 2020 r. W ramach drugiego postępowania - nr JRP.07.09.2020.KS, wszczętego 29 maja 2020 r., wyłoniono Wykonawcę, z którym umowę planowano zawrzeć w dniu 17 listopada 2020 r.

¹⁶⁸ W ramach postępowania nr ZDZ-ZZP-390-10/15 wszczętego 27 kwietnia 2015 r. wyłoniono Wykonawcę, z którym podpisano 6 czerwca 2016 r. umowę nr 148/ZBO/JRP/022/2016 z terminem realizacji do 6 grudnia 2020 r.

¹⁶⁹ W ramach postępowania JRP.27.5.2019.KS, wszczętego 14 sierpnia 2019 r., wyłoniono Wykonawcę, z którym w dniu 30 listopada 2020 r. zawarto umowę z terminem realizacji w okresie 36 miesięcy od momentu rozpoczęcia robót budowlanych.

¹⁷⁰ 23 maja 2017 r. wszczęto postępowanie nr JRP.27.2.2017.M, które zostało unieważnione 8 maja 2019 r. z powodu braku ofert niepodlegających odrzuceniu - na podstawie art. 93 ust. 1 pkt Pzp.

¹⁷¹ Pierwsze postępowanie nr JRP.27.3.2018.MP wszczęte 13 lipca 2018 r. unieważnione 27 sierpnia 2018 r. z uwagi na brak złożonych ofert - na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, drugie postępowanie nr JRP.27.4.2018.KS wszczęte 20 grudnia 2018 r. unieważnione 12 marca 2019 r., ponieważ cena jedynej niepodlegającej odrzuceniu oferty przewyższała kwotę jaką MPO zamierzało przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia - na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp.

¹⁷² Dane na dzień 11 sierpnia 2020 r.

29 grudnia 2016 r. MPO złożyło do NFOŚiGW wnioski o dofinansowanie w formie dotacji rozbudowy spalarni odpadów w ramach konkursu z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 dla działania 2.2 Gospodarka Odpadami Komunalnymi. Jednym z warunków, który powinno spełniać przedsięwzięcie, o którego dofinansowanie ubiegała się Spółka, było wpisanie przedsięwzięcia do uzgodnionego z ministrem właściwym do spraw środowiska planu inwestycyjnego, stanowiącego załącznik do uchwalonego przez sejmik województwa wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. Tego warunku przedsięwzięcie MPO nie spełniło, ponieważ po złożeniu przez Spółkę wniosku o dofinansowanie Wojewoda Mazowiecki stwierdził nieważność uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2022, do którego załącznikiem był uzgodniony z Ministrem Środowiska Plan inwestycyjny. Wobec braku planu inwestycyjnego, wnioski MPO o dofinansowanie otrzymał ocenę negatywną – z powodu niespełnienia kryterium formalnego.

(akta kontroli str. 8942; 9392-9395, 9389, 9399-9402, 9413-9419)

W związku z zawarciem z MPO Umowy Wykonawczej z 2014 r. Prezydent m.st. Warszawy zobowiązała Zarząd i Radę Nadzorczą Spółki do objęcia procesu inwestycyjnego rozbudowy ww. instalacji szczególnym nadzorem¹⁷³.

(akta kontroli str. 9043)

MPO cyklicznie przekazywało do Urzędu Miasta pisemne informacje o realizacji procesu inwestycyjnego, w tym prowadziło systematyczną sprawozdawczość do Rady Nadzorczej w formie pisemnych raportów dotyczących aktualnej realizacji zadań związanych z przedsięwzięciem. Do dnia 1 października 2020 r. MPO przekazało 68 raportów do Rady Nadzorczej.

(akta kontroli str. 9250-9542, 10132-10135)

Prezes i Członek Zarządu Spółki oświadczyli m.in., że: (...) Spółka na każdym etapie realizacji Przedsięwzięcia na bieżąco informowała o przebiegu procesu inwestycyjnego Radę Nadzorczą oraz Prezydenta wypełniając obowiązek informacyjny, który został nałożony na Spółkę, jak również niezwłocznie przekazywała informacje o zaistniałych incydentach dotyczących zmaterializowania się określonych ryzyk.”.

(akta kontroli str. 10932-10939)

Sprawozdawczość w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi.

W latach 2016-2020 (31 sierpnia) w MPO sporządzane były sprawozdania w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi, tj.:

- sprawozdania podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (art. 9n ucpg) – sprawozdania te sporządzane były za I i II półrocze w latach 2016-2018 r. oraz za cały 2019 r., oddzielnie w zakresie odpadów odebranych w ramach umowy z Urzędem Miasta i odpadów odebranych w ramach umów z właścicielami nieruchomości. Ten rodzaj sprawozdań był również sporządzany i przekazywany wójtom i burmistrzom m.in. gmin na terenie, których MPO posiada wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, a odpady nie są z terenu tej gminy odbierane;
- roczne sprawozdania podmiotu prowadzącego instalację komunalną (art. 9oa ucpg);

¹⁷³ Pismo Prezydent m.st. Warszawy z 20 listopada 2014 r. znak: NW-III.0232.8.46.2014.AWA.

- roczne sprawozdania podmiotu zbierającego odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (art. 9nb ucpg) – sprawozdanie za rok 2018 i 2019 r. (obowiązek sporządzania tych sprawozdań wprowadzony od 1 stycznia 2018 r. na podstawie art. 4 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw¹⁷⁴);
- zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów (art. 75 w związku z art. 237a ust. 1 pkt 1 oraz art. 237aa ust. 1 pkt 1 uod) – sprawozdania za 2016 r., 2017 r. oraz 2018 r.¹⁷⁵.

Sprawozdania wymienione w art. 9n, art. 9oa oraz art. 9nb ucpg za poszczególne okresy sprawozdawcze w latach 2016-2018 przekazane zostały Prezydentowi m.st. Warszawy w terminach określonych w ww. ustawie. Sprawozdanie podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za 2019 r. zostało złożone Prezydentowi m.st. Warszawy w terminie wynikającym z art. 7 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2¹⁷⁶. Sprawozdania, o których mowa w art. 75 ustawy o odpadach przekazane zostały za poszczególne lata 2016-2018 Marszałkowi Województwa Mazowieckiego w terminach określonych w przywołanej ustawie.

Szczegółową analizą w zakresie zgodności danych i informacji objęto półroczne sprawozdania – za 2017 i 2018 r. – podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w zakresie odpadów odebranych w ramach umowy z Urzędem Miasta oraz odpadów odebranych w ramach umów z właścicielami nieruchomości; zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za 2017 r. i 2018 r., a także roczne sprawozdanie podmiotu zbierającego odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za 2018 r.

W sporządzonym 21 stycznia 2019 r. sprawozdaniu podmiotu zbierającego odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za 2018 r. wykazane były stany zerowe. Natomiast w Zbiorczych zestawieniach danych za 2018 r. o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów w dziale 4 Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach zebranych odpadów wykazana została masa zebranych odpadów w ilości 198 487,385 Mg.

Zgodnie z art. 9nb ucpg podmioty zbierające odpady komunalne są zobowiązane do sporządzania sprawozdania podmiotu zbierającego odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń, MPO w miejscach zbierania, tj. lokalizacjach przy ul. Tatarskiej 2/4, Kampinoskiej 1 i Zabranieckiej 2 zbiera odpady odbierane od właścicieli nieruchomości w ramach przeładunku odpadów przed transportem do instalacji zagospodarowującej odpady. MPO posiada zezwolenia na zbieranie odpadów we wskazanych wyżej lokalizacjach.

¹⁷⁴ Dz. U. poz. 2056, ze zm. (akt ten został uchylony 31 grudnia 2020 r.)

¹⁷⁵ Termin sporządzenia sprawozdania za 2019 r. został przesunięty na 31 października 2020 r. (art. 237ea ust. 2 ustawy o odpadach).

¹⁷⁶ Dz. U. poz. 875, ze zm.

W kwestii wyjaśnienia przyczyn wykazania stanów zerowych w sprawozdaniu za 2018 r. podmiotu zbierającego odpady komunalne Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wyjaśniła, że: „MPO w roku 2018 prowadziło na podstawie m. in. umów z Urzędem m. st. Warszawy działalność w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu m. st. Warszawy. (...) MPO (...) było i jest zarówno podmiotem odbierającym jak i zbierającym odpady komunalne. (...). Działalność punktów przeładunkowych polega jedynie na przeładunku części odpadów odebranych przez Spółkę i dalszym ich transporcie do Zakładów celem przetworzenia lub przekazaniu do odbiorców zewnętrznych. W związku z powyższym odpady zebrane w punktach przeładunkowych są wykazane również w sprawozdaniu podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości sporządzanego na podstawie art. 9n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jako odpady odebrane. Spółka nie prowadzi działalności polegającej na zbieraniu odpadów bezpośrednio od mieszkańców m. st. Warszawy (zbieranie działające na zasadach analogicznych jak punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych). W związku z tym, wszystkie odpady pochodzące z m.st. Warszawy są ujęte w sprawozdaniu podmiotu odbierającego, o którym mowa powyżej. W związku z wątpliwościami w zakresie obowiązku sprawozdawczego o którym mowa w art. 9nb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, MPO pismem z dnia 13 sierpnia 2018 r. (...) wystąpiło do Biura Gospodarki Odpadami Komunalnymi Urzędu miasta stołecznego Warszawy o jednoznaczną odpowiedź w powyższej kwestii. Pismem z dnia 18 września 2018 r. (...) BGOK wskazało, iż obowiązek sprawozdawczy o którym mowa w art. 9nb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach został nałożony na podmioty zbierające frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła z terenu danej gminy. Dotyczy on jedynie przyjmowanych i zbieranych odpadów komunalnych od mieszkańców m. st. Warszawy a nie odbieranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu m. st. Warszawy. W związku z powyższym sprawozdanie sporządzone przez MPO na podstawie art. 9nb ww. ustawy miało status sprawozdania zerowego. (...) Jako odpady zebrane MPO definiuje te odpady, dla których stosowana jest karta ewidencji dla odpadów zbieranych.”.

(akta kontroli str. 3501-3507; 3511-3512; 3519-3520; 3543; 3546; 3552-3562; 6482-6490; 11198-11550, 11700-11725)

Spośród 12 sprawozdań półrocznych podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, sporządzonych za poszczególne lata 2016-2018 i złożonych Prezydentowi m.st. Warszawy, siedem było korygowanych na wezwanie BGOK.

Korygowane było, także w związku z wezwaniem BGOK, jedno sprawozdanie podmiotu prowadzącego instalację komunalną za 2018 r. (spośród 4 sporządzonych za poszczególne lata 2016-2019).

Zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów za poszczególne lata 2016-2018 korygowane były trzykrotnie, z tego dwukrotnie zbiorcze zestawienie za 2017 r. i jeden raz zbiorcze zestawienie za 2018 r. Dwie korekty zbiorczych zestawień za 2017 r. i 2018 r. sporządzone zostały w wyniku kontroli przeprowadzonych przez MWIOŚ oraz przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego.

W latach 2016-2020 (do 31 sierpnia) w MPO zostało przeprowadzonych 11 kontroli związanych z gospodarką odpadami, z tego: dziewięć kontroli MWIOŚ i po jednej kontroli z Urzędu Miasta i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń w MPO wyjaśniła, że: „W okresie 2016-2020 jedynie w wyniku dwóch niżej wskazanych kontrolach

stwierdzone zostały naruszenia, które spowodowały konieczność wystąpienia z korektą zbiorczego zestawienia danych:

- kontrola Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w związku z pożarem w dniu 7 czerwca 2018 r. miejsc magazynowania i przetwarzania odpadów wielkogabarytowych przy ul. Kampinoskiej 1 w Warszawie. MWIOŚ przedstawił Spółce Zarządzenia pokontrolne z dnia 31 października 2018 r. (...). Zalecił przedłożyć Marszałkowi Województwa Mazowieckiego korektę Zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów za 2017 r. w zakresie masy odpadów poddanych przetworzeniu metoda R13. MPO informuje, iż ww. korekta została złożona przy piśmie z dnia 27 listopada 2018 r. (...);
- kontrola Marszałka Województwa Mazowieckiego w dniach 25 lipca – 6 września 2019 r. na terenie instalacji do przetwarzania selektywnie odebranych odpadów zielonych zlokalizowanej na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Kampinowska” OUZ-1 przy ul. Kampinoskiej 1. Przedmiotową kontrolą objęty został okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. Kontrolujący przedstawił MPO zalecenia pokontrolne z dnia 27 września 2019 r. (...). Zalecił złożyć korektę zbiorczego Zestawienia danych o odpadach, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za rok 2018 w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma, gdyż w dziale 7 formularza błędnie wpisano masę odpadów wytworzonych w instalacji (frakcja nadsitowa o kodzie 19 12 12). MPO informuje, iż ww. korekta została złożona przy piśmie (...) z dnia 4 października 2019 r. (...)

(akta kontroli str. 3502; 3507-3510; 3543-3551; 3563-3567)

W Zbiorczych zestawieniach danych o rodzajach odpadów (...) za 2017 r. i 2018 r. wykazane zostały decyzje w zakresie gospodarki odpadami, które nie miały odzwierciedlenia w rejestrze Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (dalej: „rejestr BDO”).

Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wyjaśniła, że: „(...) wykaz decyzji wskazanych w BDO jest wykazem niekompletnym oraz zawierającym również pojedyncze, nieobowiązujące już decyzje. Zgodnie z art. 51. Ust. 1 ustawy o odpadach Marszałek województwa dokonuje wpisu do rejestru (BDO) z urzędu m.in. dla: posiadacza odpadów, który uzyskał pozwolenie zintegrowane, posiadacza odpadów, który uzyskał pozwolenie na wytworzenie odpadów, posiadacza odpadów, który uzyskał zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów, jeżeli nie uzyskali wpisu do rejestru na podstawie art. 50 ust. 2, który wskazuje że przed rozpoczęciem działalności podmiot musi uzyskać stosowny wpis do BDO. MPO zatem nie miało wpływu ani na zakres ani na formę wpisywanych przez Marszałka Województwa Mazowieckiego (...) decyzji. (...) Od stycznia 2020 r. funkcjonuje BDO w wersji elektronicznej, wraz z ewidencją odpadów oraz wystawianiem i potwierdzaniem KPO i KPOK. Również od stycznia 2020 wnioski w zakresie aktualizacji informacji w BDO składane są jedynie elektronicznie. MPO dokonało kilku prób skorzystania z zakładki do aktualizacji wpisu do BDO m.in. w zakresie wpisania MPO jako podmiot odbierający odpady od właścicieli nieruchomości winniśmy mieć (oprócz decyzji/zawiadomień z gmin wymaganych art. 9c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) w BDO wpis w dziale Dział XV, jednak błędy w bazie uniemożliwiły poprawne wysłanie wniosku aktualizacyjnego. Przy próbie wysłania wniosku pojawił się komunikat: *Należy wypełnić przynajmniej jedną tabelę dla każdego z miejsc prowadzenia działalności*

we wniosku. MPO nie było w stanie wypełnić powyższych tabel, gdyż miejsca prowadzenia działalności wskazuje Organ na podstawie wydawanych zezwoleń. MPO w formularzu kontaktowym do BDO Formularz kontaktowy - wnioski, obowiązek rejestracji zgłaszało prośby o pomoc i wyjaśnienie. Analizując informacje i objaśnienia w BDO – mapa produktu zauważam, iż moduł funkcjonalności elektronicznych wniosków był dwukrotnie zmieniany (17 lutego i 16 marca). Żadna z tych funkcjonalności nie umożliwia złożenia w BDO wniosku aktualizacyjnego. Problem został rozwiązany dopiero na początku czerwca br., a Spółka złożyła stosowne wnioski w powyższym zakresie 1 i 15 czerwca 2020 r. Zarząd MPO nie zgłaszał Marszałkowi Województwa Mazowieckiego faktu wprowadzenia do rejestru BDO niewłaściwych danych. Spółka niezależnie od składanych wyjaśnień wystąpi do Marszałka o wprowadzenie stosownych zmian w prowadzonym rejestrze.”.

(akta kontroli str. 3502; 3504-3507)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W zawieranych do 4 września 2019 r. umowach w sprawie zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Warszawy MPO nie zagwarantowało sobie możliwości naliczania kar umownych w przypadku niedostarczenia przez wykonawcę wymaganych dokumentów potwierdzających zagospodarowanie odpadów.

(akta kontroli str. 8012, 8013, 8056)

MPO w wyniku weryfikacji sprawozdań kwartalnych zgłaszało uwagi dotyczące masy odpadów wskazanych w sprawozdaniach dla ww. zadań, które były większe niż masy odpadów wykazanych przez wykonawcę w kartach przekazania odpadów. W przekazanych dokumentach dla zadań 7, 8 i 9, brakowało podpisów transportującego odpady.

(akta kontroli str. 7172-7179, 7917)

Rada Nadzorcza MPO w ramach kontroli zbadła i dokonała oceny w grudniu 2019 r. prawidłowości i efektywności zastosowanych przez Spółkę mechanizmów w obszarze działalności i funkcjonowania Spółki, w tym mechanizmu rozliczenia wynagrodzenia za usługę zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu m.st. Warszawy za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. Zgodnie z protokołem z kontroli¹⁷⁷ „(...) w umowach z Wykonawcami brakuje precyzyjnych zapisów dotyczących naliczania kar umownych w przypadku niedostarczenia wszystkich wymaganych dokumentów potwierdzających zagospodarowanie. Obecne zapisy są nieskuteczne i powodują ciągłe przedłużanie przez Wykonawców procesu składania wyjaśnień i uzupełniania dokumentacji.(...)”.

Ponadto w ww. protokole w pkt 6 lit. b części VIII Zalecenia pokontrolne wskazano, że należy doprecyzować zasady naliczania kar umownych w przypadku przekraczania przez wykonawców maksymalnych terminów przekazania dokumentów potwierdzających realizację usługi zagospodarowania.

(akta kontroli str. 7912-7935)

W umowach w sprawie zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Warszawy zawieranych po 4 września 2019 r. MPO wprowadziło postanowienia o karze umownej za niedotrzymanie przez wykonawcę terminów składania sprawozdań zawierających wymagane dokumenty i informacje.

¹⁷⁷ Załącznik do uchwały nr 72/2019 Rady Nadzorczej Spółki MPO z dnia 18 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 8013)

Zdaniem NIK, niezapewnienie przez MPO w ww. umowach zapisów dotyczących naliczenia kar za niedostarczenie wszystkich wymaganych dokumentów potwierdzających było działaniem nierzetelnym.

2. Dla sześciu zadań¹⁷⁸ realizowanych w okresie od 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 czerwca 2019 r. MPO przekazało BGOK plany odbioru dla wszystkich MGO 27 dni po terminie, czym naruszyło § 2 ust. 3 pkt 3 lit. b w sześciu umowach.

(akta kontroli str. 3852-3855)

Zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 3 lit. b umów¹⁷⁹ zawartych przez Spółkę z Urzędem Miasta, wykonawca zobowiązany był przekazać plany odbiorów dla wszystkich miejsc gromadzenia odpadów i dla wszystkich odbieranych w nich frakcji odpadów komunalnych nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem realizacji przedmiotu ww. umów, tj. po uwzględnieniu dni wolnych od pracy, nie później niż w dniu 27 grudnia 2018 r. BGOK otrzymał od Spółki plany odbiorów w dniu 23 stycznia 2019 r., czyli 27 dni po terminie określonym w umowie.

(akta kontroli str. 7970)

BGOK naliczyło kary umowne w wysokości ogółem 21 600,00 zł netto za niedostarczenie na czas planów odbiorów dla ww. sześciu zadań.

(akta kontroli str. 3852-3853)

Członkowie Zarządu Spółki wskazali, że z uwagi na nowe zasady raportowania i przekazywania danych, które obowiązywały od 1 stycznia 2019 r. oraz konieczność modyfikowania i testowania systemów informatycznych, w tym generowania raportów w nowym układzie, dane zostały złożone w innym terminie.

(akta kontroli str. 7172-7179, 7917)

3. Na dzień 1 stycznia 2019 roku Spółka nie wyposażyła wszystkich MGO w pojemniki na segregację odpadów, co było niezgodne z postanowieniami § 2 ust. 3 pkt 1 a, b, c umów¹⁸⁰ zawartych przez MPO z Urzędem Miasta. Spółka nie przesyłała również oficjalnych pism do BGO odnośnie do niewyposażenia MGO w pojemniki. W konsekwencji zamawiający naliczył MPO kary z tytułu braku wstawienia pojemników zgodnie z terminem, w wysokości ogółem 4 323 081,18 zł. Kwota ta została uregulowana przez Spółkę w dniu 5 lipca 2019 r.

(akta kontroli str. 3855,7970)

Członek Zarządu Spółki wyjaśnił, że: „na dzień 1 stycznia 2019 roku Spółka nie wyposażyła wszystkich MGO w dodatkowe pojemniki na segregację odpadów zgodnie z podpisanymi umowami na obsługę 6 zadań tj. zadanie 1 – Bielany, Żoliborz; zadanie 2 – Białołęka, Targówek; zadanie 3 – Mokotów; zadanie 4 – Ochota, Ursus, Włochy; zadanie 7 – Śródmieście; zadanie 9 – Wola, Bemowo. Także wszystkie MGO z zabudowy jednorodzinnej w 6 zadaniach były wyposażone w niezbędne worki do odbioru odpadów zgodnie z zasadami nowej segregacji, pozostałe nieruchomości zabudowy wielorodzinnej oraz

¹⁷⁸ Zadanie 1 - Bielany, Żoliborz; zadanie 2 - Białołęka, Targówek; zadanie 3 - Mokotów; zadanie 4 - Ochota, Ursus, Włochy; zadanie 7 - Śródmieście; zadanie 9 - Wola, Bemowo.

¹⁷⁹ Nr GO/B/III/1/8/U-21/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-22/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-23/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-24/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-25/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-26/18 z dnia 30 listopada 2018 r.

¹⁸⁰ Nr GO/B/III/1/8/U-21/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-22/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-23/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-24/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-25/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-26/18 z dnia 30 listopada 2018 r.

niezamieszkałej w pojemniki do odbioru odpadów w zależności od potrzeb na zasadach starej segregacji, czyli w podziale na 3 frakcje odpadów. Należy podkreślić, że Opis Przedmiotu Zamówienia do ww. umów określał tylko szacunkową liczbę pojemników przypisanych do starej frakcji (odpady zmieszane, segregacja sucha i szkło) a dane szacunkowe Zamawiającego odnośnie konieczności dostarczenia pojemników do nowej segregacji były przedstawione jako łączna pojemność pojemników wyrażona w dm³. Spółka w momencie podpisywania umów na obsługę sześciu zadań od 1 stycznia 2019 roku, na zasadach nowej segregacji, nie miała na stanie wystarczającej ilości pojemników koniecznych do dostawienia, w szczególności w nowej kolorystyce. Spółka w trybie pilnym przystąpiła do przygotowań w celu spełnienia wymagań umów i w dniu 5 grudnia został ogłoszony przetarg publiczny na zakup i dostawę pojemników. Po rozstrzygnięciu przetargu i wyborze wykonawcy w dniu 28 stycznia 2019 roku została zawarta umowa a pierwsze dostawy pojemników były realizowane w pierwszej połowie lutego. Wyposażenie MGO w pojemniki do nowej segregacji w szczególności w zabudowie niezamieszkałej było uzależnione od właściciela/zarządcy nieruchomości oraz jego preferencji. Wykonawca, czyli MPO musiało uzyskać informacje od właściciela/zarządcy nieruchomości jakie pojemniki ma dostarczyć (część nieruchomości nie wymagała dostawienia pojemników na wszystkie frakcje odpadów). W zabudowie wielorodzinnej w przypadkach przypisania 2 lub więcej pojemników do segregacji suchej pojemniki były rozdzielane na frakcje metal i plastik oraz papier a dostarczany był tylko pojemnik na odpady BIO. Spółka nie przesyłała oficjalnych pism do Biura Gospodarki Odpadami odnośnie niewyposażenia MGO w pojemniki do nowej segregacji a jedynie były wysyłane raz na tydzień wymagane w umowie raporty, w których były wyszczególnione między innymi pojemniki przypisane do danego MGO. Zamawiający o trudnościach w spełnieniu tego warunku został poinformowany podczas negocjacji. Przedstawiciele Spółki podczas negocjacji oświadczyli, iż biorąc pod uwagę posiadane zasoby, nie są w stanie od 01.01.2019 r. świadczyć w pełni usługi odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców wg nowych zasad segregacji śmieci, zgodnie z postanowieniami zaproponowanej przez Zamawiającego umowy. Zgodnie bowiem z nowymi przepisami dot. segregacji odpadów w m.st. Warszawa po 01.01.2019 r. należało podzielić odpady na 5 frakcji, a nie jak do końca 2018 roku na trzy. Zmiana zasad segregacji wymagała od Wykonawcy (MPO) zwiększenia liczby pojemników jakie należało dostarczyć do MGO, zmiany ich oznaczenia, a także podjęcia wielu innych działań. Zgodnie z uzyskaną od producentów w tym okresie informacją odnośnie pojemników na odpady MPO mogło pozyskać w pełnym zakresie potrzebnym na całkowite i należyte zrealizowanie zamówienia dopiero po upływie trzech miesięcy. Jednocześnie przedstawiciele Wykonawcy zaproponowali, aby w treści umowy podkreślić, iż dostawa nowych pojemników do MGO będzie się odbywać sukcesywnie/etapowo a MPO dopełni wszystkich starań, aby pojemniki zostały dostarczone w najszybszym możliwym terminie. Przewodniczący komisji Zamawiającego oświadczył, iż nie jest możliwym odstąpienie od zasad nowej segregacji śmieci określonej w *Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy* uchwalonym przez Radę m.st. Warszawy. Przedstawiciele Zamawiającego zdawali sobie sprawę, że okres jaki pozostał do rozpoczęcia wykonania zamówienia jest krótki, ale jak wyjaśnił Przewodniczący komisji wprowadzenie okresu przejściowego do umowy jest niemożliwe. (...) Spółka wyposażała MGO w pojemniki zgodnie z zasadami nowej segregacji w zależności od potrzeb na bazie informacji uzyskanych od właściciela/zarządcy/administradora nieruchomości w zadaniu 4 – Ochota, Ursus, Włochy;

zadaniu 7 – Śródmieście; zadaniu 9 – Wola, Bemowo. Proces ten był długotrwały i pomimo uzupełnienia większości pojemników pod koniec maja 2019 roku również trwał w późniejszym terminie z uwagi na zgłaszane potrzeby właścicieli/zarządców/administratorów nieruchomości. W związku z kończącymi się umowami w dniu 30 czerwca 2019 roku na obsługę zadania 1 – Bielany, Żoliborz; zadania 2 – Białoleka, Targówek oraz w dniu 31 sierpnia 2019 roku w zadaniu 3 – Mokotów nie wymieniono/dostawiono pojemników na nową segregację. Spółka nie może przedstawić jednoznacznych dokumentów potwierdzających wyposażenie wszystkich nieruchomości, ponieważ nie były zbierane potwierdzenia lub odmowy wstawienia pojemników od właścicieli/zarządców/administratorów nieruchomości, a raporty z systemu informatycznego obejmują wszystkie MGO, te które segregowały odpady na wszystkie frakcje, na część frakcji oraz te, które nie segregowały odpadów. Dodatkowo informujemy, że część nieruchomości miało i ma wspólne MGO dla odpadów segregowanych (np. blok posiadający kilka klatek, czyli kilka MGO mógł mieć tylko w jednej pojemnik na odpady BIO). Spółka może tylko przedstawiać zestawienie wykonane na podstawie danych z systemu informatycznego pokazujący wzrost liczby pojemników przypisanych do danego zadania.”.

(akta kontroli str. 3852-3855, 4041-4043)

W związku z usunięciem nieprawidłowości NIK nie formułuje wniosku w tym zakresie.

4. W MPO w dniu 30 listopada 2018 r. podpisano sześć umów¹⁸¹ oraz w dniu 27 marca 2019 r. trzy umowy¹⁸² dotyczące odbioru odpadów komunalnych z terenu Warszawy pomimo, że Spółka nie była przygotowana do realizacji ww. umów, tj. w okresie od 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 września 2019 r.¹⁸³ nie realizowała zadań określonych w powyższych umowach polegających m.in. na: zapewnieniu pojemników do odbioru odpadów komunalnych w miejscach gromadzenia odpadów od dnia 1 stycznia 2019 r.; odbiorze odpadów zgodnie z harmonogramem; odpowiedniej liczbie kierowców samochodów do odbioru odpadów komunalnych.

(akta kontroli str. 7970, 10701)

W „Informacji o wstępnych wynikach zadania audytowego – czynności doradczych pn. *Ocena funkcjonowania systemu zarządzania w wybranych obszarach działalności Spółki*” przeprowadzonego w MPO wskazano m.in., że od czasu przejścia w trybie nagłym zadania nr 3 (Mokotów), Spółka borykała się ze stałym brakiem niezbędnej liczby kierowców-ładowaczy i ładowaczy. Odbiór odpadów z Mokotowa w pierwszych miesiącach świadczenia usługi był możliwy tylko dzięki przesunięciu pracowników z innych zadań, co z kolei powodowało niedobory kadrowe w pozostałych zadaniach oraz zadania wykonywane były pomimo braku dostatecznej liczby pojazdów. W omawianym dokumencie zawarto, że wykorzystywany tabor przez Spółkę był stary i wyeksploatowany, co wpływało do awaryjność i przestoje naprawcze pojazdów.

¹⁸¹ Nr GO/B/III/1/8/U-21/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-22/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-23/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-24/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-25/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-26/18 z dnia 30 listopada 2018 r.

¹⁸² GO/B/III/1/8/U-7/19-22 z dnia 27 marca 2019 r.; GO/B/III/1/8/U-10/19-22 z dnia 27 marca 2019 r.; GO/B/III/1/8/U-12/19-22 z dnia 27 marca 2019 r.

¹⁸³ Nr GO/B/III/1/8/U-9/18 z dnia 13 lipca 2018 r.; Nr GO/B/III/1/8/U-21/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-22/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-23/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-24/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-25/18 z dnia 30 listopada 2018 r., GO/B/III/1/8/U-26/18 z dnia 30 listopada 2018 r.; Nr GO/B/III/8/U-7/19-22 z dnia 27 marca 2019 r.; Nr GO/B/III/8/U-10/19-22 z dnia 27 marca 2019 r.; Nr GO/B/III/8/U-12/19-2 z dnia 27 marca 2019 r.

(akta kontroli str. 8748-8802)

W trakcie prowadzonych negocjacji z Urzędem Miasta przed zawarciem umów w dniu 30 listopada 2018 r. dla zadań 1, 2, 3, 4, 7 i 9, przedstawiciele Spółki oświadczyli, że biorąc pod uwagę posiadane zasoby, nie byli w stanie od 1 stycznia 2019 r. świadczyć w pełni usługi odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców wg nowych zasad segregacji śmieci, zgodnie z postanowieniami zaproponowanej przez zamawiającego umowy. Zgodnie bowiem z nowymi przepisami dot. segregacji odpadów w Warszawie po 1 stycznia 2019 r. należało podzielić odpady na 5 frakcji, a nie jak do końca 2018 r. na trzy. Zmiana zasad segregacji wymagała od wykonawcy (MPO) zwiększenia liczby pojemników jakie należało dostarczyć do MGO, zmiany ich oznaczenia, a także podjęcia wielu innych działań.

(akta kontroli str. 4041-4043)

Brak przygotowania przez MPO do realizacji ww. umów dotyczących odbioru odpadów komunalnych z terenu Warszawy od 1 stycznia 2019 r. było przyczyną naliczenia kar umownych Spółce przez Urząd Miasta za: niezapewnienie pojemników do odbioru odpadów komunalnych w miejscach gromadzenia odpadów od dnia 1 stycznia 2019 r.; odbiór odpadów niezgodny z harmonogramem; przekazanie planów odbioru 27 dni po terminie dla wszystkich MGO dla sześciu zadań¹⁸⁴ realizowanych w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2019 r. W związku z zakończeniem realizacji ww. umów NIK nie formułuje wniosków w tym zakresie.

5. Nieoznakowanie pojemników naklejką określającą frakcje odpadów przez MPO na dzień 1 stycznia 2019 r. dla zadań 1, 2, 3, 4, 7 i 9 było niezgodne z § 2 ust. 3 pkt 1a umów z dnia 30 listopada 2018 r. na realizację usługi odbioru odpadów komunalnych z terenu Warszawy.

(akta kontroli str. 3852-3855, 7970)

Postanowienia OPZ stanowiące załączniki do umów na obsługę sześciu zadań, tj.: zadania 1 – Bielany, Żoliborz; zadania 2 – Białołęka, Targówek; zadania 3 – Mokotów; zadania 4 – Ochota, Ursus, Włochy; zadania 7 – Śródmieście; zadania 9 – Wola, Bemowo, zawartych w dniu 30 listopada 2018 r., zobowiązywały MPO do usunięcia starego oznakowania i umieszczenia nowego zgodnie z wzorem (załącznik nr 4 do OPZ) do dnia 31 grudnia 2018 r.

Dyrektor Działu Sprzedaży oraz Dyrektor Działu Odbioru Odpadów wskazali m.in., że Spółka wyposażała MGO w pojemniki zgodnie z zasadami nowej segregacji w zależności od potrzeb bazując na informacji uzyskanych od właściciela/zarządcy/administradora nieruchomości. Wszystkie pojemniki dostarczane do MGO były wyposażane w elektroniczne etykiety RFID oraz oznakowane etykietą – naklejką z frakcją odpadu, lecz proces ten był długotrwały.

(akta kontroli str. 6577-6578)

Ponadto Członek Zarządu Spółki w wyjaśnieniach wskazał m.in., że „(...) Przedstawiciele Spółki podczas negocjacji oświadczyli, iż biorąc pod uwagę posiadane zasoby, nie są w stanie od 01.01.2019 r. świadczyć w pełni usługi odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców wg nowych zasad segregacji śmieci, zgodnie z postanowieniami zaproponowanej przez zamawiającego umowy. Zgodnie bowiem z nowymi przepisami dot. segregacji odpadów w m.st. Warszawa po 01.01.2019 r. należało podzielić odpady na 5 frakcji, a nie jak do

¹⁸⁴ Zadanie 1 - Bielany, Żoliborz; zadanie 2 - Białołęka, Targówek; zadanie 3 - Mokotów; zadanie 4 - Ochota, Ursus, Włochy; zadanie 7 - Śródmieście; zadanie 9 - Wola, Bemowo.

końca 2018 roku na trzy. Zmiana zasad segregacji wymagała od wykonawcy (MPO) zwiększenia liczby pojemników jakie należało dostarczyć do MGO, zmiany ich oznaczenia, a także podjęcia wielu innych działań. Zgodnie z uzyskaną od producentów w tym okresie informacją odnośnie pojemników na odpady MPO mogło pozyskać w pełnym zakresie potrzebnym na całkowite i należyte zrealizowanie zamówienia dopiero po upływie trzech miesięcy. Jednocześnie przedstawiciele wykonawcy zaproponowali, aby w treści umowy podkreślić, iż dostawa nowych pojemników do MGO będzie się odbywać sukcesywnie/etapowo, a MPO dopełni wszystkich starań, aby pojemniki zostały dostarczone w najszybszym możliwym terminie. Przewodniczący komisji zamawiającego oświadczył, iż nie jest możliwym odstępnie od zasad nowej segregacji śmieci określonej w *Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy* uchwalonym przez Radę m.st. Warszawy (...).”

(akta kontroli str. 4041-4043)

Zdaniem NIK problemy organizacyjne po stronie MPO nie zmieniają faktu, że nieoznakowanie w wymaganym terminie pojemników naklejką określającą frakcje odpadów stanowiło naruszenie umów zawartych z Miastem na realizację usługi odbioru odpadów komunalnych. Stanowi to kolejne potwierdzenie, że MPO nie było przygotowane do realizacji zadania, którego się podjęło. W związku z zakończeniem wykonywania ww. umów NIK nie formułuje wniosku w tym zakresie.

6. [... ¹⁸⁵]*) [...]*)

(akta kontroli str. 6515-6516)

W latach 2016-2018 Spółka została zobowiązana, w umowach na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, do osiągnięcia w danym roku kalendarzowym określonego w § 2 umów poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych odebranych w ramach poszczególnych zadań: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. MPO nie osiągnęło wymaganego w 2016 r. poziomu 18% dla zadań 1, 2, 4, 7 i 9 w roku 2017 – 20% dla zadań 1, 2, 4, 9 i w roku 2018 – 30% dla zadań 1, 2, 4 i 9. W związku z powyższym zostały Spółce naliczone kary umowne w wysokości stanowiącej iloczyn ilości brakującej masy odpadów komunalnych wyrażonych w Mg, wymaganej do osiągnięcia odpowiedniego poziomu i ceny jednostkowej brutto za zagospodarowanie odpadów komunalnych wskazanych w ofercie.

(akta kontroli str. 267-268)

[...]*)

(akta kontroli: 6511-6514)

Z-ca Dyrektora Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wyjaśnił, że: „Sposób wyliczenia osiągniętych poziomów recyklingu zgodnie z przywołanym rozporządzeniem jest wyjątkowo niekorzystny w szczególności dla firm zobowiązanych do odbioru wszystkich odpadów wytworzonych przez mieszkańców i na nieruchomościach niezamieszkałych, na podstawie umowy

¹⁸⁵ Umowy nr: GO/B/III/1/8/U-07/14-17 z dnia 15 kwietnia 2014 r.; GO/B/III/1/8/U-08/14-17 z dnia 15 kwietnia 2014 r.; GO/B/III/1/8/U-10/14-17 z dnia 15 kwietnia 2014 r. GO/B/III/1/8/U-06/13-17 z dnia 19 listopada 2013 r.; Zadanie 9 – nr GO/B/III/1/8/U-11/14-17 z dnia 15 kwietnia 2014 r.; umowa zmieniająca umowę nr GO/B/III/1/8/U-07/14-17 zawarta w dniu 27 grudnia 2016 r.; umowa zmieniająca umowę nr GO/B/III/1/8/U-08/14-17 zawarta w dniu 27 grudnia 2016 r.; umowa zmieniająca umowę nr GO/B/III/1/8/U-10/14-17 zawarta w dniu 27 grudnia 2016 r.; umowa zmieniająca umowę nr GO/B/III/1/8/U-06/13-17 zawarta w dniu 18 listopada 2016 r.; umowa zmieniająca umowę nr GO/B/III/1/8/U-11/14-17 zawarta w dniu 27 grudnia 2016 r.; GO/B/III/1/8/U-9/18 z dnia 13 lipca 2018 r.

z gminą. W odbieranych odpadach zielonych o kodzie 20 02 01, odpadach wielkogabarytowych 20 03 07 oraz odpadach kuchennych 20 01 08 nie ma frakcji: papieru, tworzyw sztucznych, metali czy szkła nadających się do recyklingu. Również z odpadów niesegregowanych zmieszanych o kodzie 20 03 01 trudne lub niemożliwe jest wydzielenie odpadów surowcowych nadających się do recyklingu. Oznacza to, że spośród odpadów komunalnych odebranych przez Spółkę z terenu m. st. Warszawy jedynie odpady o kodach 15 01 06 oraz 15 01 07 mogły być brane pod uwagę przy wyliczaniu poziomów recyklingu. Podkreślić należy, że nieosiągnięcie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych przez Spółkę nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych. Brak realizacji tego obowiązku nastąpił po pierwsze z powodu wskazanego powyżej, tj. niewłaściwe podejście do sposobu wyliczania osiągniętego poziomu jak i z powodu złej jakości odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki oraz nieszczelności systemu gospodarki odpadami na terenie m.st. Warszawy. Oczywiście jest, iż osiągnięcie zakładanych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku jest praktycznie możliwe tylko w przypadku selektywnego zbierania i odbioru odpadów komunalnych, przy jednoczesnym zapewnieniu dobrej jakości tej zbiórki. Recyklerzy są zainteresowani wyłącznie surowcem najlepszej jakości i np. zabrudzony i wilgotny papier, który w zdecydowanej ilości występuje w odpadach z selektywnej zbiórki nie jest w przedmiocie ich zainteresowania. Procentowy udział poszczególnych frakcji odpadów w zadaniach obsługiwanych przez MPO według SIWZ wyglądało następująco:

- odpady segregowane suche, ok. 8,52% ogólnej masy odpadów komunalnych,
- szkło, ok. 2,49% ogólnej masy odpadów komunalnych,

co w sumie daje ok. 11% odpadów, z których możliwe jest pozyskanie odpadów nadających się do recyklingu. Duże znaczenie ma jakość selektywnej zbiórki. Wskazać należy, że odpady segregowane suche odbierane od właścicieli nieruchomości na terenie m.st. Warszawy miały dopuszczalny poziom zanieczyszczenia od 20 do 40%, a odpady opakowaniowe ze szkła od 5 do 20%. Frakcje te wymagały dalszego rozsortowania na linii segregacji i tylko część zebranych odpadów segregowanych suchych i szkła mogła być zaliczona do poziomów recyklingu. W rzeczywistości stopień zanieczyszczenia odpadów odbieranych od MPO był znacznie wyższy i np. w przypadku szkła sięgał do 80%. Spółka wielokrotnie informowała zamawiającego o złej jakości selektywnej zbiórki przesyłając wykaz adresów punktów odbioru odpadów (POO), w których ma miejsce niewłaściwa segregacja. Istotną kwestią, mającą wpływ na możliwość osiągnięcia przez Spółkę poziomów recyklingu jest nieszczelność systemu, o czym również wielokrotnie informowaliśmy zamawiającego. Spółka wskazywała, że nieszczelność systemu gospodarki odpadami, w tym „podkradanie” najwartościowszych frakcji odpadów nadających się do recyklingu, tj. szkła i segregowanych suchych może spowodować kary za nieosiągnięcie poziomów recyklingu. Oprócz firm, które wygrały przetarg na *Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu m. st. Warszawy*, odpady komunalne odbierali przedsiębiorcy, którzy przetarg przegrali. Wytwórcy odpadów komunalnych byli namawiani na zmianę kodu odpadów, umożliwiającą odbiór odpadów komunalnych poza systemem; dotyczyło to głównie tzw. zabudowy niezamieszkałej, tj. centrów handlowych, większych sklepów, hoteli, kompleksów biur, zakładów usługowych, hurtowni, kampusów uniwersyteckich, z której odpady szkła i segregowane suche są czyste asortymentowo i mogą być bezpośrednio przekazane do recyklingu. W rezultacie znaczna część odpadów

komunalnych, w tym głównie frakcji *segregowane suche*, wychodziła poza obowiązujący system gospodarki odpadami.”

(akta kontroli str. 3848-3851)

7. MPO nie zrealizowało obowiązku przekazania do Urzędu Miasta harmonogramu odbioru pojemników, co stanowiło naruszenie § 3 Umowy nr UMIA/GO/B/III/8/18/2019 z dnia 29 sierpnia 2019 r.

(akta kontroli str. 3852-3854,7970)

W § 3 Umowy nr UMIA/GO/B/III/8/18/2019 z dnia 29 sierpnia 2019 r. określono m.in., że MPO jako wykonawca nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia następującego po dniu zakończenia okresu realizacji przedmiotu Umowy, w ramach rozliczania Umowy odbierze z MGO, w terminach określonych w harmonogramie odbioru pojemników, pojemniki dostarczone w ramach realizacji przedmiotu Umowy oraz zakończy rozliczenia związane z realizacją przedmiotu Umowy, w tym przedłoży zamawiającemu wszelkie wymagane dokumenty pozwalające zamawiającemu na weryfikację Sprawozdań z Realizacji Umowy, zgodnie z § 4 Umowy.

(akta kontroli str. 10817-10818)

MPO nie przekazało do Urzędu Miasta harmonogramu odbioru pojemników. Członkowie Zarządu Spółki wyjaśnili, że: „zgodnie z postanowieniem § 23 pkt. 1 ww. umowy wykonawca nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia następującego po dniu zakończenia okresu realizacji przedmiotu Umowy powinien odebrać z MGO pojemniki dostarczone w ramach realizacji przedmiotu Umowy wskazane w harmonogramie odbioru pojemników, o którym mowa w § 23 pkt. 3. Spółka nie przekazywała zamawiającemu harmonogramu zbiórki pojemników z poszczególnych MGO zlokalizowanych na terenie dzielnicy Mokotowa (zadanie 3) z uwagi na ustne porozumienie pomiędzy MPO a [...]*, które zgodnie z wygranym postępowaniem przetargowym rozpoczęło odbiór odpadów komunalnych z terenu zadania 3 obejmującego dzielnicą Mokotów od dnia 1 października 2019 roku. (...). W dniu 30 września 2019 roku MPO przekazało przedstawicielowi konsorcjum wszystkie oryginalne klucze, piloty i tzw. pestki umożliwiające swobodny dostęp do MGO. Od tego dnia MPO nie miało możliwości swobodnego dostępu do ustawionych pojemników w MGO w celu ich odbioru i w pełni było uzależnione od pracowników Konsorcjum lub mieszkańców Mokotowa. (...).”

(akta kontroli str. 10817-10818)

8. [...]*)

(akta kontroli str. 4805-5106)

[...]*)

(akta kontroli str. 4712 -5106, 8326-8437)

[...]*)

(akta kontroli str. 8192-8200)

[...]*)

9. W 2019 r. MPO odbierało odpady niezgodnie z przekazanym harmonogramem oraz przed godziną 6.00 rano, co było niezgodne z warunkami Umowy nr GO/B/III/1/8/U-06/13-17 z dnia 19 listopada 2013 r. w związku z realizacją zadania nr 7 – odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z dzielnicy Śródmieście.

(akta kontroli str. 3852-3855)

BGOK poinformowało MPO o naruszeniu wykonania umowy z dnia 18 listopada 2016 r. zmieniającej umowę nr GO/B/III/1/8/U-06/13-17 z dnia 19 listopada 2013 r. Naruszenie polegało świadczeniu usług w zakresie odbioru odpadów komunalnych w godzinach innych niż między 6.00 a 22.00. Urząd Miasta naliczył karę umowną w wysokości 16 970 zł. Ponadto Urząd Miasta naliczył MPO karę umowną w łącznej wysokości 8 580 zł za odbiór odpadów komunalnych niezgodny z przedstawionym harmonogramem.

(akta kontroli str. 3852-3853)

Członkowie Zarządu Spółki wskazali, że w dzielnicy Śródmieście z uwagi na charakter zabudowy i parkujące pojazdy występował problem z dojazdem do nieruchomości pojazdów odbierających odpady komunalne w godzinach 6.00-22.00, w związku z czym załogi zmuszone były podejmować próby dojazdu i odbioru odpadów w godzinach innych niż 6.00-22.00.

(akta kontroli str. 4362)

Naruszenie przez MPO postanowień umowy z dnia 18 listopada 2016 r., zmieniającej umowę nr GO/B/III/1/8/U-06/13-17 z dnia 19 listopada 2013 r., było przyczyną naliczenia przez Miasto kar umownych w łącznej wysokości 25 550 zł, które zostały przez Spółkę zapłacone.

10. Przekroczenia dopuszczalnego czasu magazynowania zmieszanych odpadów komunalnych na terenie stacji przeładunkowej przy ul. Kampinoskiej, co było niezgodne z pkt 5.3 zezwolenia nr 1432/OŚ/2016.

Badanie czasu magazynowania odpadów o kodzie 20 03 01 (zmieszane odpady komunalne) w latach 2019-2020 wykonano dla poniższych okresów:

- 2018 r. – od 6 czerwca do 31 grudnia;
- 2019 r. – od 2 stycznia do 3 lutego, od 1 maja do 2 czerwca, od 1 września do 6 października, od 1 do 31 grudnia;
- 2020 r. (do 30 sierpnia 2020 r.) – od 1 do 29 lutego, od 1 lipca do 30 sierpnia 2020 r.

Zgodnie z pkt 5.3 zezwolenia nr 1432/OŚ/2016 odpady o kodzie 20 03 01 mogły być magazynowane przez MPO do uzyskania partii przeładunkowej, ale nie dłużej niż 24 godziny¹⁸⁶.

Kontrola wykazała w ww. okresach przekroczenie dopuszczalnego czasu magazynowania odpadów o kodzie 20 03 01: w trakcie 31 dni w 2018 r.; 79 dni w 2019 r.; 21 dni w 2020 r.

(akta kontroli str. 9782-9784,10981-10983)

Dyrektor ZUO „Kampinoska” w sprawie przekroczeń w 2018 r. wyjaśnił m.in., że: „Stacja przeładunkowa (...) rozpoczęła funkcjonowanie od czerwca 2018 roku w związku z koniecznością zamknięcia instalacji MBP. Stacja przeładunkowa przejęła cały strumień odpadów 20 03 01 dotychczas kierowanych do instalacji MBP w ilości nawet 1 300 Mg/dzień. Odpady były przekierowane do stacji przeładunkowej w celu przekazania ich do zagospodarowania podmiotom zewnętrznym, tj. [...]*) Zakład posiadał możliwości techniczne przeładowania przekierowanych odpadów. W związku z zamknięciem instalacji MBP w regionie gospodarowania odpadami nie było instalacji posiadających możliwości przejęcia tak dużego strumienia odpadów i czasami dochodziło do przekroczenia

¹⁸⁶ Z zastrzeżeniem pkt 6.3 o treści: „W przypadku, gdy odpady dostarczone zostaną do stacji przeładunkowej w dzień poprzedzający dzień ustawowo wolny od pracy, dopuszcza się dłuższy czas magazynowania, tj. do końca pierwszego dnia roboczego następującego po tym dniu wolnym.”.

restrykcyjnego ograniczenia czasu magazynowania do 24 godzin, na co zakład nie miał wpływu (...).”

Dyrektor Działu Odpadów w odniesieniu do okresu 2019-2020 wyjaśnił m.in., że: „Stwierdzone przypadki wynikały z wielu aspektów (...) m.in. (...) braku możliwości szybkiego dostarczenia odpadów do instalacji, np. wskutek długotrwałych kolejek (...) faktu odstąpienia przez firmę [...]*) od realizacji umowy na zagospodarowanie odpadów we wrześniu 2019 r., (...) nieprzewidzianymi awariami pojazdów transportujących odpady. Staramy się jak najszybciej usuwać awarię pojazdu, aby usprawnić proces przekazywania odpadów oraz wprowadzamy wówczas ograniczenie dostarczania odpadów na punkt przeładunkowy. Działania, które były wprowadzone umożliwiły ograniczenie przypadków przekroczenia czasu magazynowania, co można zauważyć na przykładzie 2020 r.”

(akta kontroli str. 9961, 10922-10925)

- 11. Niezgodne z przepisami oraz niezgodne ze stanem faktycznym prowadzenie ewidencji odpadów.

Badaniem objęto 53 KEO prowadzone w MPO dla odpadów przyjmowanych lub wytwarzanych w czterech instalacjach, tj. w instalacji MBP, instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych, spalarni odpadów oraz sortowni odpadów selektywnie zebranych (dalej: „badana próba”). W 44 KEO, tj. 83,0% badanej próby, stwierdzono nieprawidłowości, w tym w kilku KEO więcej niż jedną nieprawidłowość. I tak:

- 1) niezgodność z przepisami obowiązującymi w czasie objętym kontrolą, tj. rozporządzeniami Ministra Środowiska w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów¹⁸⁷ oraz załącznikiem nr 5c do uod¹⁸⁸ stwierdzono w związku z:

- a) brakiem numeru rejestrowego w 14 KEO¹⁸⁹ (tj. 26,4% badanej próby¹⁹⁰)

(akta kontroli str. 9550-9559, 9785-9800)

Członek Zarządu Spółki wyjaśnił m.in., że: „Do końca 2019 roku nie było obowiązku wpisywania nr rejestrowego w kartach ewidencji odpadów. Obowiązek (...) wprowadzono równocześnie z bazą danych o odpadach (BDO). (...) Bazę danych o odpadach uruchomiono od 01.01.2020 r. w której początkowo istniała możliwość wprowadzania jedynie KPO. Możliwość prowadzenia kart ewidencji odpadów KEO uruchomiona została w późniejszym okresie. W związku z brakiem możliwości prowadzenia KEO w systemie BDO zostały założone i prowadzone w formie papierowej. Poprzez przeoczenie w założonych kartach w wersji papierowej nie wpisano nr rejestrowego. Obecnie KEO prowadzone są w systemie BDO, w których

¹⁸⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. poz. 1973), uchylone z dniem 1 maja 2019 r.; Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. poz. 819), uchylone z dniem 1 stycznia 2020 r.

¹⁸⁸ Vide: pkt 14 (w przypadku przyjęcia odpadów przez MPO) oraz pkt 17 (w przypadku przekazania odpadów przez MPO) objaśnień do załącznika nr 2 do: a) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów; b) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów oraz do załącznika 5c do uod.

¹⁸⁹ Prowadzonych dla odpadów przyjmowanych do przetworzenia lub wytworzonych w instalacjach MPO.

¹⁹⁰ KEO o numerach: 10-KE/OUZ1-W/2019; 11-KE/OUZ 1-W/2018; 11-KE/OUZ1-W/2019; 12-KE/OUZ 1-W/2018; 2-KE/OUZ 1-0/2019; 2-KE/OUZ 1-0/2020; 3-KE/OUZ 1-0/2018; 5-KE/OUZ 1-W/2019; 5-KE/OUZ 1-W/2020; 6-KE/OUZ 1-W/2018; 6-KE/OUZ 1-W/2019; 6-KE/OUZ 1-W/2020; 8-KE/OUZ 1-0/2018; 4-KE/OUZ 1-0/2018.

znajduje się numer rejestrowy oraz w dalszym ciągu prowadzone są w systemie papierowym. Brakujące numery rejestrowe w KPO w wersji papierowej zostaną niezwłocznie uzupełnione.”.

(akta kontroli str. 9807)

Zadaniem NIK, jeżeli posiadacz odpadów prowadzi KEO w wersji papierowej to dokumenty te muszą spełniać wszystkie wymagania prawne i być zgodne z danymi wprowadzanymi w BDO. Jednocześnie NIK nie podziela powyższego stanowiska w sprawie braku obowiązku wpisywania numeru rejestrowego do końca 2019 r., bowiem posiadacz odpadów, któremu marszałek województwa nadał numer, o którym mowa w art. 54 ust. 1 uod, był zobowiązany do jego podawania w KEO, zgodnie z przepisami obowiązującymi w czasie objętym kontrolą, tj. rozporządzeniami Ministra Środowiska w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów oraz załącznikiem nr 5c do uod¹⁹¹.

W MPO rozpoczęto posługiwanie się numerem rejestrowym nadanym przez Marszałka województwa mazowieckiego od 26 marca 2018 r. Tym samym od tego dnia we wszystkich kartach prowadzonych w latach 2018-2020 powinien być umieszczany numer rejestrowy.

(akta kontroli str. 3182-3193, 3442, 9014)

b) brakiem w 33 KEO¹⁹² (tj. 62,3% badanej próby) danych o numerze KPO lub danych adresowych innego miejsca prowadzenia działalności przez MPO¹⁹³, w przypadku przyjęcia lub przekazania odpadów do dalszego zagospodarowania.

(akta kontroli str. 9550-9559, 9785-9800)

W sprawie KEO prowadzonych dla spalarni odpadów Dyrektor Pionu Zagospodarowania Odpadów wyjaśnił, że: „Zapisy w kolumnie Odpady przekazane/Nr kart przekazania odpadów zostały utworzone na potrzeby wewnętrznej ewidencji, co zostało ustalone z Działem Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń. Od 01.01.2020 r. ewidencja jest prowadzona w BDO, a przesłane karty obejmujące 2020 r. są zestawieniem tworzonym na potrzeby wewnętrzne Zakładu.”.

W odniesieniu do KEO prowadzonych dla instalacji MBP oraz instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych Członek Zarządu Spółki wyjaśnił m.in., że: „W KEO symbole i skrócone nazwy ONR3, ONR4, ONR5, ONR6, OUZ2, Radiowo, Zielone oznaczają komórki organizacyjne Spółki związane z odbiorem odpadów lub inne miejsca prowadzenia działalności przez Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania (...). Przekazywanie odpadów w ramach tego samego posiadacza odpadów do końca 2019 r. nie

¹⁹¹ Vide: pkt 6 objaśnień do załącznik nr 2 do: a) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów b) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów oraz do załącznika 5c do uod.

¹⁹² KEO o numerach: 11 -KEO/OUZ2/Od/2017; 11-KE/OUZ 1-W/2016; 11-KE/OUZ 1-W/2018; 12-KE/OUZ 1-W/2016; 12-KE/OUZ 1-W/2018; 13-KE/OUZ 1-0/2016; 15-KE/OUZ 1-0/2016; 15-KEO/OUZ2/Od/2020; 16-KEO/OUZ2/Un/2020; 17-KEO/OUZ2/Un/2020; 18-KE/OUZ 1-W/2016; 18-KEO/OUZ2/Od/2020; 18-KEO/OUZ2/Od/2019; 19-KE/OUZ 1-W/2016; 19-KEO/OUZ2/Od/2017; 19-KEO/OUZ2/Un/2020; 19-KEO/OUZ2/Od/2019; 20-KEO/OUZ2/Od/2020; 20-KEO/OUZ2/Un/2017; 25-KEO/OUZ2/Od/2017; 25-KEO/OUZ2/Od/2019; 2-KE/OUZ 1-0/2019; 2-KE/OUZ 1-0/2020; 4-KE/OUZ 1-0/2018; 5-KE/OUZ 1-W/2020; 6-KE/OUZ 1-0/2017; 6-KE/OUZ 1-W/2020; 8-KE/OUZ 1-0/2017; 8-KE/OUZ 1-0/2018; 8-KE/OUZ1-W/2017; 9-KE/OUZ 1 - W/2017; 9-KE/OUZ 1-0/2017; II-KE/OUZ 1-0/2017.

¹⁹³ Nazwę województwa, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu.

wymagało wystawiania KPO. (...) W przypadku podania nazwy „OBCE” lub „INDYWIDUALNE” wykazywano odpady przyjęte od dostawców indywidualnych jednorazowo dostarczających znikome ilości odpadów.”.

(akta kontroli str. 9808, 9815)

NIK nie neguje braku obowiązku wystawiania KPO w przypadku czynności przekazania odpadów w ramach tego samego posiadacza, ale zwraca uwagę na obowiązek zamieszczania w KEO danych takich jak nazwa województwa, nazwa miejscowości, ulica, nr domu i lokalu, wynikający wprost z przepisów rozporządzeń w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów¹⁹⁴, a w okresie od 1 stycznia 2020 r. załącznika nr 5c do uod. Z kolei numer KPO powinien być podany w przypadku czynności przekazania odpadów pomiędzy różnymi posiadaczami odpadów.

Jednocześnie NIK zauważa, że dokumentacja prowadzona w wersji papierowej powinna być tożsama z danymi elektronicznymi. Występowanie rozbieżności pomiędzy dokumentacją papierową prowadzoną w MPO na potrzeby wewnętrznej ewidencji odpadów, a danymi zamieszczanymi w BDO należy ocenić jako nierzetelność.

- 2) naruszenie art. 66 ust. 1 uod stwierdzono w związku z:
  - a) brakiem w czterech KEO¹⁹⁵ (tj. 7,5% badanej próby) danych o masie odpadów wytworzonych lub przyjętych;

(akta kontroli str. 9550-9559, 9798)

Członek Zarządu Spółki wyjaśnił m.in., że: „Dotychczas odpady wytwarzane w ramach przetwarzania odpadów po wytworzeniu były kierowane do miejsc magazynowania. Ważenie odpadów wytworzonych następowało w momencie przekazywania odpadów podmiotom zewnętrznym i wówczas następowało wpisywanie odpadów do KEO. W wyżej wymienionych KEO wykazane są odpady wytworzone w 2019 r., które zostały przekazane w 2020 r., ponieważ zamówienie obejmowało odbiór tylko tych odpadów. Odpady wytworzone w 2020 r. zostaną przekazane i wpisane do KEO po wyłonieniu odbiorcy odpadów. Aktualnie w związku z koniecznością dostosowania do nowych wymagań prawnych wynikających ze zmiany decyzji związanych z gospodarowaniem odpadami, tj. z konieczności monitorowania stanów magazynowych odpadów w zakładzie, wprowadzane są działania mające na celu bieżące ważenie i ewidencjonowanie wytworzonych odpadów.”.

(akta kontroli str. 9810)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 66 ust. 1 uod posiadacz odpadów był i jest obowiązany do prowadzenia na bieżąco ich ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z katalogiem odpadów.

- b) wykazywaniem ujemnych stanów magazynowych w dwóch KEO (tj. 3,8% próby);

¹⁹⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. poz. 1973), uchylone z dniem 1 maja 2019 r.; Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. poz. 819), uchylone z dniem 1 stycznia 2020 r.

¹⁹⁵ Cztery KEO prowadzone w 2020 r. o numerach: 1) 00005/2020/KEO/0006/000013153 dla odpadów o kodzie 16 02 15; 2) 00008/2020/KEO/0006/000013153 dla odpadów o kodzie 19 12 03; 3) 00007/2020/KEO/0006/000013153 dla odpadów o kodzie 19 12 05; 4) 00006/2020/KEO/0006/000013153 dla odpadów o kodzie 19 12 11*.

W przypadku KEO o numerach:

- 2-KE/OUZ 1-0/2020 wykazano w ramach procesu R13 magazynowanie w poszczególnych miesiącach okresu od 1 lutego do 31 sierpnia 2020 r. ujemne masy odpadów o kodzie 20 03 07 w zakresie od (-)209,262 Mg do (-)55,460 Mg¹⁹⁶;
- 2-KE/OUZ 1-0/2019 wykazano w ramach procesu R13 magazynowanie w poszczególnych miesiącach okresu od 1 października do 31 grudnia 2019 r. ujemne masy odpadów o kodzie 20 03 07 w zakresie od (-)114,393 Mg do (-)31,893 Mg¹⁹⁷.

Członek Zarządu Spółki wyjaśnił m.in., że: „W przypadku przetwarzania odpadów wielkogabarytowych, tj. suchych występuje znaczny przyrost masy wytworzonych odpadów w stosunku do opadów przyjętych. Dlatego w KEO występują ujemne stany magazynowe, które są korygowane do zera na koniec roku kalendarzowego. Przyrost masy odpadów wytworzonych spowodowany jest wchłanianiem przez suche i chłonne odpady wody z opadów atmosferycznych oraz ze zraszania przetwarzanych odpadów w okresach nadmiernych upałów. Odpady zraszone są wodą z sieci zakładowej w celu maksymalnego ograniczenia wystąpienia zagrożenie pożarowego. W przypadku przetwarzania i magazynowania odpadów zawierających znaczne ilości wody takich jak odpady zielone czy zmieszane odpady komunalne następuje znaczny ubytek masy odpadów spowodowany parowaniem wody z odpadów.”.

(akta kontroli str. 9808-9809)

Nie negując możliwości występowania różnic pomiędzy masą odpadów magazynowanych do przetworzenia a masą odpadów z nich wytworzonych, NIK zauważa, że przedmiotowa nieprawidłowość dotyczy stwierdzonych ujemnych stanów magazynowanych, a nie ich korelacji z masami odpadów wytworzonych. Ponadto ujemne stany magazynowe zostały zidentyfikowane wyłącznie w przypadku 10 miesięcy spośród 56 ujętych w rocznych KEO prowadzonych dla odpadów o kodzie 20 03 07, a objętych badaniem. Tym samym proces nadmiernego zawilgocenia lub wysuszenia odpadów magazynowanych, jeżeli miałby mieć charakter powtarzalny powinien być obserwowany również we wcześniejszych okresach.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 uod posiadacz odpadów jest obowiązany do prowadzenia na bieżąco ich ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z katalogiem odpadów. Prowadzenie powyższej ewidencji odpadów terminowo oraz zgodnie ze stanem rzeczywistym uznał ustawodawca za szczególnie istotne, bowiem w art. 180 ust. 1 uod przewidział możliwość nałożenia kary grzywny na posiadacza odpadów naruszającego swoje obowiązki w tym zakresie.

Jak wynika z udzielonych wyjaśnień ewidencja odpadów nie zawierała rzeczywistych danych o masie odpadów, a jedynie dane będące wynikiem wyliczeń dokonywanych przez pracowników Spółki. Nie jest możliwe bowiem, w przypadku prowadzenia ewidencji ilościowej i jakościowej zgodnie ze stanem rzeczywistym, występowanie ujemnych stanów magazynowych dla danego kodu odpadów.

¹⁹⁶ W lutym (-)116,84 Mg; w marcu (-)55,460 Mg; w kwietniu (-)73,540 Mg; w maju (-)124,680 Mg; w czerwcu (-)54,540 Mg; w lipcu (-)183,246 Mg; w sierpniu (-)209,262 Mg.

¹⁹⁷ W październiku (-)31,893 Mg; w listopadzie (-)62,453 Mg; w grudniu (-)114,393 Mg.

- 3) nierzetelne prowadzenie KEO stwierdzono w związku z:
- a) niezgodnymi ze stanem rzeczywistym zapisami o masach odpadów w czterech KEO¹⁹⁸ (tj. 7,5% badanej próby)

(akta kontroli str. 9550-9559, 9798)

Członek Zarządu Spółki oraz Dyrektor Pionu Zagospodarowania Odpadów wyjaśnili m.in., że błędne dane wynikały z omyłek pisarskich.

(akta kontroli str. 9809-9810, 9812, 9816)

- b) nieprawidłowym oznaczeniem działalności jako „Od”, tj. odzysk zamiast „Un”, tj. unieszkodliwienie w trzech KEO¹⁹⁹ (tj. 5,7% badanej próby)

(akta kontroli str. 9550-9559, 9798)

Dyrektor Pionu Zagospodarowania Odpadów wyjaśnił, że: „Rozbieżność między zaznaczeniem *Od* w rubryce Działalność w karcie z 2019 r. wynika z błędu pisarskiego. Błąd w numerze KEO nie wpływa na merytoryczność dalszych wpisów. Od 01.01.2020 r. ewidencja jest prowadzona w BDO, a przesłane karty obejmujące 2020 r. są zestawieniem na potrzeby wewnętrzne Zakładu.”

(akta kontroli str. 9851)

NIK zauważa, że dokumentacja prowadzona w wersji papierowej powinna być tożsama z danymi elektronicznymi w BDO, zaś sama nieprawidłowość została stwierdzona na podstawie dokumentacji, przekazanej przez upoważnionego przedstawiciela jednostki kontrolowanej, jako kopie prowadzonych w MPO kart ewidencji odpadów.

- 12. Wytworzenie w instalacji MPO odpadów w ilościach powyżej dopuszczalnego limitu, co było niezgodne z zezwoleniem Marszałka województwa mazowieckiego nr 56/15/PŚ.O²⁰⁰
- W kompostowni odpadów zielonych dopuszczalne było wytworzenie odpadów o kodzie 19 12 12 w ilości 3 240 Mg/rok.
- W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2020 r. w kompostowni odpadów zielonych wytworzono odpady o kodzie 19 12 12 (inne odpady, w tym zmieszane substancje lub przedmioty z mechanicznej obróbki odpadów) w ilościach odpowiednio: 3 591,740 Mg w 2019 r. oraz 4 112,420 Mg w 2020 r.

(akta kontroli str. 3182 – 3193, 1051, 10867-10899)

- Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Ewidencji i Rozliczeń wyjaśniła m.in., że: „(...) Spółka wnioskiem z dnia 23 grudnia 2019 r. wystąpiła do Marszałka Województwa Mazowieckiego o zmianę posiadanego zezwolenia m.in. w zakresie zwiększenia ilości wytwarzanych odpadów o kodzie 19 12 12. Ustawa (...) o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (...) wprowadziła zmiany z zakresu informacji zawartych w zezwoleniach na przetwarzanie odpadów i wprowadziła obowiązek dostosowania posiadanych decyzji z zakresu gospodarki odpadami do wdrożonych przepisów poprzez

¹⁹⁸ KEO prowadzonych w: 1) instalacji przetwarzania odpadów wielkogabarytowych o numerach: 6-KE/OUZ 1-W/2020 dla odpadów o kodzie 19 12 12 oraz 11-KE/OUZ 1-0/2017 i 8-KE/OUZ 1-0/2018 prowadzonych dla odpadów o kodzie 20 03 07; 2) spalarni odpadów o numerze 18-KEO/OUZ2/Od/2019 dla odpadów o kodzie 19 12 10.

¹⁹⁹ KEO o numerach: 23-KEO/UOZ2/Un/2019; 16-KEO/OUZ2/Un/2020; 17-KEO/OUZ2/Un/2020.

²⁰⁰ Z 28 kwietnia 2015 r. znak: PŚ-IV.7244.32.2015.AW na przetwarzanie odpadów zielonych, zmienione decyzją Marszałka województwa mazowieckiego nr 3/18/PZ.O z 30 stycznia 2018 r., znak: PZ-ZD-I.7244.1.2018.AW. z 28 kwietnia 2015 r. znak: PŚ-IV.7244.32.2015.AW na przetwarzanie odpadów zielonych.

złożenie stosownych wniosków o zmianę w terminie do dnia 5 marca 2020 r. Dostosowanie polegało m.in. na sporządzeniu i uzgodnieniu z Państwową Strażą Pożarną operatów przeciwpożarowych dla miejsc magazynowania odpadów objętych zezwoleniem. (...) Pomimo złożenia wniosku w grudniu 2019 r. do dnia dzisiejszego postępowanie administracyjne nie zostało zakończone. Ww. ustawa weszła w życie z dniem 5 września 2018 roku, zatem od tej daty każdy wniosek o zmianę decyzji dot. gospodarowania odpadami wymagał dostosowania do nowych wymagań m.in. uzgodnień zastosowania warunków ochrony przeciwpożarowej.”.

(akta kontroli str. 10867-10899)

- NIK zauważa, że złożenie wniosku o zmianę decyzji nie wywołało automatycznie skutków prawnych zgodnych z wolą wnioskodawcy.
- 13. Zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów (...) za 2017 r. oraz za 2018 r., a także sprawozdanie podmiotu odbierającego odpady komunalne za II półrocze 2018 r. (w ramach umów z Urzędem Miasta) zostały sporządzone nierzetelnie. I tak:
  - w Zbiorczym zestawieniu danych o rodzajach i ilości odpadów (...) za 2017 r. łączna ilość odpadów odebranych w Warszawie (bez odpadów budowlanych) była o 7,86 Mg mniejsza od ilości odpadów wykazanych w sprawozdaniach podmiotu odbierającego odpady za I i II półrocze 2017 r.;
- Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń w MPO wyjaśniła, że różnica pomiędzy ilością odpadów komunalnych odebranych z Warszawy w 2017 r., ujętych w sprawozdaniach podmiotu odbierającego odpady i ujętych w zbiorczym zestawieniu danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, wynosząca 7,86 Mg wynika z omyłkowego nieujęcia w zbiorczym zestawieniu odpadów papieru 20 01 01 odebranych w ramach umów z właścicielami nieruchomości (poza systemem) w I półroczu 2017 r. Stosowna korekta niezwłocznie zostanie przez Spółkę złożona do urzędu.
- (akta kontroli str. 3530; 3544; 3548-3549; 11551-11690, 11700-11784, 11788-11825)
  - w Zbiorczym zestawieniu danych o rodzajach i ilości odpadów (...) za 2017 r. w dziale 5 zaniżona została ilość odpadów w porównaniu z danymi wynikającymi z KEO, z tego w kodzie odpadu 19 12 10 o 0,081 Mg oraz w kodzie odpadu 17 05 04 o 1 Mg;
- Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń w MPO wyjaśniła m.in., że w 2017 r. MPO nie posiadało jeszcze elektronicznego systemu ewidencji odpadów umożliwiającego raportowanie danych. Poszczególne wartości w KEO liczone były ręcznie, często w tabelach word, a nie w arkuszach kalkulacyjnych stąd możliwe pomyłki. Od początku 2020 r. funkcjonuje BDO, w której zapisy do KEO wprowadzane są automatycznie po zatwierdzeniu karty przekazania odpadów (KPO) lub karty przekazania odpadów komunalnych (KPOK). Korekta zbiorczego zestawienia danych za 2017 r. o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów zostanie przedłożona do Marszałka województwa mazowieckiego niezwłocznie.
  - w Zbiorczym zestawieniu danych o rodzajach i ilości odpadów (...) za 2018 r. w dziale 3 „Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach odebranych

odpadów komunalnych”, wykazana została masa odebranych odpadów komunalnych w ilości 444 376,49 Mg. Natomiast według danych ze sprawozdań podmiotu odbierającego odpady za I i II półrocze 2018 r. łączna masa odebranych odpadów wyniosła 444 386,074 Mg (suma sprawozdań w ramach umów z Urzędem Miasta oraz w ramach umów z właścicielami nieruchomości), tj. o 9,584 Mg więcej niż w zbiorczym zestawieniu;

- Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń w MPO wyjaśniła, że różnica wynika z omyłki, która powinna być skorygowana w Zbiorczym zestawieniu danych o rodzajach i ilości odpadów (...) za 2018 r.
- (akta kontroli str. 3529-3541; 8114-8115; 11551-11552, 11788, 11726-11784, 11792-11793)
  - w Zbiorczym zestawieniu za 2018 r. w dziale 5 wykazano poddane procesowi R13 odpady o kodzie 20 03 01 w ilości 6 519,932 Mg, natomiast w dziale 10 poddane temu procesowi odpady zostały wykazane w ilości 6 505,732 Mg. Z kolei dziale 6 poddane procesowi D15 odpady o kodzie 20 03 01 wyniosły 6 801,515 Mg, natomiast w dziale 10 poddane temu procesowi odpady zostały wykazane w ilości 6 801,495 Mg
- Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wyjaśniła, że: „(...) różnice wynikają z omyłki, która winna być skorygowana w dziale 5 i 6 (...)”.

(akta kontroli str. 3531;3533-3542; 11761-11784)

- w korekcie z 14 listopada 2019 r. sprawozdania podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za II półrocze 2018 r.(w ramach umów z Urzędem Miasta) w pkt VIc podana została łączna masa odebranych w 2018 r. odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w ilości 445 100,724 Mg, z tego w I półroczu 2018 r. – 194 095,695 Mg, a w II półroczu 2018 r. – 251 005,029 Mg. Natomiast według danych ze sprawozdań za I i II półrocze 2018 r. w ramach umów z Urzędem Miasta odebrano łącznie 444 334,734 Mg odpadów (tj. o 765,990 Mg mniej).
- Analiza danych wykazała, że nie uwzględniona została korekta sprawozdania za I półrocze 2018.r. (w ramach umów z Urzędem Miasta). Według skorygowanego w listopadzie 2018 r. sprawozdania podmiotu odbierającego odpady za I półrocze 2018 r. łączna masa odebranych odpadów wyniosła 193 329,705 Mg (o 765,990 Mg mniej niż dane o ilości odebranych odpadów w I półroczu 2018 r. – ujęte w sprawozdaniu za II półrocze 2018 r.).
- Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wyjaśniła, że faktycznie różnica wynika z nieuwzględnienia skorygowanej w listopadzie 2018 r. w sprawozdaniu za I półrocze 2018 r. ilości odebranych odpadów komunalnych. W tym też zakresie należy skorygować sprawozdanie podmiotu odbierającego odpady komunalne za II półrocze 2018 r.
- Sprawozdania mają formę tabelaryczną, do których do 2018 r. ręcznie włącznie wpisywało się wartości pozyskiwane przez pracowników Działu Ochrony Środowiska od pracowników Rejonów i Zakładów MPO. Błędy w tych sprawozdaniach zawierały albo oczywiste omyłki albo błędy rachunkowe wynikające przede wszystkim z ręcznego wprowadzania danych czy ręcznego sumowania wartości. Nadzór nad prawidłowością opracowania sprawozdań pełni kierownik zespołu opracowującego dane do sprawozdania. Kierownik weryfikuje dane i sposób ich prezentacji zgodny z formularzem sprawozdania. Za prawidłowość pozyskanych danych odpowiada pracownik merytoryczny.

Dyrektor Działu akceptuje sprawozdanie pod względem merytorycznym, a następnie przekazuje do akceptacji Zarządu.

(akta kontroli str. 3529-3530;3533-3542;8153;11236-11294)

- 14. Spośród 143 sprawozdań podmiotu odbierającego odpady za lata 2016-2018 przekazanych wójtom lub prezydentom/burmistrzom miast, dwa sprawozdania za II półrocze 2016 r. zostały złożone z 9-dniowym opóźnieniem. Z 10-dniowym opóźnieniem przedłożono Burmistrzowi Miasta Zielonka sprawozdanie podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za 2019 r. Niedotrzymane zostały tym samym terminy określone w art. 9n ust. 2 ucpg. Natomiast sprawozdanie podmiotu zbierającego odpady komunalne za 2019 r. przedłożono Prezydentowi m. st. Warszawy z 3-dniowym opóźnieniem, w stosunku do terminu określonego w art. 9nb ust. 2 ucpg.
- Dyrektor Działu Ochrony Środowiska, Zezwoleń i Rozliczeń wyjaśniła, że opóźnienie w przekazaniu sprawozdań spowodowane było natłokiem codziennych spraw i przeoczeniem osoby odpowiedzialnej za terminową sprawozdawczość.

(akta kontroli str. 6481-6490; 8109-8113)

III. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

Uwagi   Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

- Wnioski
1. Sporządzanie w sposób rzetelny sprawozdań kwartalnych dotyczących zagospodarowania odpadów komunalnych.
  2. Zapewnienie osiągania wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wybranych frakcji odpadów komunalnych.
  3. Wyeliminowanie przypadków prowadzenia kart ewidencji odpadów niezgodnie z przepisami.
  4. Wyeliminowanie przypadków przekraczania czasu magazynowania odpadów, określonego w zezwoleniu nr 1432/OŚ/2016.
  5. Wyeliminowanie przypadków wytwarzania odpadów w ilości niezgodnej z obowiązującym limitem ustalonym w zezwoleniu numer nr 56/15/PŚ.O.
  6. Podjęcie działań zapewniających terminowe przedkładanie sprawozdań właściwym odbiorcom.
  7. Wykazywanie w sporządzanych w jednostce sprawozdaniach danych zgodnych ze stanem rzeczywistym.
  8. Terminowe przekazywanie planów odbioru odpadów z MGO.
  9. Przekazanie do Urzędu Miasta harmonogramów odbioru pojemników, zgodnie z postanowieniami zawartych umów.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo
zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 26 stycznia 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska
z up.

Dariusz Bojanowski
p.o. Wicedyrektor

Kontrolerzy:

Izabella Krawczyk
główny specjalista kp.

Krzysztof Dąbrowski
specjalista k.p.

Agnieszka Kołakowska
doradca ekonomiczny

*) Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U z 2020 r. poz. 2176.) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913) Najwyższa Izba Kontroli wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączeń tych dokonano w interesie przedsiębiorców.